

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 264 (13.495)

Trst, četrtek, 16. novembra 1989

Razprava o ustanovitvi nove politične sile se seli v centralni komite

Večina v vodstvu partije podpira predlog tajnika Achilla Occhetta

Debata v vodstvu stranke je bila mestoma boleča - Očitki Occhettu, da je postavil članstvo partije pred izvršeno dejstvo - Jottijeva za spremembe še pred spomladanskimi upravnimi volitvami

Nekdanji tajnik KPI Natta ni prepričan o potrebi po spremembi imena (Arhiv PD)

DUŠAN KALC

RIM — Vodstvo komunistične partije se je včeraj po dvodnevni in zelo poglobljeni razpravi v dobrih meri strinjalo s predlogom političnega tajnika Achilleja Occhetta o odprtju nove »ustanovne faze«, ki naj bi privedla do izrednega kongresa in do spremembe imena. KPI se namreč odpoveduje pridevniku »komunističen« in si zastavlja kot cilj združitev vseh tistih političnih sil levice, ki po tradiciji niso komunistične, ki pa lahko prispevajo pomemben delež k oblikovanju nove demokratične in bojevitejšle levice. Včerajšnja odločitev vsekakor ni bila lahka in enostavna. Bila je nasprotno boleča, kot je poudaril marsikateri udeleženec seje strankinega vodstva. Zato pa je bila toliko bolj potrebna, je bilo na seji prav tako splošno mnenje. Zlasti v trenutku, ko se ne podira samo berlinski zid, kot pravi Occhetto, temveč se zaključuje zgodovinska faza delitve sveta v bloke, kar je bilo sklenjeno v Jalti.

Dvodnevna debata je potrdila, da se velika večina vodstva strinja s svojim tajnikom, medtem ko odločne oporečnike lahko štejemo na prstih ene roke. Nesoglasje so namreč izrazili Pajetta, Magri, Castellina in Cossuttovi pristaši, vzdržanje pri glasovanju je napovedal deželni tajnik Apulije Santanastaso, medtem ko so nekateri

(Natta, Macaluso, Tortorella, Turci in drugi) dali svoj pristanek, vendar z rezervo in ne popolnoma prepričani v Occhettov predlog.

Razprava se bo sedaj preselila v centralni komite, ki bo na vrsti zadnje dni meseca in ki bo imel na dnevnem redu obravnavo tako imenovane »ustanovne faze«. Skoraj vsi včerajšnji posegi so se dotaknili vprašanja »pospešitve« sprememb in vseh nadaljnjih etap (izrednega kongresa, spremembe imena in preoblikovanje stranke v neko novo politično silo). Član tajništva Bassolino je na primer predlagal kar dva izredna kongresa: prvega v začetku prihodnjega leta, ki naj bi odprl ustanovno fazo in se spoprijel s problemom spomladanskih upravnih volitev, na katerih naj bi se predstavili z odprtimi listami; drugi kongres pa naj bi poglobil celotni proces sprememb in prilagajanja novim zgodovinskim potrebam.

Tortorella se sicer strinja z Occhettovim predlogom, je pa zelo kritičen do njegovih metod. Pristop bi moral biti po njegovem mnenju postopnejši in previdnejši, predvsem pa bi moralo biti več kolegialnosti. Na to struno, vendar še glasneje, je bil ubran poseg Giancarla Pajette, ki se prav tako ne strinja z Occhettovimi metodami in mu očita, da postavlja tovariše pred izvršena dejstva. Dejstvo, da so ljudje postavljeni pred izbiro »da ali ne«, hromi debato, medtem ko bi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po odhodu Agnesa udarili na dan novi in stari problemi RAI

RIM — Odstop generalnega direktorja RAI Biagia Agnesa in sprejetje dokumenta, ki ga je predložil predsednik Manca nista ostala brez posledic. Polemike in nezadovoljstvo so se še povečali, množijo pa se tudi zahteve po koreniti reformi ustanove.

»Odstop Biagia se bo po vsej verjetnosti spremenil v politično instrumentalizacijo, ki bo oškodovala predvsem novinarje RAI,« je komentiral socialistični senator Gerosa, ki je tudi potrdil zahtevo po novih zakonih, ki naj bi pravilno usmerjali porazdelitev privatnega in javnega sektorja v tem pomembnem sredstvu množičnega obveščanja. Komunisti zahtevajo temeljita pojasnila tako od predsednika Manca kot od upravnega sveta, medtem ko predstavniki večine pravijo, da bi bil dovolj dosleden pristop predsednika Manca. Sindikat novinarjev RAI, Usigrai, pa opozarja, da je ustanova zamudila še eno priložnost, da razjasni marsikateri vokal, ki ga je zadržila politična lotizacija radiotelevizijskega sistema. »Položaj, v katerem se nahajamo, jasno pričča, da še vedno prevladuje logika politične pripadnosti, ki odvrča vsak poskus avtonomije,« piše v sporočilu Usigrai.

V senatu bo danes glasovanje o finančni podpori manjšini

DUŠAN KALC

RIM — Na plenarni seji senatne skupščine so bili včeraj na vrsti amandmaji k finančnemu zakonu in med njimi sta tudi amandmaja o prispevkih za slovensko manjšino v Italiji in za zaščito kulture italijanske manjšine v Jugoslaviji ter o prispevkih za kritje okvirnega zakona za zaščito jezikovnih skupin. Oba popravka, ki sta že bila v razpravi senatne proračunske komisije ter v njej tudi zavrnjena, je ponovno predložil slovenski senator Stojan Spetič, podpisali pa so jih še: prvega senatorji Sposetti, Maffioletti, Tossi Brutti, Crocetta in Dino Serri, drugega pa senatorji Tedesco Tatò, Franchi, Cossutta in Sposetti.

O obeh popravkih se je včeraj začela razprava, ki resnici na ljubo ne dopušča velikih upanj, do glasovanja pa še ni prišlo, ker so v večernih urah (tik pred pričetkom nogometne tekme) sejo prekinili in glasovanje seveda preložili na današnji dan. Tik pred

prekinitvijo seje pa je v dokaj temne perspektive popravka o prispevkih slovenski in italijanski manjšini poslal žarek upanja. Čeprav je poročevalec finančnega zakona Ferrari-Agradi izrekel negativno mnenje, je v vrstah krščanske demokracije prišlo do nepričakovanega premika. Skupina, v kateri so senatorji Toth (po rodu iz Zadra), Micolini iz Čedada in sam predsednik prve ustavne komisije Elia (ta komisija se, kot znano, ukvarja s problemom zakonske zaščite naše manjšine) naj bi namreč dala pobudo, da se, pa čeprav v nekoliko okrnjeni obliki, obnovi postavka o prispevkih slovenski manjšini v Italiji in italijanski v Jugoslaviji tudi za prihodnje leto 90. Razlika s Spetičevim predlogom je v tem, da bi namesto dvanajstih milijard nakazali samo deset. Ta postopek pa naj bi potekal v obliki predstavitve popravka na Spetičev popravek.

Včerajšnja kronika beleži predvsem obrazložitev popravkov s strani sen. Spetiča, ki je najprej komentiral spo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tudi v Bonnu se zavedajo kočljivosti mednemškega dogovarjanja Jasna opozorila Sovjetske zveze o nedotakljivosti meja v Evropi

BERLIN — Vzhodnonemške oblasti bodo po vsem sodeč danes odprle prehod v berlinskem zidu pred Brandenburškimi vrati, berlinskemu simbolu, v katerem marsikdo vidi obenem simbol medblokofske konfrontacije. Odprtju prehoda bo baje prisostvoval britanski zunanji minister Douglas Hurd. Brandenburška vrata ob začetku aleje Unter den Linden mejijo namreč na britanski sektor zahodnega Berlina.

Bolj kot ta simbolika pa Nemce in z njimi vse Evropejce zanima nadaljnji razvoj dogodkov. Sovjetski voditelj Mihail Gorbačov je včeraj na kongresu vsesovjetskih študentov poudaril, da je obstoj dveh Nemčij zgodovinska posledica druge svetovne vojne, tega pa se zaveda vsa mednarodna skupnost. Gorbačov je opozoril, da so govorice o združitvi obeh Nemčij »vmešavanje v notranje zadeve ZRN in NDR«. Prav včeraj pa je Pravda zapisala, da je Gorbačov v pismu evropskim voditeljem, ki se bodo na svojem vrhu sestali to soboto v Parizu, pouda-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Žaljevo in nesramno pismo mitingarjev slovenskemu vodstvu Odbor zagotavlja, da miting bo

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Srbsko-črnogorski miting, ki ga ponovno napovedujejo za 1. decembra v Ljubljani, je v središču vori skoraj samo o tej temi, ugiba se, kako bo ravnala slovenska politika, policija. Bodo spustili mitingarje v Slovenijo, jih bodo osamili, bo vmes posegla policija? Veliko je vprašanj, narašča napetost, pa tudi odpor.

Mitingarji seveda skrbje za to, da bi se stvari zaostrole in razplamtele. Včeraj so poslali pismo slovenskim komunistom, ki so v ponedeljek na seji predsedstva imenovali po-tralnega komiteja predložila načelno stališče. Ni dvoma, da gov, mitingarske politike in boja za oblast, saj je to nede-mokratična politika, ki samo izsiljuje zamenjavo nekaterih vodstev, v konkretnem primeru slovenskega vodstva.

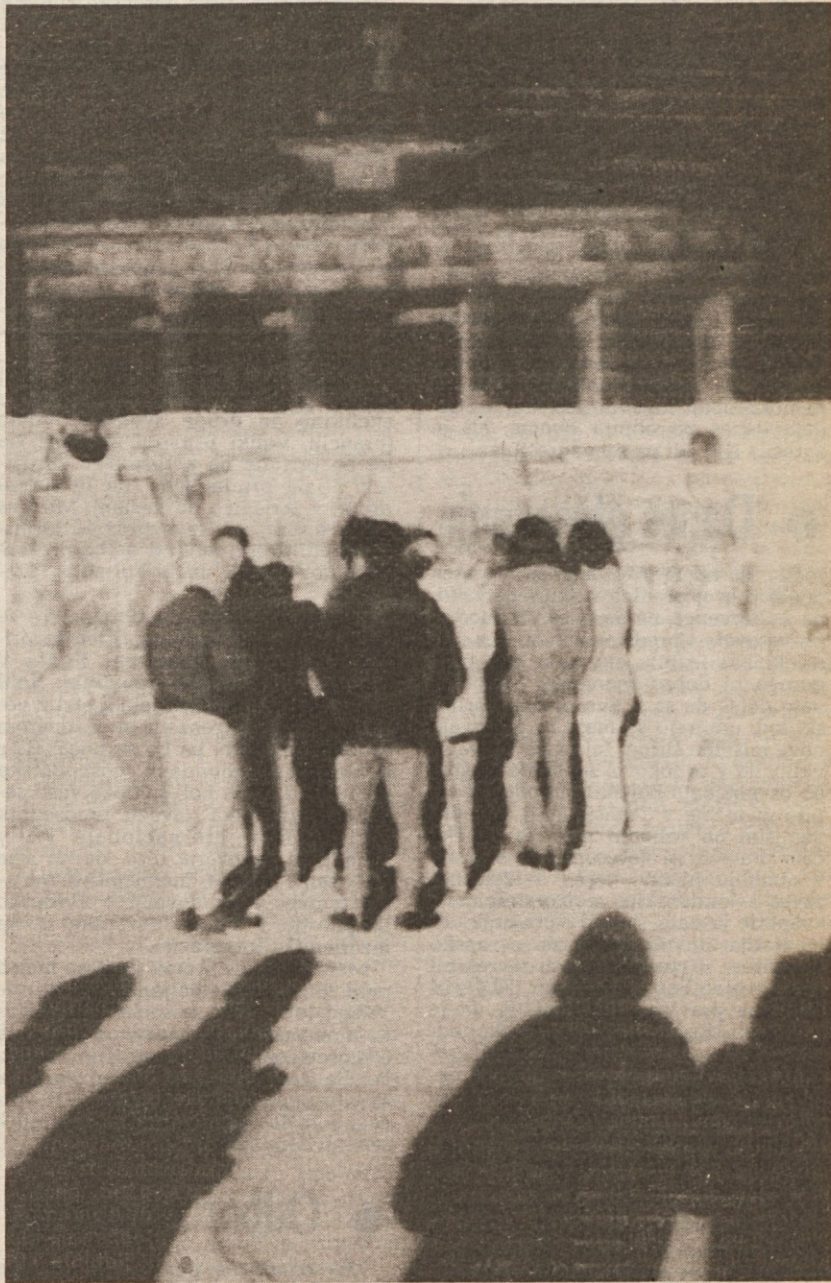
Omenjeno pismo se glasi: »Veseli nas upoštevanje naravnosti ZK Slovenije k odkritemu sporazumevanju in dogovarjanju kot pogoju za

uresničevanje demokratičnega dialoga v Jugoslaviji, ki pa je sedaj na prvi resni praktični preizkušnji.

Da bi prihranili trud in čas, ki ga CK ZK Slovenije predvideva za »vsestransko upoštevanje političnih vidikov« naše zahteve, vam sporočamo, da mi zagotovo pride-mo, tako da se lahko dogovarjamo samo o tehničnih vprašanjih, povezanih s tem srečanjem, kar lahko storimo tudi z vašimi ustreznimi strokovnimi službami. Konsolidacija in razjasnjevanje odnosov med slovenskim in srbskim na-rodnom je preveč resna in zgodovinsko odgovorna stvar, da bi jo lahko, ali smeli, prepustiti politikom; zadeva le čist obraz obeh narodov, tako da to srečanje ne sme biti niti v pristojnosti ljubljanske mestne uprave za notranje zadeve. V tem smislu apeliramo na republiški konferenci SZDL Slovenije in Srbije, naj nam tokrat odstopijo organizacijo tega predčasne povratnega obiska srbsko-slovenskega »vlaka bratstva in enotnosti« in nam pomagajo pri tem.

Mirne demonstracije - zborovanje, ob upoštevanju jav-nega reda in miru, je pravica, ki bi jo lahko uresnili tudi v kateri koli državi zahodne demokracije.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Brandenburška vrata so že včeraj oblegali številni novinarji (Telefoto AP)

Moldavska fronta poziva ljudstvo k splošni stavki

MOSKVA — V Moldaviji je položaj iz ure v uro bolj dramatičen. Moldavska ljudska fronta je pozvala Moldavce, naj s splošno stavko in s civilno nepokorščino prisilijo moldavski politbiro in vlado, da odstopita. Po vsem sodeč pa v fronti ni enotnosti. Medtem ko skuša radikalno krilo zrušiti sedanje »kompromitirano moldavsko vodstvo« pa zmerne sile v fronti nasprotujejo takemu spopadu, ki bi po njihovem opravičil represivni poseg državnega aparata. Prejšnji petek je bilo v srditih spopadih med demonstranti in varnostnimi silami v Kišinjevu več kot 200 ranjenih.

Moldavci se dobro zavedajo, da je treba v boju za svojo nacionalno samobitnost ohraniti mirno kri in razsodnost, prav tako so že spoznali, da z emotivnimi pobudami povzročajo odpor med ruskimi priseljenci. Položaj je torej vse prej kot enostaven. Višek protesta je bil 7. novembra, ko je Moldavska ljudska fronta v Kišinjevu preprečila uradno parado ob obletnici oktohrske revolucije. Podobna situacija se je ponovila 10. novembra ob dnevu varnostnih sil. V obeh primerih so posegle varnostne sile, ki pa so po vsem sodeč še radikalizirale položaj v republiki.

Moldavsko vodstvo se bo moralo sedaj pošteno potruditi, da mu bo prebivalstvo zaupalo v njegovem nelahkem boju vsklajevanja moldavskih nacionalnih zahtev z interesi Sovjetske zveze, ki v vsaki zahtevi po večji avtonomiji vidi nevarne separatistične težnje. Nerešena narodnostna vprašanja postajajo tako najtrši oreh za nemoženo izvajanje perestrojke, ker se ta vprašanja prepletajo z gospodarsko in družbeno krizo.

V Vatikanu se je zaključila konferenca o aidsu

Cerkev spodbuja ustrezno in temeljito informacijo

RIM — V Vatikanu se je včeraj zaključila konferenca o aidsu, ki se je udeležilo 1.200 govornikov in slušateljev. Med udeleženci so bili ugledni strokovnjaki, kardinali, škofi, duhovniki in nune. Tudi papež Janez Pavel II. je prvič obširno govoril o tako imenovani bolezni stoletja, ki je napadla že približno 600 tisoč ljudi, okužila pa jih je 12 milijonov.

V dveh dneh zasedanja so se za govorniškim pultom zvrstili številni ugledni gostje, razprava pa je bila občasno tudi razgreta, vendar ni nikoli prišlo do skrajnostnih izjav ali ocen. Poleg znanstvenih ugotovitev in napovedi je namreč bil govor predvsem o predsodkih, ki spremljajo bolezen, o vprašanju preprečevanja nasečnosti v primeru okužbe z aidsom ter o spolni abstinenci, ki naj bi, po mnenju predstavnikov Cerkve, edina lahko zaježila bolezen. Predsednik škofovskega sveta za socialna vprašanja John P. Foley pa se je dotaknil tudi vprašanja ustrezne in temeljite informacije, saj se je izkazalo, da je bil na tej poti doslej storjen prekratek korak.

SKGZ in SSK zahtevata srečanje z Maccanicom

RIM — Ministrski svet bo na jutrišnji seji razpravljajl o vladnem zakonskem predlogu o zaščiti slovenske manjšine v Italiji (o tem smo poročali že včeraj). O razpravi niso bili obveščeni predstavniki manjšine, minister za deželne zadeve in ustavna vprašanja Maccanico pa je s svojim zadržanjem kršil obljubo, ki jo je dal pred časom, in sicer, da se bo predhodno posvetoval s pristojnimi slovenskimi komponentami. Za take stike se je predhodno obvezal tudi ministrski predsednik Andreotti.

V zvezi s to nepričakovano »prenagljenostjo« sta Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Slovenska skupnost na ministra Maccanica in predsednika vlade Andreottija naslovili brzojavki, v katerih zahtevata spoštovanje obveze. SKGZ in SSK zahtevata tudi takojšnje srečanje z ministrom Maccanicom, na katerem bi lahko prišlo do potrebnih pojasnil in informacij.

nadaljevanja s 1. strani

● Večina podpira

morali vsi dati tvornejši prispevek. Pa-jetta je tudi poudaril, da se ne strinja z izrazom »neizbežnost«. Prav tako ne vidi razlogov za takšno nestrpnost in naglico. Podobna mnenja sta izrazila tudi Lanfranco Turci in Emanuele Macaluso, ki se je potožil, da »razpravljam o vprašanji zgodovinskega pomena brez ustrezne predpriprave«.

Popolnoma nasprotnega mnenja je predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti. Po njenem mnenju je treba pohiteti in dobro bi bilo, da bi se že na prihodnjih volitvah predstavili kot nova politična sila. Tudi celi vrsti mlajših predstavnikov vodstva se muji in nekakšen skupni imenovalec njihovih izjavjanj je v ugotavljanju, da novosti, ki jih predlaga Occhetto, niso odgovor na »polom« stranke, kot bi nekateri nasprotniki radi prikazali, temveč nasprotno priložnost za prenovitev funkcije stranke kot nepogrešljive sile opozicije in vsestranske preno-ve. V tem smislu se je izrekel odgovorni za krajevne uprave Gavino Augius in podobnega mnenja je sicilski deželni tajnik Pietro Folea. Popolno podporo je Occhetto izrekel tudi vsedrjavni tajnik komunistične mladine, Tržačan Gianni Cuperlo.

Odločen »ne« je prišel včeraj s strani Luciane Castelline, ki pripada kot Lucio Magri (drugi veliki nasprotnik Occhettovga predloga) struji Pietra Ingraa. Predlog ne pojasnjuje, na katerih novih vsebinah se mora stranka razvijati. Problem ni v tem, da se odpovedujemo imenu, pravi Castellina, temveč v vsebini, ki jo je to ime izražalo.

Veliko razprave o zgodovinskih spremembah v KPI je bilo tudi včeraj v drugih strankah. Zanimiva so zlasti stališča demokristjanske levice, ki izraža začudenje, če že ne nasprotovanje spreminjanju imena. Za vse naj omenimo mnenje Domenica Rosattija: »Meni je bila pogodu že KPI sedemdesetih let, ker je že tedaj naredila vse korake, da smo jo lahko smatrali za demokratično sogovornico. Kar se dogaja danes pa odpira dvome, ali je zgrešila KPI, ali pa sem zgrešil jaz.«

● Danes glasovanje

ročilo, da namerava vlada še ta petek odobriti svoj predlog zaščitnega zakona za Slovence, ne da bi se predhodno posvetovala s predstavništvom manjšine, kot se je bila obvezala, kar prav gotovo ni dobro znamenje. Spetič je nato dejal, da se v Evropi ruši berlinski zid, odpirajo se meje in odkrivajo nove miselne širine, žal pa se Italija ni vključila v te tokove, saj se navdušuje ob osvobajanju baltskih narodov, podpira manjšine v Transilvaniji, narodni manjšini ob vzhodni meji pa odreka celo pravice, za katere se je obvezala v obdobju hladne vojne in železnih zaves z londonskim memorandumom.

Spetič je zato sprožil vprašanje, ali je Italija dovolj zrela za evropsko združitev, in tu ga je ostro prekinil poročevalec Ferrari-Aggradi (KD), češ da nima pravice očitati Italiji, da je nacionalistična. Spetič mu je takoj odvrnil, naj senat z glasovanjem o njegovem popravku dokaže, da je zares naklonjen manjšinam. Na Siciliji so te dni odprli dvojezično šolo za Rome, je ob tem med drugim dejal Spetič, lepo bi bilo, če bi država priznala tudi dvojezično šolo v Spletu Slovenov. Andreotti in De Michelis sta se obvezala, da bo država skrbela za manjšini, ki živita ob meji. Za njihove kulturne ustanove, ki jih pretresa huda stiska, je bil denar predviden v zakonu za mejna območja. Dvanajst milijard lir niso

vsota, zaradi katere bi se podrla finančna trdnost italijanskega državnega proračuna. Zato bo glasovanje o popravkih predvsem preizkušnja dobre volje, je zaključil Spetič.

Do glasovanja, kot rečeno, sinoči ni prišlo. Pred tem pa je senatna skupščina glasovala o amandmaju, ki zadeva okvirni zakon o jezikovnih manjšinah in ki ga je predložil radikalni senator Spadaccia. Amandma je bil zavrnjen.

● Jasna opozorila SZ

ril, da so sedanje meje v Evropi nedotakljive. Gorbačov je tudi opozoril na nevarnost ob razsvetu zamisli o združenji Nemčiji. Po njegovem je nevarna izbira časa, ki ni primeren, da bi rušil izkristalizirane politične in gospodarske tvorbe.

Podobne trditve je za francosko televizijo dal glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Genadij Gerasimov, ki je poudaril, da so sedanje meje v Evropi nesprejemljive, kar seveda velja tudi za meje med obema Nemčijama. Zunanji minister Ševardnadze pa je v pogovoru s svojim francoskim kolegom Rolandom Dumasom navedel prepričanje, da »določeni krogi v Zvezni republiki Nemčiji s poskusom oživljanja vprašanja nemške združitve poskušajo sprožiti revizijo politične in ozemeljske ureditve evropske celine«.

Aleksandr Jakovljevič, desna roka Mihaila Gorbačova, pa je v Tokiu ocenil, da je demokratizacija Vzhodne Evrope »normalen in zdrav proces, nadvse pozitiven in neustavljiv«, ki ne ogroža nikogar razen tistih držav, ki nasprotujejo demokratičnim reformam in spremembam. Po njegovih besedah so dogajanja v Nemški demokratični republiki pomembna za ves svet. Sovjetska zveza bo dosledno zagovarjala izbiro svobode, ki je pogoj za uresničitev zamisli o skupnem evropskem domu. Jakovljevič pa ni hotel odgovoriti na vprašanja o morebitnih posledicah nemške združitve.

Iz Sovjetske zveze prihajajo torej precej jasna opozorila trem ostalim »velikim« iz druge svetovne vojne (Franciji, Veliki Britaniji in ZDA), da ne bo pristala na avtomatsko združitev, ni pa pripravljena, da bi šla za druge v žerjavico po kostanj. Moskva zahteva torej, naj se o združitvi razjasnejo tudi drugi, sama si ne bo prevzela odgovornosti, da bi združitev preprečila.

Kočljivosti celotne problematike se dobro zavedajo v Bonnu, kjer že pripravljajo obisk kanclerja Kohla v Nemški demokratični republiki. Kohl se bo še pred koncem leta sestal z voditeljem NDR Krenzom in premierom Modrowom. ZRN pa bo še počakala s konkretnimi pobudami gospodarske pomoči NDR. Še bolj se kočljivosti sedanjega trenutka zaveda predsednik socialistične internacionale Willy Brandt, ki zagovarja tezo, da ne sme ZRN sama reševati mednarodskih odnosov temveč v sodelovanju z Evropsko skupnostjo v sklopu evropske in ne mednemške integracije.

Medtem pa se pretok ljudi na mejah med obema Nemčijama nadaljuje. Včeraj je v ZRN prispelo 242.545 vzhodnonemških »turistov«, od teh je le 654 oseb zaposlilo za politično zatočišče. Še več, iz dneva v dan se večja število povratnikov, ki se iz ZRN vračajo v NDR, da bi aktivno prispevali k sedanjji demokratizaciji.

● Odbor zagotavlja

Nas odnos ne pomeni ignoriranja legalnih organov SR Slovenije, marveč izhaja iz moralne pravice, saj ste

dovolili demonstracije šiptarskim »marksistom-leninistom«, šovinistom, povampirjenim balističnim duhovom, ki nad nami izvajajo genocid.

Presenetilo nas je Kučanovo spoznanje, čeprav nas on ne preseneča več - da je zahteva SRbov prvi primer organiziranja zborovanja prebivalcev drugih okolij v Sloveniji, čeprav so morali šiptarske šoviniste in secesioniste za to priložnost »uvoziti« iz tuje.

Zborovanje srbskih in črnogorskih žrtev tega genocida, ki bo neposredno izpričalo slovenskemu narodu tak genocid, je lahko vidna manifestacija demokratičnosti slovenskega vodstva, saj bi omogočilo, da se slišita obe strani v tem sporu.

Mi se ne bojimo srečanja srbskega in slovenskega naroda in nihče naj nas z njim tudi ne straši. Prav tako naj nas ne odvračajo od tega, bodisi z aktivnim, bodisi pasivnim odnosom slovenskega naroda do nas.

Če slovenski narod deli mnenje svojega vodstva, kar je tako za vas kot za nas prvo neposredno preverjanje, vas bomo podprli tudi mi, vendar bomo v skorajšnjih ustavnih spremembah zahtevali, da Jugoslavija, ne pa vi, ocenjuje, kateri zakoni bodo veljali tudi za vas, hkrati pa ne, tako da boste potem vaše blago prodajali samo v naših brezcarinskih prodajalnah.

Kosovski »Božur«, kot na kratko in slikovito po znanem rdečem cvetu imenujeto »Združenje za vrnitev Srbov in Črnogorcev na Kosovo in v Metohijo«, nadaljuje organiziranje »mitinga resnice«. Predsednik Bogdan Kecman je v zvezi s pripravami na miting odpotoval v Beograd. Iz Prištine pa poročajo o ponovnem zbiranju in shodih Srbov in Črnogorcev, ki naj bi protestirali proti rezultatom glasovanja v pokrajini, neugodnim za Miloševića, proti nekaterim izidom volitev, češ da niso bili izvoljeni tisti, ki bi menda morali biti, in tudi proti sklepom sprejetih z glasovanjem na zasedanju pokrajinske partijske konference.

Uradno so še sporočili, da se bo sojenje Azemu Vllasiju in drugim štirinajstim obtožencem nadaljevalo 23. novembra v isti dvorani Titove Mitrovice, pred istimi sodniki in z istim javnim tožilcem, ker so zavrnil prav vse pritožbe obrambe in obtožencev. Sodna farsa se bo torej nadaljevala v nespremenjenih okoliščinah. Vendar se bo dan prej, 22. novembra, sestalo zvezno državno predsedstvo, ki ima na dnevnem redu prav položaj na Kosovu. Kot je znano, so odnosi v predsedstvu zaradi tega vprašanja dokaj napeti in razmerje sil ni tako ugodno za Srbijo, kot bi to hotel prikazati srbski tisk.

Včerajšnja beogradska »Politika« je objavila velik naslov »Absolutna podpora Slobodanu Miloševiću«, zraven pa še njegovo veliko sliko. List navaja podatke o izidu volitev v 119 od 190 občin, v katerih naj bi Milošević dobil 86% glasov. Včeraj bi po napovedih morali objaviti dokončne in uradne podatke za celotno Srbijo. Vendar se to ni zgodilo in po izjavi tajnice volilne komisije Kosova so doslej zbrali podatke iz 15 od 26 kosovskih občin. Po njenih trditvah podatkov nimajo, ker jih je takoj zahteval Beograd. Kot ji je znano, je za Miloševića volilo 21 odstotkov tistih, ki so šli na volišča, kakšen pa naj bi bil odstotek za druge kandidate, ni vedela.

»Politika« pa pravi, da je za Miloševića glasovalo v ožji Srbiji skoraj 98 odstotkov volilcev, manj jih je bilo v Vojvodini, za Kosovo pa med vrsticami objavlja sramežljivih 21 odstotkov. List komentira, da je »danes v demokratičnem svetu nepojmljivo, da kak kandidat zmagaše s tako ogromno absolutno večino«.

Predlog za odpravo potnih listov med SFRJ in Italijo

LJUBLJANA — Na zasedanju zvezne skupščine SFRJ so včeraj govorili o odnosih s sosedo in o položaju jugoslovanskih narodnostnih manjšin v sosednih državah. Uvodno poročilo je imel pomočnik zunanjega ministra Milivoj Maksić, ki je predvsem orisal znana načelna stališča jugoslovanske manjšinske politike.

Poročilu agencije Tanjug je še posebej obravnaval obmejno sodelovanje, ki ga je pozitivno ocenil, govoril pa je tudi o možnostih novih sprememb, na katere mora biti Jugoslavija pripravljena. Temelj reševanja tudi manjšinskega vprašanja so dobri sosedski odnosi, skrb za manjšine pa mora biti prioriteta nalog jugoslovanske zunanje politike. V zgodovini ni primera, da bi se s poslabšanjem odnosov izboljšal položaj kake manjšine, sedaj pa prihajata do izraza prav mednarodno sodelovanje in odpiranje,

rušijo se meje in Jugoslavija ne sme biti edina v Evropi, ki bi ubirala drugačno pot. To je vprašanje državniške modrosti, ko je treba stvari ocenjevati stvarno in brez emocij. Zavzel se je za različna stališča enotne politike, saj je v nekaterih primerih treba zagotoviti temeljno pravico do obstoja in priznanja, v drugih pa gre za uveljavljanje raznih pravic. Diplomacija ne more opraviti vsega in zlasti ne stvari, ki so dolžnost institucij matičnega naroda.

V živahni razpravi so bila na dnevnem redu predvsem odprta vprašanja srbske manjšine v Romuniji in madeonske v Bolgariji, Grčiji in Albaniji. Po Tanjugovem poročilu ni bila izrecno omenjena slovenska manjšina v Italiji in na Koroskem. Slovenski poslanec Jože Šušmelj je tudi predlagal ukinitve potnih listov z italijanskimi sosedmi.

B. S.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053
Telex 461105

**UVOZ - IZVOZ
REEKSPORT**

TOPLOTNA TEHNIKA
REPROMATERIALI
BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

Delujemo po avtonomnem tržiščem računu in po generalnem računu.

Seja glavnega odbora SKGZ je bila uvod v razpravo na skorajšnjem občnem zboru

Palčič: Zavzemamo se za »slovensko sintezo«

Kritično in samokritično razmišljanje v prispevkih številnih razpravalcev

Zadnji GO naše zveze v Čedadu 26. 6. 1989 je že sprožil priprave na naš občni zbor. Postavili smo si vrsto vprašanj, ki ostajajo predmet našega razmišljanja in naših načrtov, ne zato, ker bi to samospraševanje pomenilo »tavanje v temi«, kot bi bilo nekaterim všeč prikazovati delo naše zveze, ampak enostavno zato, ker je za vsak resen pregled nekega dela pač nujno potrebno to delo prečesati in pretehtati - kar bomo storili na našem občnem zboru.

Sprožili smo tudi javno razpravo, ki se je začela odvijati v našem dnevniku, po sklepu našega GO - in tudi to ne zato, ker bi pričakovali od drugod »razsvetlitve«, kaj in kako naprej. Rekli smo, da je vprašanje obstoja in razvoja naše narodnostne skupnosti temeljna naloga naše zveze in ker želi ta naša zveza čimbolj učinkovito obravnavati (prevzemati v svojo skrb) slovenske interese v Italiji, je povsem razumljivo, da se prav iz njenih vrst dvigne poziv k čim širši razpravi, kar je povsem normalno in logično, glede na to, da želi SKGZ s tem potrditi svoj nestranski značaj in torej nuditi priliko komurkoli bi želel prinesiti svoj prispevek k bogatitvi naših skupnih spoznanj in korist očitovanja bistvenih interesov naše skupnosti. Ti skupni slovenski interesi niso nekaj neznanega ali diametralno drugačnega za različne slovenske politične subjekte - pač pa so v tekoči politiki včasih zastopani - za strankarskimi interesi! Tukaj je potrebno več jasnosti!

— SKGZ želi to jasnost omogočiti

— Kdor bi želel poenostaviti našo stvarnost in eliminirati razlike med posameznimi skupinami - predvsem političnimi - goji v sebi netolerante misli, ki nikakor ne gredo skupaj z demokracijo - še posebno pa ne z našim realnim stanjem. Zanimivo je, da prihajajo po eni strani očitki, da smo Slovenci v Italiji strankarsko sprti in nesposobni za skupno nastopanje, kar naj bi pomenilo, da je strankarska razdrobljenost Slovencev v Italiji škodljiva za učinkovito uveljavljanje slovenskih interesov, po drugi strani pa slišimo tudi očitke, da so demokratični procesi tudi v matični domovini tako izraziti in v skladu z željami ljudi našega časa in prostora, da bi moral ta val zajeti tudi nas. Kar zadeva pluralizem, moramo poudariti, da smo tukaj vseskozi živeli v družbi, ki je idejno - strankarsko pluralistično strukturirana in Slovenci v njej prav tako!

Dokaj čudno, oziroma nedosledno izzevni stališče tistih, ki so za demokratizacijo in torej za politični (strankarski) pluralizem, ko gre za matično domovino. Tukaj pri nas pa bi najraje videli, da bi se Slovenci odpovedali takšnemu svojemu demokratičnemu izgledu.

— Pri SKGZ mislimo, da je za našo skupnost koristno in prvi vrsti to, da se ne sprenevedamo pred stvarnostjo - ki v tem primeru pomeni našo idejno strankarsko pluralnost - da se pa ob tej danosti ne odpovedujemo možnosti - in kot SKGZ rečem raje »dolžnosti«, da poiščemo - določimo skupaj tiste interese, ki jih bomo zagovarjali **enotno!** (Nujnost **enotnega** zagovarjanja naših pravic ni potrebno posebej utemeljevati!)

To delo, identificiranje stališč, ki so vsem enaka, ni nikakršna novost oziroma neznanka, kajti v bistvenih zahtevah naše skupnosti ni razlik med slovenskimi komponentami! To smo ugotovili vsakokrat, ko smo imeli priložnost nastopiti skupno tudi v zadnjih časih, ko je bila od nekaterih že dekretirana smrt »Enotne delegacije« (npr. pri predsedniku Markoviču kot tudi pri predsedniku slovenske skupščine Potrču).

— Kaj torej onemogoča skupno nastopanje slovenskih komponent?

— Kje so razlogi, da je formula »Enotne delegacije« za nekatere dokončno propadla?

— Ocene in razlogi za ta »konec« so med strankami različne. Mislim pa, da je upravičen naš očitke strankam, kadar privilegirajo strankarske pred splošnimi interesi Slovencev.

Že v splošnem naj bi veljalo, da bi morale biti pravice naše manjšine priznane zaradi ustavne določbe in splošnih demokratičnih spoznanj in da ne bi smela biti ta materija predmet medstrankarskega obračunavanja in špekulacij, kot se dogaja pri nas po zaslugi nacionalistične zastrupljenosti, s katero se pogojuje vsakršno obravnavanje slovenskega vprašanja.

Pravi paradoks pa je, da se stranke, v katerih se Slovenci prepoznavajo, za katere volijo in v katerih so voljeni, ne znajo vedno opredeliti jasno in nesebično za takšna stališča, ki bodo v zvezi z bistvenimi interesi naše manjšine ohranile spoštljiv odnos do teh interesov - vsekakor takšen, da ga strankarski - to se pravi »parcialni« interes ne bo pogazil!

SKGZ zasleduje politiko uveljavljanja slovenske koristi. Njeno delo - delo njenih članic to vseskozi dokazuje. Naš prihodnji občni zbor naj jo usposobi še boljše za to njeno prvenstveno nalogo tako, da bo njen značaj pluralne organizacije še boljše viden - boljše prepoznaven - dokazan! Prav zato bo moralo biti s strani naše zveze še z večjo jasnostjo ocenjeno in zavrnjeno vsakršno dejanje, ki bi zaradi pristranskosti škodovalo ali omalovaževalo splošne koristi naše skupnosti. Dialektični odnos med slovenskimi komponentami in še posebej med strankami in SKGZ je potreben zaradi jasnosti, da si vsakdo prevzame odgovornost za svoje opredelitve.

SSK je te dni sprožila akcijo za razgovore med komponentami glede zamisli o sklicu slovenskih izvoljenih predstavnikov in drugih pobud v zvezi z akcijsko enotnostjo Slovencev v Italiji. Podobno zamisel za sklic izvoljenih predstavnikov je nakazala že pred meseci tudi KPI. Takšne zamisli smo že ocenili kot pozitivne; še posebno bomo to dodatno storili, če bodo iz napovedi prešle v konkretizacijo in če bodo zaključki pozitivni za utrditev naše sposobnosti skupnega zagovarjanja naših interesov.

— Tako se, po našem mnenju, ni ravnala SSK, ki je v zadnjih časih nekajkrat zavrnila možnosti skupnih iniciativ.

— Tako se ni zgodilo ob volitvah v Miljah, ko se KPI oz. Lista Frausin in SSK nista znali sporazumeti za skupen nastop in je pri tem izšla poražena sposobnost Slovencev, da bi se zavzemali za svoje pravice in interese.

— Tudi ob glasovanju v deželnem svetu za resolucijo proti preštevanju manjšin ni bila dosežena tista skupna volja vseh Slovencev, ki bi jo upravičeno pričakovali, glede na novo stališče, ki predstavlja (če se logičnost v politiki državnih institucij ne bo povsem razvodenela) spodbijanje Maccanicovega osnutka v tisti obliki, kakršno smo spoznali in ki je bila za doberšen del osnovana prav na našem preštevanju.

— Da ne govorimo o PSI, ki se še posebno v Trstu obnaša do naših vprašanj tako cinično - posebno v zvezi s pravico do rabe našega jezika - da si nekateri njeni predstavniki drznejše označijo to pravico za provokacijo. Slovenskim socialistom prav gotovo ni lahko v takšni stranki, kakršna se je izoblikovala v Trstu. Prav zato od njih pričakujemo več odločnosti in glasnejšega - očitnejšega zavzemanja za osnovne pravice naše skupnosti.

— Medstrankarski napeti odnosi vnašajo tudi v Benečiji, v specifičnih pogojih, v katerih živijo tam naši ljudje, nove nevarnosti v zasledovanju splošnih koristi naše skupnosti.

— Večkrat slišimo, ob vsem tem, kar Slovenci v Italiji doživljamo predvsem neprijetnega, da primanjkuje zagnanosti naših organizacij, da nismo sposobni energično reagirati, kar bi bil glavni razlog, da se nismo znali še dokopati do pravic, ki jih pričakujemo.

— Prav gotovo ni to, kar ljudje naredijo, nikoli toliko, da ne bi mogli več in bolje narediti; vendar je boj Slovencev v Italiji prav gotovo vreden večjega upoštevanja glede na vse, kar moramo v ta boj vključevati. Mislim, da je to predvsem vsakodnevno delo vseh naših ljudi, vseh naših društev, institucij - organizacij - vsakodnevna opredelitev vsakega Slovenca v Italiji za to, da je Slovenec. Ob tem še tudi to, da je to slovenstvo zelo kompleksna in spreminjajoča se stvar, pri kateri je kljub naši vsesplošni prizadevanosti več kot očitno, da smo nezadostni vespovsod, glede na splošni razvoj sveta, ki nas obkroža, pa še posebno glede na našo neopremljenost za učinkovito pristopanje k vsem oblikam od zgodovine danega in na novo porajajočega se »marginalnega« slovenstva.

— Naš politični boj mora potekati ob spoštljivem odnosu do naše stvarnosti, ki je težko zaznamovana od vsakovrstnih pritiskov in ustrahovanj, v preteklosti pa tudi od prefinjenih pogojevanj sedanjosti.

— Kdor odmisli to stvarnost našega slovenstva, dela krivico realnosti še prej kot temu slovenstvu samemu, ki ni in ne more biti od peta do glave herojsko.

— Politični predstavniki Slovencev naj se zavzemajo takoj in z vso vnetostjo za to, da se odstranijo strankarske prejudiciale vseh sort v obravnavanju slovenskega vprašanja v Italiji v njihovem delu, kajti ob upoštevanju vseh težav, ki obdajajo življenje naše skupnosti z vseh strani bi moralo biti to najlažje dosegljivo, seveda brez voluntarizma in ob stvarni analizi vseh stališč. SKGZ ni za to, da bi se »enotnost« pretirano povzdigovala in postavljala nekritično kot čarobna palica za vse naše probleme, prav gotovo pa želi v svojih prizadevanjih in ob razvejanju stvarnosti svojih članic omogočiti uresničevanje čedalje več možnosti za oblikovanje »slovenske sinteze« v Italiji.

TRST — Občni zbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze bo 17. decembra v Čedadu. Glavni odbor SKGZ, ki se je sestel v ponedeljek v Trstu, je osvojil predlog izvršnega odbora in se odločil, da prvič v zgodovini organizacije skliče občni zbor v videmski pokrajini. Na ta način bo imel občni zbor, na katerem bodo obeležili 35-letnico delovanja SKGZ, poseben pomen, še zlasti ker želi SKGZ obeležiti svoj jubilej z delovnim in vsebinsko bogatim občnim zborom, ki naj pregleda opravljeno delo, predvsem pa naj začrta smernice za nadaljnje delo in preveri ustreznost organizacijske strukture SKGZ. V okviru priprav na občni zbor pa se izvršni odbor srečuje s članicami, začela so se javna srečanja o vlogi sredstev javnega obveščanja in še zlasti o Primorskem dnevniku, v pripravi je sklop predlogov, ki zadevajo področje znanja in izobraževanja, še posebno tesni so v tem času stiki z manjšinskimi organizacijami italijanske narodnosti v Jugoslaviji in slovenske narodnosti na Korškem, na straneh Primorskega dnevnika se odvija javna in svobodna tribuna.

Kot že na seji glavnega odbora, ki bila poleti v Čedadu, pa se je tudi ponedeljkov glavni odbor usmeril predvsem k vsebinski razpravi, ki je bila pod vplivom burnih sprememb v regionalnem kot tudi v širšem evropskem prostoru. Izživ za vsebinsko politično razpravo je dal predsednik Klavdij Palčič (njegovo poročilo objavljamo v celoti tu ob strani) z odkrito kritičnim uvodnim razmišljanjem o položaju slovenske narodnostne skupnosti in prizadevanjih za uveljavljanje njenih temeljnih interesov.

Razpravalci pa so se v svojih prispevkih samokritično obrnili tudi navznoter. Po začetnem posegu Žarka Hrvatiča, ki je seznanil glavni odbor z vsebino nedavne konference o poznavanju in vlogi jezikov - priredil jo je sindikat šolnikov, ki deluje v sklopu CGIL - in s prispevkom, ki so ga dali predstavniki Slovencev, je na pot kritičnega razmišljanja odločno stopil Miloš Budin, ki je menil, da včasih strankam pripisujemo preveliko težo, ker vsa vprašanja in probleme spravljamo v okvir, ki ga krijejo, s tem pa jim tudi dajemo v roke škarje in platno. Kritični odnos do strank in kritično ocenjevanje njihovega dela je pravilno, ne sme se ustaviti pa vse pri besedah, ker mora kritika izhajati tudi iz konkretnega dela organizacije. V tem okviru je Budin navedel primer enotne delegacije in se zavzel, da bi bila razprava o tem problemu javna. SKGZ pa bi spore med strankami lahko premostila s svojimi javnimi pobudami, h katerim bi potem drugi pristopili, če bi to ocenili kot potrebno, vsak pa bi k tem pobudam prispeval to, kar lahko prispeva. Če bo SKGZ nastopala samostojno, bodo tudi stranke prisiljene drugače razmišljati in se drugače vesti v odnosu do manjšine.

Boris Race je poudaril, da so za težave pri enotnem nastopanju in sestajanju enotne delegacije odgovorne predvsem stranke, še zlasti pa SSK in PSI, ki sta v konkurenci in iščeta glasove v istih miselnih in družbenih krogih. Glede Budinovega razmišljanja pa je menil, da je pomembno, ker daje večjo težo organizacijam. Zaustavil se je še pri predlogu zbora slovenskih izvoljenih predstavnikov in opozoril, da so v preteklosti stranke oblikovale podobne predloge, ko so bile v sporu s SKGZ.

Vito Svetina je menil, da bi morala v tem trenutku SKGZ iskati lastno pot na gospodarskem, družbenem in kulturnem področju in težiti, podobno kot na primer zeleni, da v javnosti ustvari neko gibanje mnenj. Pri tem mora upoštevati tudi burne spremembe na Vzhodu in postati na vseh področjih ustvarjalni povezovalni člen. Na to razmiš-

Dežela in Friulia v stiski zaradi krize družbe Cogolo

TRST — Včerajšnje sejo deželnega sveta je označevala - milo rečeno - precejšnja razgibanost. Na dnevnem redu sta bili vprašanja skrčenih državnih dotalij naši deželi v okviru finančnega zakona in krize, v katero je zašla furlanska družba Cogolo. Za razgibanost so poskrbeli svetovalci MSI in KPI, prvi ostro, drugi mileje, seveda tedaj, ko je šlo za »škandal« o sumljivih vezeh med vodstvom deželne finančne družbe Friulia in Cogolovo grupo oz. domnevnih interesnih prepletanjih, ki utegnejo - če je do njih res prišlo - zasenčiti ugled te pomembne finančne ustanove. Prvo točko dnevnega reda so namreč kmalu odpravili: potem ko je odbornik za finance Dario Rinaldi ponovil negativno oceno Dežele o ukrepu ministrskega sveta, ki je s finančnim zakonom znatno bolj prizadel dežele s posebnim kot pa dežele z navadnim statutom, da je pristojna senatna komisija zavrnila njen amandma in da bo Dežela vseeno še pritiskala na poslansko zborno oz. vlado, je predsednik skupščine Paolo Solimbergo sprejel predlog načelnika skupine KPI Paola Padovana in odgodil razpravo, da se omogoči izpopolnitev ustrezne komisijske listine z dne 4. oktobra v luči najnovejših dogajanj.

Sledil je poseg odbornika za industrijo Ferruccia Sara, ki je odgovoril na vprašanja, interpelacije in resolucije iz vrst DP, KPI in MSI. Demoproletarec Giorgio Cavallo in misovci so predlagali umestitev preiskovalne komisije, ki naj razčisti odnose med Friulijo in Cogolom, komunisti pa so zahtevali pojasnila o delovanju Friulie. Cavallo je potem svoj predlog (v obliki zakonskega osnutka) umaknil, zahteva po odstopu vodstva Friulie je izzvenela v prazno, ker bo 30. novembra skupščina te ustanove, na kateri bodo imenovali novo vodstvo (»Bo novi predsednik deželni svetovalec Vinico Turello?« se je vprašal Giannino Padovan - KPI), zahteva po preiskovalni komisiji je prav tako zbledela, ker je prevladalo mnenje, formalizirano v končni re-

soluciji skupščine, naj vso zadevo v 60 dneh prouči 4. komisija (za industrijo) v pričakovanju izida sodne preiskave o Cogolu. (Adriano Biasutti je rekel, da Dežela ni pristojna za imenovanje preiskovalne komisije, iz svetovalskih vrst pa je prišla ugotovitev, da deželni pravilnik to izrecno predvideva.) Skratka, kot je naglasil Ivan Bratina (KPI), Friulie noče nihče odpraviti, saj gre za dragocen organizem, treba pa jo je okrepiti, njeno vlogo usmeriti v izrazito razvojne pobude (kar je zapadeno tudi v omenjeni končni resoluciji) in preprečiti ponavljanje napak, kakršna je bila preuranjena poteza s 16. milijardami lir v korist Cogola v trenutku, ko je bilo finančno stanje podjetja že porazno. Bratina je to označil kot škandal, saj je operacija izgledala kot privilegij oz. znamenje dvojnega merila: enim da, drugim ne; »drugih« pa je kar 60, kolikor je pač podjetij, v katerih ima Friulia redni delniški delež. Bratina je še izrazil zaskrbljenost, ker je Friulia že pol leta operativno blokirana in ker so to lahko zavleče.

Odbornik Saro je glede Cogola dejal, da bo Dežela še finančno podprla podjetje v novi režiji, seveda le, če bo sanacijski načrt družbe Finanziaria Veneta ustrežal logiki smotrnih industrijskih naložba, za kar bo treba ukrepati sporazumno s podjetniki in sindikati. Sicer pa je usoda družbe odvisna predvsem od naročil iz Sovjetske zveze, kjer je še veliko prostora za proizvode in storitve maloindustrijskega aparata v naši deželi. Odbornik je soglašal s predlogom KPI, da se skupaj z industriji poišče možnost nove zaposlitve za 500 Cogolovih uslužbencev, kajti sanacija grupe bo omogočila zaposlitev le kakih 400 ljudi.

Afera Cogolo-Friulia je vznemirljiva, ker vsiljuje sum o »nečistih« poslih med politiki in podjetniki in vprašanje, če je Cogolo osamljen primer ali pa znak česa bolj zaskrbljujočega.

DRAGO GAŠPERLIN

Slovenska komisija PSI o Slovencih

ČEDAD — V Čedadu je slovenska deželna komisija Socialistične stranke pod vodstvom koordinatorice Laure Berngach razpravljala o nekaterih perečih problemih Slovencev v Italiji. Na sestanku je deželni tajnik PSI Piero Zanfagnini poudaril evropsko opredelitev stranke glede reševanja manjšinskih vprašanj in v tej zvezi tudi načelen odnos do reševanja perečih problemov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Govoril je tudi o zadnjem razgovoru z osrednjim vodstvom stranke in s tajnikom Bettinom Craxijem ter obvezah za čim tesnejšo aktivno povezavo z novo stvarnostjo vzhodnoevropskih držav in še posebej s Slovenijo. Stranka že ima tesne stike, ki jih namerava v bodoče še okrepiti, da bo podrobneje spremljala in krepila demokratične socialistične in reformistične procese v sosednji republiki. Pri tem pa igra slovenska manjšina pomembno vlogo. Razprava je nato zajela nekatera načelna in pragmatična vprašanja. Predvsem je bil poudarjen kritičen položaj nekaterih osrednjih slovenskih kulturnih in drugih ustanov in zaradi tega nujnost, da se čim prej odobri zakonski osnutek socialističnega poslanca Renzullija, ki predvideva izkoriščenje sredstev nakazanih v finančnem zakonu v korist slovenske oziroma italijanske manjšine. Govor je bil tudi o zakonskem predlogu ministra Maccanica, o njegovih pomanjkljivostih in o nekaterih drugih vprašanjih, ki so povezana z globalno zakonsko zaščito. V tej zvezi so bili sprejeti nekateri konkretni sklepi. Končno je slovenska komisija obravnavala splošni položaj slovenskih predstavnikov v PSI in sklenila, da bo v začetku decembra sklicala konferenco članov, ki naj utrdi povezavo z vodstvom stranke in poudari pomen dela in naporov slovenskih socialistov v korist celotne slovenske narodnostne skupnosti, splošnih demokratičnih naporov in za tesnejšo povezavo na obsejnem področju.

Ugotovitve in razmišljanja po torkovi seji V škedenjski rajonski svet slovenščina še nima vstopa

Zadnje seje rajonskega sosveta za Škedenj in Carbolo so nevidno, dasi otipljivo ovite v mrežo nelagodja. Tak občutek je hitro zaznaven, če stopiš v občinsko izpostavo v Ul. Ronchetto kot občasen gost, kar je na primer tudi novinar, ki pride na sejo kot ne povsem zaželen gost. Nekateri člani škedenjskega rajonskega sveta so namreč precej nestrpni tudi do novinarjev, češ da ne poročajo pravilno (torko je sicer kritika letela na dnevnik Il Piccolo) ali pa, da vtikajo nos povsod (tako se je npr. član škedenjskega sosveta razhudil nad piščo novinarke, češ da se je dotaknila mape neke svetovalke, namen pa je bil preveriti ime).

Vsekakor pa je za škedenjski rajonski svet zaenkrat še nepremagljiva ovira raba slovenskega jezika. Iz našega strnjenege včerajšnjega poročanja je verjetno dovolj razviden vsaj potek torkove seje, ki se je začela spokočno s poročanjem predsednika Luciana Favretta o tekočih zadevah in z njegovimi odgovori na razna vprašanja. Ozračje, ki ni bilo povsem sproščeno zaradi precej množične prisotnosti prebivalcev, pa se je takoj razvnelo, ko je Igor Pavletič skušal v slovenščini podati resolucijo komunistične svetovalske skupine. Dosodili so mu čas, da je vstal in spregovoril tri besede v slovenščini, nakar je predstavnica MSI Antonia Pausché tako osorno začela tolči po mizi, da je vznejevoljeni predsednik Favretto prekinil sejo in sklical načelnike svetovalskih skupin na posvet.

Načelniki so se posvetovali dolgo, več kot uro, in mestoma burno. Odločitev je bila precej salomonska, saj je predsednik »problem« prenesel na naslednjo sejo, češ da se torkova seja še

ni začela (bili so še v fazi odgovorov predsednika) in da Pavletičeva resolucija pravzaprav ni resolucija. S tem je, kot se je zgodilo že večkrat, reševanje vprašanja preložil za nedoločen čas. Sicer pa se je neprebrana resolucija nanašala na prošnjo, ki jo je Igor Pavletič predstavil 17. julija letos, o uvedbi prevajalske službe na zasedanjih rajonskega sveta za Škedenj-Carbolo, zato da bi lahko svetovalci govorili tudi v slovenščini.

Poleg izbruhov desničarjev pa je zahteva o rabi slovenščine v vrstah svetovalcev povzročila nejevoljo in nelagodje. Če za trenutek odpišemo odločne nasprotnike uporabe slovenščine, menda lahko trdimo, da večina svetovalcev ne zavrača zahteve iz načelnih, temveč v imenu nekakšnih pragmatističnih načel. Čemu naj bi Pavletič, ki pravzaprav ni kriv, da je Slovenec, kot je v prosti debati dejal eden izmed svetovalcev, govoril slovensko, če pa zna italijansko. Še huje pa bi bilo, ko bi zaradi te njegove »pretirane nacionalne občutljivosti« občina morala plačevati prevajalca.

Ob vsem tem pa vztrajnost Pavletiča hromi delo rajonskega sveta, so dejali njegovi kolegi, ki pa v večini primerov niso pripravljeni, da bi se z vprašanjem odkrito soočili. »Mi smo tukaj doma,« je na torkovi seji letelo na račun precej številčnega občinstva, ki je večinoma pripadalo slovenski narodnostni skupnosti. »Tudi mi smo tukaj doma,« je bil skorajda vsiljen odgovor tistih, ki imajo občutek, da so precej nezazeleni gosti tudi na sejah rajonskega sveta, ki so ga izvolili oni, zato da odloča o malih in velikih problemih njihovega vsakodnevnega življenja. (bip)

Zanimiv torkov večer v Slovenskem klubu Nostalgija po hladni vojni še pogojuje tržaški vsakdan

Ali je v Trstu še nostalgija po hladni vojni? Na to vprašanje sta na torkovem večeru Slovenskega kluba odgovarjala pesnik in novinar Ace Mermolja ter predsednik Združenja katoliških delavcev ACLI Franco Codega, ki sta izhajala iz precej različnih vsebinskih izhodišč, bila pa sta si soglasna v prepričanju, da morajo tako tržaški Italijani kot Slovenci razmisliti tudi o sebi, medtem ko imajo prevečkrat pred sabo samo »zunanjega sovražnika«. Predsednica kluba Barbara Gruden je za uvod v razpravo izbrala primer rušenja berlinskega zidu in izrazila upanje, da bo ta dogodek razorožil marsikatero Tržačana, nostalgika hladne vojne, čeprav imamo mi pred sabo psihološki zid, ki ga ne bomo kar čez noč zrušili, enkrat za vselej pa bo treba začeti.

Mermolja je rekel, da smo tudi Slovenci doslej marsikdaj ocenjevali stvari črno-belo, danes pa je skrajni čas, »da gledamo na stvari take kot so, tudi zato, ker nismo samo zmagovalci ali poraženci«. Kriza na Vzhodu je zamajala neresničnost resnice, v Trstu pa je skupni imenovalec še vedno politika kontrapozicije. »Tudi manjšina se težko ločuje nekih predznakov in ne zna premostiti dosedanjih ideoloških resnic,« je poudaril diskutant, ki se je polemično vprašal, kaj še, lahko pomenijo danes etikete titovca, stalnista ali belogardista, ki očitno še niso izginile iz našega vsakdanjega besedišča. Mermolja si povojno tržaško zgodovino zamišlja kot prispodobno šahovnice, na kateri se še danes premikajo nekatere figure. Najbolj zgovoren je primer istrskih beguncev, ki se ne utegnejo znebiti svojega »begunstva« in v bistvu prezirajo svojo kulturno dediščino.

Tudi Slovenci smo bili po njegovem večkrat samo figure, Mermolja pa vsekakor skrbi kulturna revščina, ki si nevarno utira pot tudi med nami, najbolj pa se boji molka (»v našem prostoru čutim vedno večjo tišino«) in praznine, »ki jo je treba zapolniti z nekim novim in neobremenjenim pristopom do zgodovine in do sedanjosti«. Ta pot gotovo ne bo lahka, če je ne bomo ubrali pa smo obsojeni na nazadovanje ali na še kaj hujšega. Mermoljevo razmišljanje ni označevala frustracija, da je naš položaj brezizhoden. »Zamejska pomlad«, če jo lahko tako imenujemo, ni utopija, prav nasprotno, brez poštenega samoopraševanja pa ne bomo prišli nikamor.

Predsednik ACLI je izjahal iz stališč naprednega katoličana, po mnenju katerega je fizične zidove lažje rušiti kot psihološke zidove, ki bremenijo tržaš-

ko stvarnost. Pozdravil je znano pobudo KPI na fojbi pri Bazovici in je obžaloval, da je dobršen del italijanskega dela mesta dejansko že »postavil v kot« Rižarno. Codega je bil mnenja, da je Trst, ne glede na videz, med najbolj provincialnimi mesti v Italiji in med najbolj zaprtimi do evropskega Vzhoda. Slovenska in italijanska skupnost sta po njegovem precej negotovi skupnosti, ki se ocenjujeta s klisejskimi stereotipi, »čeprav je med Slovenci strah pred narodnostno asimilacijo popolnoma upravičen«.

Posebno Mermolja, a tudi Codega sta nudila vrsto kritičnih spodbud in izzivov za soočanje mnenj, ki pa jih torkova publika žal ni znala docela sprejeti oziroma razviti.

Na sliki (foto Križmančič) od leve proti desni Codega, Barbara Gruden in Mermolja.

Tudi letos ambiciozen program krožka Miani

Za laično razmišljanje o naši družbi

Javna prodaja po kioskih mesečnika Nuova Società in seminarji z uglednimi italijanskimi osebnostmi na različne tematike civilne družbe sta najpomembnejši novosti letošnje sezone tržaškega krožka Ercole Miani, kateremu je v zadnjih letih uspelo sprožiti številne zanimive razprave o odnosih med pravno državo in politiko, o razizmu, o državljskih svobodah, o svobodi informiranja itd. Tudi letos se bo krožek, ki si po besedah predsednika Maurizioa Fogarja prizadeva, da spodbudi k razpravi tisti del družbe, ki je v Trstu dejansko v zasenčenju, loteval podobnih vprašanj, obravnavali pa naj jih bi tudi na krajših seminarjih, na katerih bodo udeleženci lahko aktivneje sodelovali pri razpravi.

Prva prireditve krožka bo prihodnjo soboto, 25. novembra, ob 17.30 na sedežu krožka (Trg San Giovanni 6), na kateri bodo ugledni tržaški in italijanski psihiatri ugotavljali, kako v Italiji uresničujemo zakon 180 o psihiatrični reformi. Naslednji gost bo decembra znani časnikar Giam-paolo Pansa, ki bo predstavil svojo knjigo Il Malloppo in spregovoril o svobodi informiranja. Nato se bodo na posameznih prireditvah zvrstili še član Višjega sodnega sveta Caselli, sodnika Ayala in Falcone, palermški župan Orland-

do, pater Pintacuda in Paolo Villaggio, ki bodo spregovorili o različnih vprašanjih sodobne italijanske družbe.

Spodbujati k »laičnemu« razmišljanju o tržaški družbi je namen tudi mesečnika Nuova Società, ki ga bodo prodajali v 30 kioskih po 2 tisoč lir. Mondadorijeva reklama je uredništvu omogočila, da je povečalo obseg časopisa in ga grafično oplešala. Na 16 straneh naj bi predvsem v obliki komentarjev in reportaž (uredništvo bo objavljalo tudi podpisane članke bralcev in javnih osebnosti) uveljavljali svobodno časnikaštvo, ki ne stoji za interesi oblastnikov.

Zamudo, s katero krožek pravzaprav začelja sezono, pa je Fogar na včerajšnji tiskovni konferenci opravičil z znano afero okrog Tržaške hranilnice, ki je prodala stavbe med Goldonijevim trgov in Ul. Imbriani, v katerih ima tudi krožek Miani (poleg drugih prestižnih ustanov, kot je Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK) svoj sedež. Od ponedeljka so omenjene stavbe last zasebnikov, doslej pa še ni znano, ali bodo številna združenja in stanovanjske skupine v najetih stanovanjih (s tem v zvezi so nekateri deželni svetovalci KPI, PSI in Zelene liste naslovili na deželni svet interpelacijo, tržaški župan Richetti pa je zadalžil odbornika Angheloneja, naj preveri, ali je ravnanje Tržaške hranilnice zakonito). (bg)

Drevi s projektantom inž. Malaspino in z naravovarstveniki

V svetoivanskem rajonskem svetu javna razprava o novi hitri cesti

Prebivalci Sv. Ivana, Podlonjerja in Katinare se bodo drevi soočili z drugim pomembnim ekološkim problemom, ki postavlja sicer v ospredje tudi problem cestne varnosti. Po javnem zborovanju, ki ga je posvetil pred nekaj tedni zaprtju kamnoloma Faccanoni in ovrednotenju tega degradiranega območja, vabi svetoivanski rajonski svet danes ob 19. uri na sedež Športnega društva Bor na javno zborovanje, na katerem bo inž. Malaspina orisal drugo varianto svojega načrta za odsek hitre ceste med Drašco in Lakotičem, ki ga je izdelal po naročilu Občine Trst. Rajonski svet vabi na zborovanje vse prebivalce tega mestnega predela, ki bodo torej lahko javno izrazili svoje pomisleke o načrtu.

Zborovanje bodo razgibali tudi naravovarstveniki Svetovnega sklada za naravo WWF, ki so izdelali alternati-

ven in po njihovem mnenju »varnejši« načrt (izdelal ga je inž. Russignan) ter so s tržaškimi občinskimi svetovalcem Mestne laične in zelene liste Ghersino kot prvi javno opozorili na nekatere »spodrsrljaje« omenjenega načrta. Naravovarstveniki naj bi med drugim v preteklih tednih znatno »okrepili« svojo pozicijo. Kaže namreč, da sta gradnja tega odseka hitre ceste in Malaspinov načrt postala že političen problem. Z deželnega odborništvaja za prevoze naj bi tržaški župan Richetti, ki je odločno podpiral Malaspino in nasprotoval strokovnemu ocenjevanju njegovega načrta, prejel ukaz, naj sestavi posebno komisijo za ocenjevanje učinkov, ki bi jih na okolje imela tako Malaspinov načrt kot načrt WWF. Gre torej za možnost, da bi nepristranski strokovnjaki enakovredno ocenili oba načrta in ugotovili, kateri je boljši.

Pogovor z Borisom Devetakom

KGB ima v načrtu še veliko novosti

Obiskovalci predstav in prireditev v Kulturnem domu v Trstu že poznajo KGB. Ne gre za kratico sovjetske tajne policije, temveč za Kabaretno - glasbeni bar, katerega idejni vodje so člani glasbene zadrage Ars Nova, ki bar tudi upravljajo.

»O naši ideji, o kratiki, ki smo si jo za to novo dejavnost izbrali, pa še o naših namelih, ste v Primorskem dnevniku že poročali. Sedaj vas prav gotovo zanima, kako ta naša zamisel uspeva, kako so jo naši ljudje osvojili in če ima ta bar možnost, da razširi število svojih obiskovalcev,« nam je kar sam postavil nekaj vprašanj Boris Devetak, doma iz Nabrežine, član glasbene skupine Happy day, sodelavec kabaretne skupine Karst brothers, pa še sodelavec Radia Trst A za glasbene oddaje, ki skupno s Klavdijem Trobecem pa še s pomočjo Klavdije in Alenke, vodi bar KGB.

Ker je že sam postavil vprašanja, smo sami čakali le na odgovor.

»Že dolgo smo razmišljali, da bi lahko barske prostore v našem Kulturnem domu bolje izkoristili. Seveda nismo imeli takoj jasnih idej, kako in kaj, vendar pa smo menili, da bi moral biti ta prostor bolj izkoriščen po predstavah in prireditvah v Kulturnem domu, ko se želijo obiskovalci še malo zaustaviti in pogovoriti o tem, kar so videli, malo pokramljati in morda popiti tudi kavico ali kozarec vina. Tako, smo si rekli in to tudi pojasnili vodstvu KD, bi se obiskovalci tu zaustavili v ambientu, ki bi jim dopuščal tudi sproščen razgovor, sledili glasbi, kabaretnemu programu, morda tudi skedem v dialektu in zakaj ne tudi nastopom harmonikarjev, pa še morda čemu. Tako bi lepo zaključili večer, ki so ga začeli z obiskom predstave, koncerta, pevskega nastopa itd.«

Pri vodstvu KD in gledališča so naleteli na razumevanje in tako je, z začetkom letošnje sezone, delo v baru steklo. Bar ni povsem menjal svoje podobe, ker pač ni bilo na razpolago zadostnih denarnih sredstev. So pa organizatorji poskrbeli za bolj primerno osvetlitev prostora, za oder in klavir, za ozvočenje, za to, da so vse mize lepo prekrile s prti, da goste strežeta dve dekleti, ki smo jih že omenili, da so na stenah primerni posterji.

»Naše večere v KGB smo začeli kar z glasbo,« nam je še povedal Boris Devetak. »Prva naša gostja je bila tržaška pevka Giulia Crocini, ki je zabavala goste z bluesi in swingi. Pela je nekaj večerov po predstavah in gostje so bili zadovoljni.«

Tisti večer, ko smo se pogovarjali z Borisom in je v KD gostovalo Mestno ljubljansko gledališče, je v baru zabaval goste z diskretno soft glasbo Miran Košuta.

»Ni lahko izbirati programov, ki bi jim bili obiskovalci Kulturnega doma pripravljeni slediti, potem, ko so že dve ali tri ure odsedeli pri predstavi ali na koncertu. Zato smo mnenja, da je treba programe prilagajati posameznim prireditvam v Kulturnem domu, pa tudi občinstvu samemu. Če je glasba na primer preglasna, premočno ozvočena, moti pogovore. Mladih pa morda to ne moti in si želijo tudi bolj bučno glasbo, pa tudi nastope kabaretnih skupin. Obiskovalci drugih gledaliških abonmajev bi morda radi prislunili harmoniki, skedem v narečju itd. Vse to je treba dobro premisliti in verjemite nam, da si resno belimo glavo, da bi ustregli vsem in da bi naš bar resnično zaživel.«

Od danes pa do konca meseca bo v baru nastopal čarodej Vikj s svojim novim programom. Za program bo poskrbljeno tudi ob premieri novitete Marija Čuka »Lepo je v naši domovini biti«, ki jo gledališče načrtuje za začetek prihodnjega meseca.

»Mi delamo seveda načrte tudi za naprej. Tako bi hoteli v januarjem pripraviti gostom prijetno bivanje v barskem prostoru kar štiri dneve v tednu. Namesto, da bi se naši ljudje sestajali po raznih barih in javnih lokalih, bi našli tu pri nas prijeten prostor, kjer bi jim skušali nuditi nekaj glasbe ali drugačne krajše programe.«

Kritika, na katero so upravljalci bara naleteli, je bila doslej ta, da so morda cene za konsumacijo previsoke. »Morda ti kritiki niso pomislili, s kolikšnimi stroški je povezano takšno delovanje. In morda tudi ne vedo za cene drugih kavarn in barov v našem mestu, ki ne nudijo gostom ničesar drugega, kot le prostor za klepet. Naša ponudba je torej bolj zanimiva in privlačna. A vse se pač ne more odvijati le na osnovi voluntarizma in dobre volje.«

Sodelovanje z gledališko upravo in med samimi sodelavci zadrage Ars Nova je do sedaj dobro. Treba bo morda popraviti ozvočenje in poskrbeti še za kaj drugega.

»Ko je delo v baru komaj steklo, sem se sam zadrževal tudi z gosti in z njimi pokramljal. Toda tisti, ki prihajajo s predstavami, ali koncerta, imajo toliko argumentov za razgovor, da jim ni pri tem potrebna moja pomoč. Tako skrbim sedaj za vse, kar se dogaja na odru, Robert pa za delo v baru. Če bo delo steklo, potem bi lahko po kakšnih premie-rah pripravili tudi intervjuje z raznimi igralci, režiserji, glasbeniki itd. Idej imamo veliko. Želimo si samo obiska in da bi bili gostje s tem, kar jim nudimo, tudi zadovoljni. Čeprav imamo še nekatere začetne težave, sem glede našega KGB in njegove bodoče dejavnosti optimist.«

NEVA LUKEŠ

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini

vabi na ogled dokumentarne razstave

O POSOJILNICAH NA NABREŽINSKEM KRASU

ki bo odprta v dvorani Kulturnega društva Igo Gruden vsak dan do vključno nedelje, 19. novembra, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 1989/90

Danes, 16. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIKI RTV Ljubljana

Dirigent Anton Nanut

Spored: Beethoven - uvertura Leonora III., simfoniji št. 2 in 8.

Prodaja vstopnic v Pasaži Protti Utat in eno uro pred pričetkom pri blagajni Kulturnega doma.

IZPLAČA SE

napraviti 4 korake več in premostiti nevšečnosti zaradi obnovenih del. VSAJ 2 RAZLOGA STA ZA TO: pri

La Pelle

Trg Scorcola 3 - TRST - Tel. 363316

IMAMO NAJVEČJO IZBIRO

KOŽUHOV IN USNjenih OBLAČIL

najboljše kakovosti po najugodnejših cenah in

BLAGAJNIŠKI POPUST od 10 do 40%

UGODNA ODPLAČILA - OBROKI

Položaj na Fernetičih še vedno težak Cariniki sklenili nadaljevati stavko

Bela stavka carinikov se bo nadaljevala do ponedeljka, kar pomeni, da se bo kaos na Fernetičih še zaostрил in da bo položaj, v katerem so se znašli šoferji tovornjakov, težji. Včeraj bi se morali cariniki sestati na skupščini in dejansko preklicati stavko, saj so odpadli razlogi zanj. Minister Formica je namreč zagotovil, da bodo izplačali nadure, kar se bo tudi dejansko zgodilo, kljub temu pa včeraj skupščine ni bilo. Drugod so cariniki pričeli z rednim delom, na Tržaškem pa bodo vztrajali s stavkovnim gibanjem.

Razlog za nadaljevanje protesta je v tem, da je vsedrjavni sindikat carinikov oklical novo stavko, ki bo od jutri do ponedeljka, tržaški cariniki pa so se odločili, da se bodo strogo držali urnika in določil tudi včeraj in danes. Razlogi za novo stavko so tokrat drugačni, cariniki protestirajo zaradi zakonskega osnutka proti mamilom ministrice Russo-Jervolino in to zato, ker jim odvzema nekatere pristojnosti in jih daje finančni stražnikom. V bistvu bodo finančni stražniki opravljali nekatere preglede vozil, ki so jih do sedaj carinski uslužbenci.

Odločitev bo še nadalje najbolj prizadela prav voznike tovornjakov in špediterje. Bela stavka je namreč zaustavila promet kamjonov, a tudi na železniškem prehodu na Opcinah ni položaj nič boljši. Blago stoji, številni šoferji pa se na Fernetičih ubadajo z najosnovnejšimi življenjskimi problemi in potrebami. Spati morajo kar v svojih vozilih, za hrano si morajo pomagati, kot znajo, na Fernetičih pa so strukture zdaleč premaj-

hne za tolikšno število ljudi; problemi se začnejo že pri straniščih in čistoči.

Bela stavka je povzročila tudi veliko gospodarsko škodo in opozorila na neurejenost in nezadostnost carinskih služb. Nemogoče je namreč zaustaviti promet na velikih obmejnih prehodih in prisiliti ljudi, da bi vakirajo na parkiriščih in ob cestah in to v času, ko vedno bolj poudarjamo pomen odprtega evropskega tržišča. Resnica je namreč ta, da si stavke sledijo in to vedno iz istih ali podobnih razlogov.

O težkem položaju tržaških carin so govorili tudi na sestanku na prefekturi, kjer je podprefekt Vergone sprejel predsednika Zveze industrijcev Toresello in člana odbora Pacorinija, predsednika Zveze špediterjev Prioglia in predsednika Zveze trgovcev Donaggia. Od vladnega predstavnika so člani strokovnih združenj zahtevali, da se javne oblasti globalno lotijo vprašanja carin, saj sedanje težave ne izhajajo samo iz kontingentnih problemov, ampak predvsem iz strukturnih. Ohromitev blagovnega prometa na meji pa ne povzroča samo ogromne škode nekaterim najbolj prizadetim kategorijam, ampak grozi, da prizadene primarne gospodarske interese mesta. To pa se dogaja v posebnem delikatnem trenutku, so poudarili na sestanku na prefekturi, ko nove perspektive, ki se odpirajo na Vzhodu, terjajo ne samo od gospodarskih kategorij, ampak tudi od javnih uradov in aparatov primerno raven učinkovitosti.

Nekaj mnenj slovenskih komunistov o Occhettovem predlogu »Bistvena je vsebina, ne pa ime«

Kot je bilo pričakovati, je napoved tajnika Achilla Occhetta o sklicu izrednega kongresa KPI, na katerem bo partija spremenila svoje ime, močno odjeknila tudi med člani komunistične stranke na Tržaškem. Zelo nas je zanimalo, da bi izvedeli, kaj menijo »na bazi« o napovedanih spremembah znotraj partije in v okviru italijanske levice ter o morebitnih posledicah teh odločitev, zato smo izvedli nekakšno telefonsko minianketo. Seveda iz zbranih mnenj ne moremo sestaviti celovite podobe, kako slovenski komunisti ocenjujejo Occhettovo potezo, vendar pa so zapisi odmevov vsekakor zanimivi in kažejo na usmerjenost, ki jo v zvezi s tem vprašanjem nameravajo zavzeti na nadaljnjih razpravah.

Mogoče je na prvi pogled nekoliko protislovno, vendar pa je večina naših sogovornikov menila, da pravzaprav sprememba imena ni bistvenega pomena. Da se razumemo, ko bi šlo samo za spremembo imena, ki ne bi bila povezana z drugimi korenitimi posegi, bi tako za zagovornike spremembe kot za nasprotnike bila takšna operacija v bistvu nepomembna. Sprememba zaradi spremembe je skoraj po soglasnem mnenju nepotrebna, celo odveč.

Ker smo se že pri telefonskih pogovorih posluževali slučajnostne metode, ne bomo sogovornikov razvrščali v posebne kategorije po spolu ali starosti.

»Samo s spremembo imena, ne rešimo nič,« je med drugim izjavila Stanka Hrovatin, ki misli, da bi moralo ime ostati nespremenjeno. Predvsem, ker so partija in njeni člani vselej delali s svojo glavo, pri tem naredili napake, kot se vselej zgodi vsakomur, ki nekaj dela, vendar pa ni razloga, da bi

morali menjati ime. Tudi zato ne, ker so po njenem mnenju takšne menjave trenutno nekako »v modi«. Za imenom KPI se skriva bogata zgodovina, ki se ji ne smemo odpovedati.

Tudi **Marcelo Doljak** ne bi spremenil imena. V tej vihravi vsesplošnih menjav, ki je predvsem zajela Vzhodno Evropo, je med drugim rekel, bi izpadlo, da se KPI prilagaja. Dandanes se po njegovem mnenju uničuje vse, kar je bilo nekoč sveto. Ko bi sprememba imena prinesla kaj dobrega, bi absolutno bil za spremembo. Vendar pa po njegovem mnenju nepretrgana veriga sprememb ne bo prinesla nič dobrega, še zlasti ne v Jugoslaviji, kjer prihaja do večjega sovraštva med narodi. Vsekakor pa, če bo delovanje isto, naj ostane isto tudi ime.

»Če bi šlo na boljše, bi bil za, tako pa mislim, da naj ime ostane.« Tako je izjavil **Poldo Vatovec**, ki zase pravi, da je bolj po starem. Po njegovem mnenju pa trenutno ni ime glavno vprašanje: če pa bi sprememba pripomogla k izboljšavi položaja Slovencev, bi bil za spremembo. Vsekakor pa je na ime vezana vsa dolgoletna tradicija, ki je ne gre zavreči.

Presunjena nad predlogi pa je **Odienea Cupin**, za katero je nesprejemljivo, da bi kar naenkrat vsi hoteli menjati ime. »Kot da bi Cerkev hotela zavreči križ,« je uporabila za prispodobu. Vsekakor pa je po njenem mnenju KPI že večkrat oziroma stalno priznavala storjene napake, zato ni razloga, da bi zamenjala še ime in simbole. Glede dogodkov v vzhodni Evropi pa je po njenem mnenju treba veliko podrobneje analizirati, vsekakor pa so bolj kot ideje v nekaterih državah odpovedali ljudje.

»Načelno se ne strinjam, da bi menjali ime,« je najprej rekel **Lucijan**

Milič. Lahko bi namreč izpadlo, da se KPI podreja zunanjim pritiskom, na primer s strani Craxija. Istočasno je mnenja, da predstavlja KPI slovitost zgodovino, v kateri je sicer prišlo do napak, vendar pa bi bilo zgrešeno, da bi priznanje teh napak terjalo tudi spremembo imena. Sama menjava imena ne more prinesiti nič, je dejal, vendar pa zanj osebno sprememba imena ne bi bila dramatična, tudi ker, ne glede na ime ali simbol, namerava v nadalje ravnati in delati kot doslej.

Še najmanj presenečen nad najavljenimi spremembami je bil **Stojan Sancin**, kajti podobno napoved je pričakoval veliko prej. Svoje stališče je predstavil s slikovito prispodobno: ko bi slabemu zboru hoteli spremeniti ime, vendar ne bi menjali njegove zasedbe, ne bi naredili nič. Menjava imena mora zatorej biti posledica radikalnih sprememb, če ne je nesmiselna ali vsaj brez učinka. Če bo sprememba imena KPI posledica radikalnih sprememb v partiji, bo zato navdušen nad tem, v nasprotnem primeru pa meni, da takšna operacija nima smisla. Vsekakor pa misli, da je treba spremeniti ime, ko so bile že storjene določene spremembe.

Ob koncu našega zapisa še mnenje najmlajših intervjuvancev. **Aljoša Race** trdno povezuje predlog o menjavi imena KPI s spremembami v partiji oziroma v italijanski levici. Če v tem okviru pride do sprememb, potem je menjava imena več kot dobrodošla; če pa je najavljena menjava samo odraz zunanjih pritiskov na partijo, potem je treba zavreči. Vendar pa bi morali k ustvarjanju nove italijanske levice ali alternative sedanjim italijanskim vladam prispevati tudi druge politične sile. Vsekakor je do predloga prišlo v trenutku, ko je svet v precejšnji krizi, posebno države, v katerih so bili komunisti na vladi. Vendar pa je posamezna komunistična partija v vsaki državi samostojen subjekt.

Za **Arama Vodopivca** je predlog o menjavi imena na prvi pogled napaka, veliko je odvisno od tega, kako se bodo dogodki nadalje razvijali. Ime KPI predstavlja dragoceno preteklost, ki je nikakor ne gre zavreči. Po njegovem mnenju se je predlog izoblikoval pod prevelikim vtisom dogodkov v vzhodni Evropi točneje pod vplivom napak vzhodnega bloka. Propad komunizma je zanj druga zgodba, s katero menjava imena KPI nima prave zveze. (bip)

Kmetijska zadruga v Trstu sklicuje danes ob 19.30 v Ljudskem domu pri Koroških in jutri ob isti uri v Srenjski hiši v Borštu sestanka, na katerih bo tekla beseda o koordinaciji letošnje oljne sezone. Vabljeni vsi pridelovalci in tisti, ki se za to zanimajo.

Jutri slovesnost ob 10-letnici ustanovitve SDZPI

Jutri bodo na sesljskem sedežu Avtonomne letovišarske in turistične ustanove proslavljali deseto obletnico ustanovitve Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Na slovesnosti, ki se bo pričela ob 19.30 (in ne ob 20.30, kot smo napačno zapisali v torek) in katere se bodo udeležili številne osebnosti in gostje, bosta spregovorila predsednik zavoda Josp Tavčar in ravnateljica Tamara Blažina, ki bosta obnovila zgodovino nastanka in desetletno delovanje te naše pomembne izobraževalne ustanove. Umetniško pesem bo prispeval Tržaški oktet.

Na Zahodnem Krasu spet razprava o podrobnih urbanističnih planih

V Kulturnem domu na Proseku je bil v torek informativni sestanek zahodnokraškega rajonskega sveta o načrtovanih spremembah podrobnostnih urbanističnih načrtov za Križ, Prosek in Kontovel. Te spremembe zadevajo tako imenovano produktivna območja in od blizu zanimajo posebno kmetovalce in vinogradnike, a seveda tudi ostale prebivalce teh treh vasi. Srečanje, ki je žal potekalo samo v italijanski, kljub temu da je bila večina udeležencev Slovencev, je uvedel predsednik rajonskega sveta Busetti (na sliki), govorili pa so tudi načelniki svetovalskih skupin. Projekte je občinstvu orisal arh. D'Ambrosi.

Podoben sestanek bo drevi ob 20. uri v občinskem rekreativnem Grego v Križu. Vabljeni so vsi vaščani.

Postili se bodo proti zakonu o mamilih Kazen ni rešitev v boju proti mamilom

V torek se bodo v znak protesta proti načelu kaznovanja uživalcev mamil, ki ga uvaža vladni zakonski osnutek, postili don Mario Vatta, Franco Codega, predsednik pokrajinskega združenja ACLI, Dario Grison, član terapevtske skupnosti San Martino al Campo, Andrea Moro in Giuliana Guglia, predstavnika pokrajinskega združenja Agesci, in Francesco Pavanella, predstavnik oporečnikov tržaške Caritas. Postili se bodo "javno" na Goldonijevem trgu, kjer bodo mimoidočim razložili svoja stališča o kočljivem vprašanju mamil.

V letaku, ki so ga natisnile številne organizacije, ki podpirajo pobudo, beremo tezo, da zapor nikomur ne pomaga in da je edina rešitev za mamilaše odvajanje od mamil. Ljudem, ki so zasvojeni z mamilom, je treba pomagati, biti je treba solidarni s tistimi, ki so zdrknili na družbeno dno, navidezne rešitve, kot je kazen, pa ne privedejo nikamor in ne rešijo ničesar. V letaku je med drugim zapisano, da morajo ljudje razumeti, da mnogim pomenijo mamila napaden izhod v sili, zgrešeno obrambo proti težavam življenja. Strah pred kaznijo ne bo mamilaše prepričal, da morajo nehati, kot jih ne prepriča zavest, da delajo nekaj, kar je zanje skrajno nevarno. Mladenič, ki tvega z vsako dozo življenje, in večina dobro ve, da tvega, se ne bo ustrašil zaporov, ali pa tega, da mu bodo odvzeli voziško-dovoljenje.

Kazen bo v bistvu utrdila skrito vez med uživalci in razpečevalci, zapor pa so vse prej kot prostor za zdravljenje, saj je znano, da se v zaporu zlahka dobi mamila. Edina pot je tista, ki vodi v večjo kvaliteto življenja in k trdnim vrednotam, saj so to najjasnejša jamstva, da mladenci ne bo segel po smrtonosnih mamilih.

Učinkoviti boj proti mamilom se prične s prevencijo, v zgozno in s ponujanjem jasnih vrednot. Potrebno je posodokončno je treba poostri boj proti velikim razpečevalcem. Boj proti njim mora biti neizprosna, to pa pomeni, da bi morali preprečiti pretok denarja, ki ga razpečevalci zaslužijo, hkrati je treba izvesti korenite reforme prav v državah, kjer gojijo rastline, iz katerih pridobivajo mamila. Revščina namreč sili tamkajšnje kmete, da gojijo opijev mak in druge rastline, s katerimi največ zaslužijo. Med razpečevalci in kmeti se tako ustvarjajo zaveznitva, ki jih vlade omenjenih držav nikakor ne morejo zrahljati.

Od včeraj na Gradu sv. Justa

Dokumentarna razstava o človeških vrednotah

(Foto Marin)

Na Gradu sv. Justa so včeraj dopoldne odprli dokumentarno razstavo z naslovom »Človeške vrednote«, za katero sta dali pobudo odborništvu za mladinsko problematiko na tržaški Občini in Pokrajini. Pokroviteljstvo nad pobudo pa sta prevzeli Tržaška hranilnica in krajevna Letovišarska in turistična ustanova. Občinska odbornica Ariella Pittoni je v kratkem nagovoru na otvoritvi poudarila, da predstavlja razstava pomemben didaktični pripomoček, posebno za nižje šole, saj se šolski programi navadno ne ukvarjajo s podobnimi vprašanji. Župan Richetti pa je dodal, da hoče občinska uprava s to pobudo približati tematike miru, nenasilja in strpnosti mladim rodovom, posebno pa šolski mladini.

Na včerajšnji otvoritvi je spregovoril tudi Antonio Craxi, predsednik evropske ustanove za širjenje človeških vrednot, ki je podrobno orisal pomen in vsebino te razstave, ki so jo pred kratkim že predstavili med drugim v Milanu, Veroni, Torinu, Vicenzi ter v še nekaterih drugih mestih. Razstava, ki je namenjena predvsem osnovnim in nižjim srednjim šolam, bo odprta do konca meseca. Občinstvo si jo lahko ogleda vsak dan, vključno z nedeljami, med 9. in 16. uro. Vzporedno z razstavo bo občinska uprava priredila tudi nekaj javnih pobud v sodelovanju z evropsko ustanovo za širjenje človeških vrednot. Včerajšnje otvoritve sta se med drugim udeležila tudi predsednik Pokrajine Crozzoli in šolski skrbnik Corbi.

Na rebrih Drašče

»Odkopavanje zemlje je povsem nezakonito«

Svetovni sklad za naravo, ki si aktivno in s konkretnimi dejanji prizadeva za zaščito našega naravnega okolja, je v zadnjih dneh sporočil sodnim oblastem, da so na rebrih Drašče v bližini vile De Rin, to je na kraju, ki je po vsedravnih in deželnih zakonih krajinsko zaščiten, v teku nezakonita dela za odkopavanje zemlje. Pred kratkim so člani WWF na tem koncu našega Krasa namreč po naključju opazili bagre, ki so "marljivo" odnašali zemljo. Po kratki preiskavi so člani WWF ugotovili, da ni šlo za javna dela in da pristojni uradi Občine Trst ter deželno ravnanstvo za prostorsko načrtovanje niso bili o tem obveščeni. Zato sklepajo, da gre za povsem nezakonite posege, za katere bi se odgovorni morali zagovarjati pred sodnimi ali upravnimi oblastmi.

»Gre za enega od tolikih primerov kršenja predpisov, ki priča o dejstvu, da je naš teritorij, zlasti pa njegovi najlepši predeli, izredno slabo zaščiten in nadzorovan,« piše v tiskovnem sporočilu WWF.

Ameriška igra Rapport v tržaškem gledališču

Igra Rapport ameriškega avtorja Herba Gardnerja bo v repertoarju gledališča Teatro stabile nadomestila De Filippove Neapeljske milijonarje. V delu bi moral namreč nastopiti pred nedavnim preminuli igralec Vittorio Caprioli, ki je v Trstu dosegel prodoren uspeh s "Pirandellovo trilogijo".

Igro Rapport so z uspehom predstavili 7. t. m. v Milanu, v njej med drugimi nastopata Mario Scaccia in Fiorenzo Fiorentini, režiser pa je Ennio Coltorti. Delo Herba Gardnerja je doživelo v režiji Daniela Sullivana velik uspeh v New Yorku, igrali pa so jo že v Parizu in Londonu. Gardner je za svoje delo našel navdih v Central Parku, kjer je opazoval starejša gospoda, belca in črnca, kako se pogovarjata na klopi. Približal se jima je in vpletel v pogovor. Zgodba gospodov je tako postala igra, ki govori o veliki sli po življenju in o večkrat trdi resničnosti, s katero se soočajo ljudje. Predstavo bodo odigrali od 23. do 28. januarja.

Nastop skupine Gen Rosso v Trstu

S plesom, petjem in glasbo za mir in enakopravnost

Okrog tisoč ljudi se je v ponedeljek udeležilo »Koncerta za mir« v športni palači pri Čarboli, kjer so nastopili pevci, plesalci in glasbene skupine iz raznih držav, pod naslovom Gen Rosso. Nastopajoči so tudi v Trstu prikazali program, s katerim nastopajo v raznih predelih sveta in ki govori skozi pesem, ples, recitacije in glasbo o enotnem svetu, o miru, o enakopravnosti velikih in majhnih narodov, proti rasizmu, proti oboroževanju, za ekološko čist svet, za prijateljstvo med ljudmi vseh ras in veroizpovedi.

Prepričanje, da bi morala svet sestavljati ena sama družina, se na večer prišlo do izraza v številnih pesmih, v katerih je bil govor o nevarnosti atomske bombe, o vse pogostejših pojavih rasizma, o trgovini z orožjem, o nasilju v športu, o nevarnih igračah za otroke itd.

Skupina Gen Rosso je začela s svojim delom pred 20 leti ter je v tem

času nastopila v številnih krajih pod gesli: »Ljudje, kot mi verujejo v mir«, »Mnogi so dali in še dajejo svoje življenje za mir«, »Mir bomo dosegli, če bo ta beseda živelja v nas samih«.

Udeleženci ponedeljkovega koncerta so bili z nastopom zadovoljni. To kar so nam peli, zaplesali in zaigrali, so izjavili, je klic po življenju. In ta klic smo občutili. Zato ni bilo nobenih ovir za sporazumevanje, četudi so posamezne točke potekale v drugih jezikih.

Skupina Gen Rosso bo imela v naši deželi še dva nastopa. Jutri bodo mladi izvajalci nastopili v Gorici in sicer v prostorih sejna Espomega. V nedeljo pa bo nastop v dvorani Tomadini v Vidmu, kjer bodo udeleženci preživel vas dan skupaj, v nekakšnem »workshopu«. Organizatorji vabijo na to srečanje vse mlade iz videmske pokrajine, seveda tudi Slovence.

Na sliki: skupina Gen Rosso.

Danes po Radiu Trst A

Spominska oddaja o Andreju Budalu

Danes ob 14.10 bo na valovih Radia Trst A v okviru oddaje Dvignjena zavesa na sporedu spominska oddaja ob 100-letnici rojstva dr. Andreja Budala. Pri oddaji sodelujejo dr. Filibert Benedetič, prof. Breda Budal, prof. Diomira Fabian Bajc, prof. Martin Jevnikar in Boris Race. Interpretacija Budalovih pesmi Tone Gogala. Oddajo je pripravila Maja Lapornik.

razne prireditve

Na Inštitutu za slovensko filologijo v Trstu - Ul. dell'Università 7 - bo danes, 16. t. m., ob 16. uri predaval akademik dr. FRANCE BERNIK o recepciji HEINEJEVE POEZIJE PRI SLOVENCIH. Vabljeni!

KD Slovan - Padriče vabi jutri, 17. t. m., ob 20. uri na predavanje ing. Tomaža Škerjanca in ing. Janeza Jakliča iz Ljubljane, ki bosta z diaprozimi prikazala zelo zanimivo potovanje »S TRANSSIBIRSKO ŽELEZNICO DO KITAJSKE IN PO TIBETU«.

Vabimo vas na "Osvetlitev", kar je skupno ime za vrsto predavanj in pogovorov, ki jih bo organizirala naša zveza. Prvikrat se bomo zbrali jutri, 17. t. m., ob 20. uri v galeriji AP pri Termah, Stara cesta 4 v Portorožu, kjer bomo poskusili na nov način osvetliti temo: TELECAPODISTRIA - ZLORABA MANJŠINE? Predaval bo dr. Boris Gombač, podtajnik Slovenske skupnosti tržaške pokrajine in občinski svetovalec v Občini Dolina. Pri-srčno vabljeni!

V soboto, 18. t. m., bosta gosta Slovenskega kulturnega kluba v Ul. Donizetti 3 zakonca Kržan iz Ljubljane. Zna-na izvedenca bosta vodila razgovor z mladimi na temo: LJUBEZEN IN SPOLNOST. Začetek ob 18.30.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na revijo PESEM ZDRUŽUJE, ki bo v soboto, 18. t. m., ob 20. uri v občinskem gledališču v Boljuncu. Nastopajo: MePZ Primorsko iz Mačkolj, MPZ J. Premrl - Vojko iz Kort, MePZ KUD iz Slovenj Gradca, MPZ I. Struc iz Slovenskih Konjic in narodnozabavni ansambel Bratje iz Oplotnice.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - prireja MARTINOVANJE v nedeljo, 19. t. m. Poskrbljeno za domačo hrano, dobro vino in veselo razpoloženje. Začetek ob 15.30.

Slovenska zamejska skavtska organizacija sporoča, da bo v nedeljo, 19. t. m., ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah ponovitev predstave z diaprozimi O SLOVENSKE PLANINSKE TRANSVERZALI, ki sta jo letos prehodila Mitja Ozbič in Martin Sosič ob priliki podviga Transkavt'89.

razna obvestila

PD Slovenec - Boršt-Zabrežec vabi vse tiste, ki bi radi sodelovali pri DRAMSKI SKUPINI, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 17. t. m., ob 21. uri v Srenjski hiši.

Zbirališče 50-letnikov z Opčin, ob Banov in Ferlugov bo v soboto, 18. t. m., ob 9. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Društvo slovenskih likovnikov sklicuje SEJO ČLANOV za nadaljnjo delovanje ter za pripravo obnega zbora v ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 v postorih društva I. Cankar na Ul. Giuliani.

Tržaška federacija KPI - Sekcija A. Gramsci v Šklednju - jutri, 17. t. m., ob 18. uri bo na sedežu sekcije, Ul. S. Lorenzo in Selva 4, JAVNO ZBOROVANJE: "Globoko demokratične spremembe v Vzhodni Evropi. Ocena in pobuda KPI." Govoril bo tov. Nico Costa, pokrajinski tajnik KPI.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. EXCELSIOR - 16.45, 22.15 Johnny il bello, i Mickey Rourke.

EXCELSIOR AZZURRA - Festival festivalov: 16.45, 21.45 Non desiderare la donna d'altri.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Non guardarmi, non ti sento.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Skin Deep, il piacere è tutto mio.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 La carne, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Che ho fatto io per meritare questo?, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Indiana-Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 16.30, 22.15 Turner e il casinaro, i. Tom Hanks.

EDEN - 15.30, 22.00 Inizi particolari di una ereditiera perversa, porn., □□

CAPITOL - 15.45, 22.15 Batman, i. Jack Nicholson, Kim Basinger.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.15 Mery per sempre, i. Michele Placido.

ALCIONE - 17.00, 22.00 Che ora è, r. Ettore Scola.

RADIO - 15.30, 21.30 Intenzioni, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 16. novembra 1989 JERICA

Sonce vzide ob 7.06 in zatone ob 16.34 - Dolžina dneva 9.28 - Luna vzide ob 19.20 in zatone ob 11.00

Jutri, PETEK, 17. novembra 1989 LJUBAVA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.26 najnižja -6 cm, ob 10.08 najvišja 43 cm, ob 17.20 najnižja -59 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,8 stopinje, zračni tlak 1020,3 mb pada, brezvetrje, vlaga 78-odstotna, nebo skoraj jasno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 15,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulio Settimo, Giulia Cermelj, Matilde Devidè.

UMRLI SO: 38-letni Luciano Brecevec, 70-letna Ada Ceugna por. Ziberna, 68-letni Mario Hrusvar, 80-letna Maria Tigliani por. Cassetti, 88-letna Maria Vardi vd. Goldstein, 77-letni Francesco Tossutti, 86-letni Giordano Agostini, 68-letna Elda Silli, 69-letna Irma Flapp vd. Ferratti, 92-letna Caterina Samanich, 80-letna Alma Azzano vd. Tuniz, 70-letni Leone Corazza, 42-letni Edoardo Sissot, 65-letni Luigi Gomisel, 97-letna Carla Marchi vd. Tolpatti.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 13., do sobote, 18. novembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje). OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Dragi PETER! Za tvoj 7. rojstni dan ti želimo, da bi bil še vnaprej tako priden in vesel. Očka, mama, sestra Ivana ter vsi sorodniki.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je na ogled razstava FRANCA VOZLA - slike.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V galeriji Cartesius je na ogled do 23. t. m. razstava z naslovom PREGLED ITALIJANSKE GRAFIKE, na kateri sodeluje 24 slikarjev.

V galeriji Torbandena razstavlja svoja dela VITTORIO BOLAFFIO.

V galeriji Il Tribbio bo še jutri odprta razstava slikarja MARINA SORMANJA.

V galeriji Studio PHI - Ul. S. Michele 8/1 - bo še jutri na ogled fotografska razstava VITTORIA GRAZIANA z naslovom RUA.

V muzeju Sartorio bo do 21. januarja 1990 na ogled razstava o ruskih baletih Diaghileva. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o čarobnih svetilkah.

V dvorani Franco na sedežu Nadzornišva za umetniške dobrine na Trgu Libertà je na ogled do 30. t. m. razstava igralnih kart pod naslovom »Dve stoletji igralnih kart«, ki jo je pripravilo tržaško podjetje Modiano. Urnik: vsak dan razen ob praznikih od 9. do 13. ure.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Miljah bo še jutri odprta razstava grafik GUIDA ANTONIJA. Urnik: od 9. do 13. ure.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - je do 21. t. m. odprta razstava argentinskega slikarja Norberta MAJLIJA.

V kulturnem centru VOLTAIRE - Trg S. Giovanni 3 - je do 24. t. m. na ogled fotografska razstava Alessandra MLACHA.

V Palači Costanzi je do 5. decembra odprta fotografska razstava znanih tržaških mojstrov WULTZ.

V galeriji Juliet's room - Ul. della Guardia 16 - bodo v soboto, 18. t. m., ob 18. uri odprli razstavo ANGELA PRETO-LANIJA. Razstavo je pripravila Skupina 78 v sodelovanju z galerijo Cristine Busi iz Chiavarija.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1349,500	1335.—
Nemška marka	732,830	729,500
Francoski frank	215,780	213,500
Holandski florint	649,650	647.—
Belgijski frank	34,957	34,500
Funt šterling	2138,300	2125.—
Irski šterling	1946.—	1930.—
Danska krona	188,570	186.—
Grška dramma	8,182	7,600
Kanadski dolar	1152,550	1120.—

mali oglasi

PRODAM ritmo 70 super v odličnem stanju. Tel. na št. 229224.

PRODAM repo. Tel. (040) 208166.

PRODAM plinski štedilnik s pečjo. Tel. 420736 ob opoldanskih urah.

PRODAM zastekljena balkonska vrata, večje in manjše okno. Tel. 420736 ob opoldanskih urah.

PRODAM licenco za gostinstvo in tobakarno. Zainteresirani naj tel. na št. 232505.

PRODAM hišo v okolici Šklednja: kuhinja, spalnica, kopalnica, majhna garaža, klet in dvorišče, primerno za dve osebi. Tel. 228390.

PRODAMO drva po zelo ugodni ceni. Tel. 200848.

DAJEM v najem stanovanje v Ul. Udine primerno za urad. Tel. 228390.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi lekcije italijanščine. Tel. na št. 274103 ob urah obeda in vprašajte po Eleni.

KUPIM ali sprejem v najem frizerski salon v okolici Trsta. Tel. 200605 od 13. do 15. ure in od 19. ure dalje.

IŠČEMO tesarje in varilce. Tel. na št. 225786 od 20. ure dalje.

IŠČEM v najem opremljeno stanovanje za angleško družino na Opčinah ali okolici. Tel. 228390.

INŠTRUKCIJE latinščine za 4. letnik znanstvenega liceja nujno rabim. Tel. na št. 70377 v jutranjih urah.

OSMICO je odprl Milič v Zagradcu št. 2. OSMICO je odprl Jožko Colja - Samatorca 21.

prispevki

Ob 10. obletnici smrti dragega Mundi-ja Košute daruje hči Marica 50.000 lir za Dekliški zbor Vesna.

V isti namen darujeta Ilde in Bogdan 50.000 lir za Dekliški zbor Vesna.

Nameste cvetja na grob Tončke in Marjota daruje sestrična Ivanka z družino 25.000 lir za pevski zbor I. Gruden.

tržno obvestilo

Iz Švice

Adijo pleša

MILAN — Iz Združenih držav Amerike je pred kakima dvema letoma prišla znanstvena novost, ki je pretresla mirne dneve oseb, obsojenih na plešo (v Italiji jih je po ocenah pravcata množica). Šlo je za zdravila z učinkom sistemskega širjenja žil, ki so po dolgi uporabi povzročila rast dlačic, le-te pa so se postopoma krepile.

Uspeh je bil takojšen, toda navdušenje je kaj kmalu prepuščilo prostor bojaznim zaradi nekaterih ugotovljenih kontraindikacij, ki so jih potrdili tudi sami proizvajalci. Ali je užitek ob bogatem lasišču mogel upravičiti tveganje za zdravje?

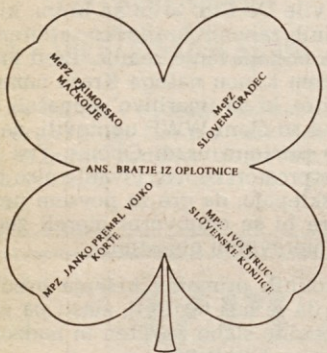
Iz Basla, prestolnice kemije, odmeva danes novica, ki bi usojenim na plešo utegnila zagotoviti varnost, ne da bi jim odvzela tako dolgo gojenega upanja.

V raziskovalnih laboratorijih neke znane multinacionalne družbe, Labo, so izdelali kozmetično raztopino z 0,11-odstotnim benzil nikotinatom za zunanjo rabo, katere uporaba proti izpadanju las z učinkom površinskega razširjanja žil ponuja to prednost, da ne prinaša kontraindikacij. Edina ugotovljena nevšečnost je enourna pordelost lasišča na tistem mestu, kjer je bil prepratan apliciran.

Ta novi »čudež« začenja biti mrzlično iskan tudi v italijanskih lekarnah po tem, ko ga je širjenje novic iz Švice poneslo v mnoge druge evropske države.

Koncert pobratenih pevskih zborov

PESEM ZDRUŽUJE

V organizaciji

KD Primorsko - Mačkolje

V soboto, 18. t. m., ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

izleti

Radio Opčine organizira skupaj s turistično agencijo Globtour božične in novoletne počitnice na otoku Cipru. Vse informacije dobite na Radiu Opčine, tel. 212658, od 9. do 11. ure.

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na izlet, ki bo v nedeljo, 19. t. m., po Vertikalni po tržaškem Krasu od Repna do Praprota. Izlet vodi Peter Suhadolc, zbirališče pa bo ob 9. uri na glavnem trgu v Repnu. Kosilo iz nahrbtnika. Vabljeni!

SPDT prireja v nedeljo, 26. t. m., avtobusni izlet v Istrske Toplice. Na sporedu bo vzpon na Zrenj (472 m) in spust v Oprtali. Izlet vodi Mario Milič, vpisovanje pa je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767304) do vključno srede, 22. t. m. Zbirališče je ob 7.30 pred tržaško sodno palačo. Vabljeni!

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 21. t. m. do 3. decembra bo v Rossettiju gostovalo gledališče Teatro di Roma z Goldonijevim delom UNA DELLE ULTIME SERE DI CARNOVALE. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju: odrezek št. 4. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev.

Nocoj (red A) in jutri (red B) ob 20.30 ter v soboto (red S) ob 18.00 koncert orkestra in zbora gledališča Verdi. Dirigent Zoltan Pesko. Na sporedu skladbe Faurēja, Debussyja in Schumanna. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA

Od 18. do 26. t. m. bo gostovalo boscensko Stalno gledališče z delom Sira Ferroneja LE SMANIE PER LA RIVOLUZIONE.

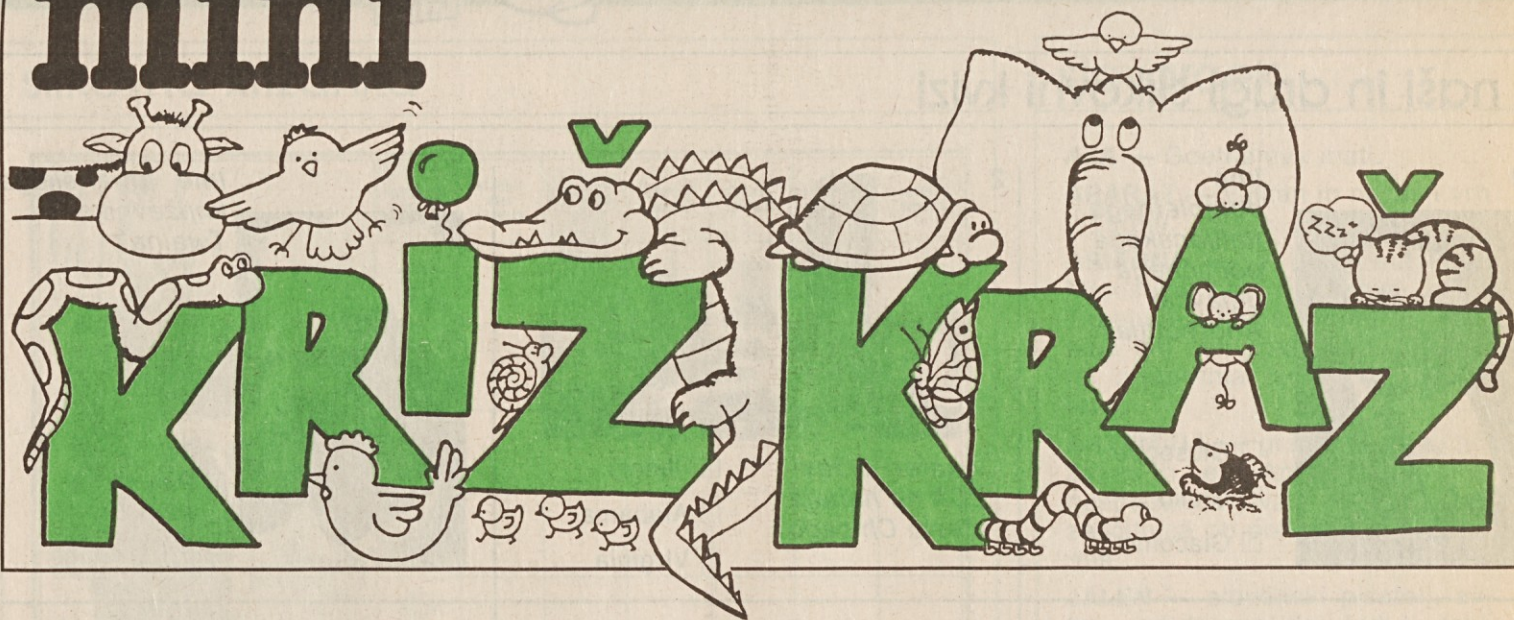
Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

KROŽEK ZA KULTURO IN UMETNOST - Ul. S. Carlo 2 - V ponedeljek, 20. t. m., ob 18. uri srečanje z režiserjem Goldonijeve komedije UNA DELLE ULTIME SERE DI CARNOVALE Maurizio Scaparro, in s Sirom Ferronejem, avtorjem dela LE SMANIE PER LA RIVOLUZIONE.

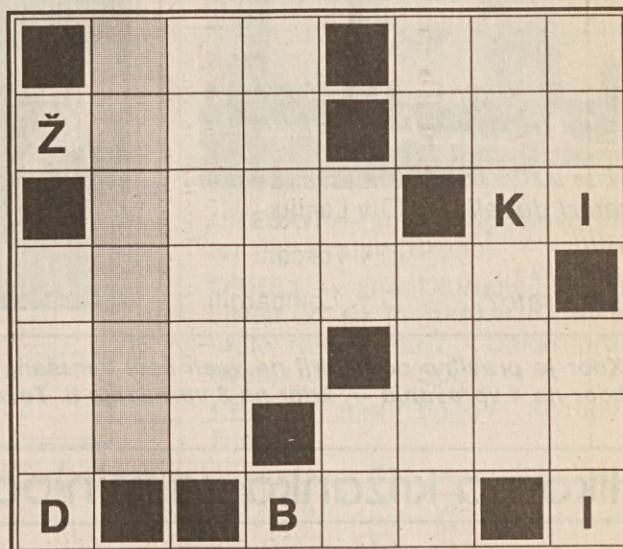
koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil TOKIO STRING QUARTET.

mini

slikovna križanka z našo združeno ekipo

Ugani, kaj predstavljajo spodnje risbe in besede vodoravno in navpično razporedi v lik. Če jih boš vse pravilno razporedil, boš v sivih poljih navpično dobil ime naše košarkarske ekipe na sliki.

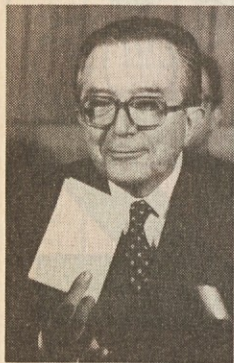
NAVPIČNO
VODRAVNO

naši in drugi slikovni kvizi

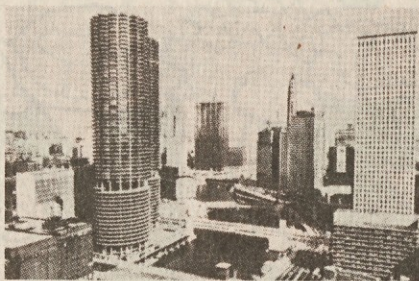
1

Ime dolgoletnega italijanskega političnega delavca Andreottija?

- ☐ Giuseppe
☐ Giulio
☐ Giacomo

2

V kateri državi ZDA se nahaja mesto Chicago?

- ☐ Illinois
☐ Alabama
☐ Virginia

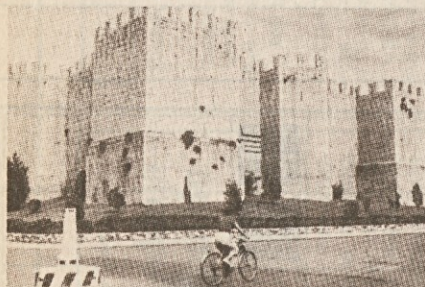
3

Ime ameriškega književnika Twaina?

- ☐ Peter
☐ Mark
☐ Carl

4

V kateri deželi v Italiji se nahaja mesto Prato?

- ☐ v Laciju
☐ v Toscani
☐ v Lombardiji

5

Ime našega gledališkega režiserja Uršiča?

- ☐ Danilo
☐ Alojz
☐ Mario

6

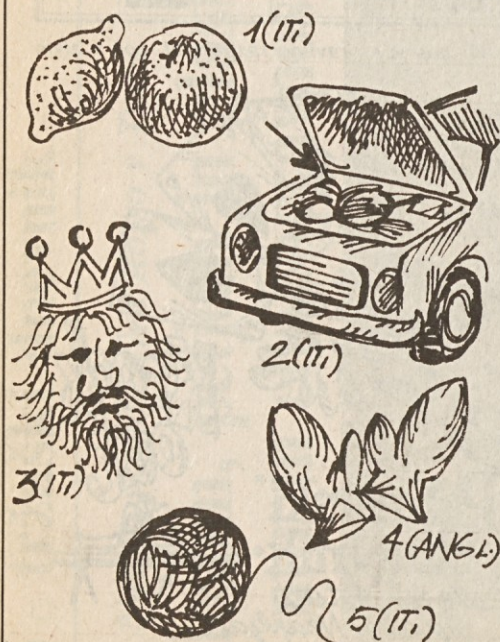

V kateri občini se nahaja vas Peč?

- ☐ v doberdobski
☐ v števerjanski
☐ v sovojenjski

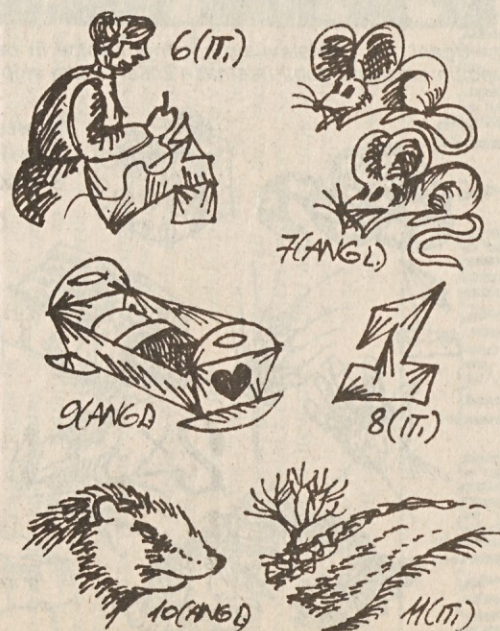
Kdor je pravilno odgovoril na vseh šest vprašanj, si zasluži oceno odlično, kdor na 5 vprašanj je njegova ocena 8, kdor na 4 vprašanja -7, kdor na 3 vprašanja 6. Točen odgovor na samo 2 vprašanji, pa je ocena nezadostna.

slikovna križanka za minipoliglote

1	A		2	M		3	R	
4		5		V		6		
7				S			A	
8					9	C	R	
10				M				
	I		11	R				

S pomočjo že vpisanih črk in črnih polj razporedi v lik slikam odgovarjajoče besede v italijanščini, oziroma v angleščini, kot je navedeno v oklepaju.

slikovna križanka

	MINIKRIŽKRAŽ ZA VSAK ČAS	NAJVEČJA REKA KOLUMBIJE	FURLANSKI PILOT RALLYJA (EDI)	EVROPSKA DRŽAVA	ŠPANJA, ROMUNIJA	NOGOMETNE ... STAVE	NAPAD, NASKOK
	MESTO V EMILIJ ROMAGNI						
	NAJVIŠJI VRH V TURČIJI						
	IRSKI BRINOVEC				PALERMO VRVCA		
	SKOK NA TLA						
	ZIDNA VDOLBINA ZA POSTELJO						
LUKSEMBURG, ŠVEDSKA			ŠPANSKI SPOLNIK	OVIJALKE			OKAY
DELI HIŠE				IME PREDSEDNIKA ZSSOI KALANA			
				VIRGILOV JUNAK V ENEIDI			
SLOVENSKI PISATELJ (JANEZ)				EPSKI PRIPovedNIK			
				JUG. LJUDSKA ARMIJA			
ZOBEC CIRIL			LJUDSKA GLASBILA			CREMONA	LATINSKI VEZNIK
			SOMBOR				
VZHOD (ANGL.)				MESTO V APULIJI			
BIVŠI TRŽAŠKI BOKSAR (DUILIO)				ALAN JONES		KONEC POLOTOKA	

slovarček

AJA — Goethejeva mati.

ARARAT — vulkan in najvišji vrh v Turčiji.

ARIADNA — v grški mitologiji Minosova hči, Dionizova žena. Tezeju je s klobčičem niti (Ariadnina nit) pomagala, da se je vrnil iz labirinta, kjer je ubil Minotavra.

ARTEMIDA — grška boginja, hči Zeusa in Lete, Apolonova sestra; gospodarica živali, boginja lova, zaščitnica ob porodih. Tudi Artemis.

JALEN — slovenski pisatelj, avtor med drugimi deli tudi ljudske povesti »Ovčar Marko« in zgodovinskega romana »Bobri«. (Janez, rojen 1891, umrl 1966)

LOI — bivši tržaški boksar (Duiilio).

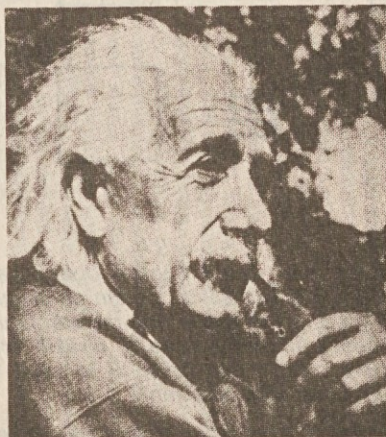
MAGDALENA — največja reka Kolumbije, izvira v Andih, izliva se v Karibsko morje. Dolga je 1350 km.

OREŠAR — mladi jugoslovanski teniški igralec (Bruno).

ORIOLI — znani furlanski motociklist, ki se je izkazal na avtomoto rallyju Pariz - Dakar pred dvema letoma. (Edi)

REA — mati bogov, Kronova žena.

kombinacijska križanka

2 črki: BD, GO, IL, MS, PE, ŠA

3 črke: ATA, EKS, REA, TAR

4 črke: ENEL, JIRI, KARE, KAVA, NEVA, OTKA, RIKO

5 črk: ALICE, KAMIN NALET, ONEGA, VEDEC

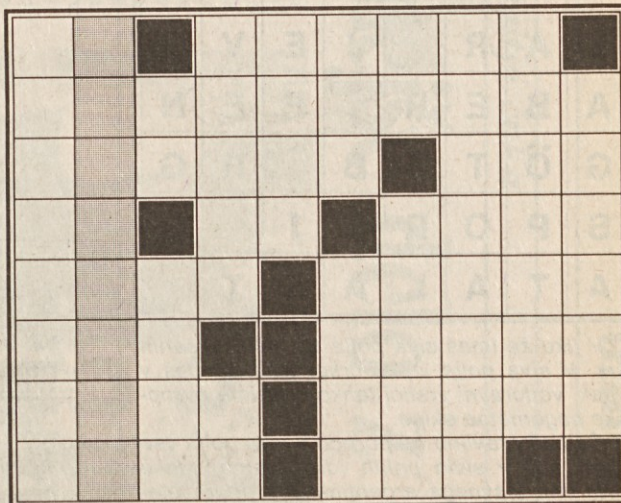
6 črk: INDEKS, IRANEC, OREŠAR

7 črk: RJAVICE

8 črk: ARTEMIDA, PRIMORJE

10 črk: RIBNIKARJI

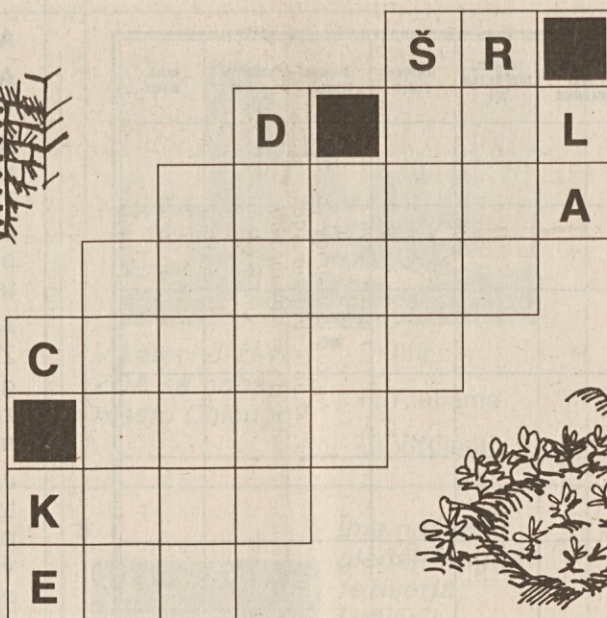
S pomočjo črnih polj razporedi vodoravno in navpično v lik vse besede ob strani. Če jih boš pravilno razporedil, boš v sivih poljih lahko bral (navpično) priimek slavnega fizika, ki mu je ime Albert.

slikovna križanka

VODORAVNO

NAVPIČNO

nogometne ekipe

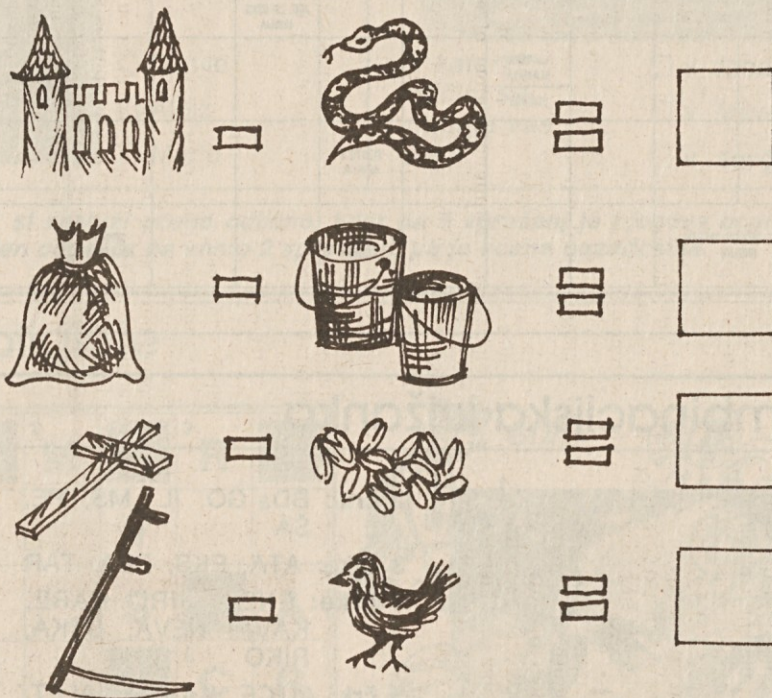

	E	C	H	E	L	E	N
V		L	E	N	C	I	A
P	A		T	I	Z	A	N
S	A	R		J	E	V	O
A	B	E	R		E	E	N
G	Ö	T	E	B		R	G
S	P	O	R	T	I		G
A	T	A	L	A	N	T	

V liku že imaš siva polja ter več izpisanih črk. V siva polja izpiši črko, tako da boš v vsaki vodoravni vrstici lahko bral ime evropske nogometne ekipe.

Če boš pravilno razporedil v siva polja vse črke, boš v sivih poljih (diagonalno) lahko bral ime slavnega argentinskega nogometaša na sliki.

odvzemanje črk

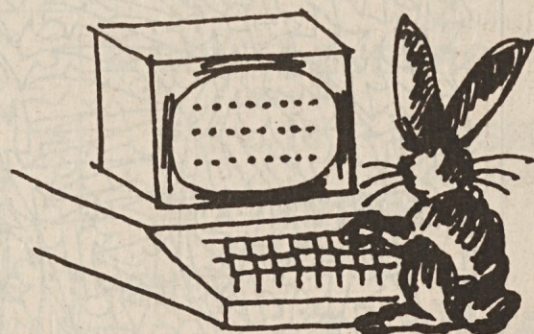
Zgoraj imaš razne risbice. Ugani, kaj predstavlja prva risbica, potem pa druga v isti vrstici in si zapiši obe besedi. Druga beseda je sestavljena iz enakih črk kot prva, razen ene črke, ki jo vpiši v prazen kvadratik ob strani.

Če boš v kvadratke izpisal vse črke, boš navpično (v kvadratkih) lahko bral ime največje jugoslovanske luke na sliki.

igra z računalnikom

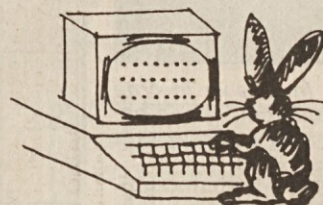

Igraj je pripravil

MITJA MALALAN

in to za
COMMODORE VIC 20

```
10 PRINT "████████████████████████████████████████";:B=11:C=0:POKE36879,25
20 POKE36879,0:POKE36877,0
30 POKE7922+B,25:POKE38642+B,2:C=C+1
40 W=PEEK(197):B=B+(W=31ANDB>0)-(W=23ANDB<20)
50 IFRND(1)*10<1THENPRINTTAB(RND(1)*20);"███↑*"
60 PRINTTAB(RND(1)*21);"↑*"
30 IFPEEK(7922+B)=42THEN100
90 GOTO30
100 IFC>RCTHENRC=C
110 PRINT"███"
120 PRINT"TOCKE";C;"REKORD";RC
130 PRINT"███-----"
140 A=B:IFB>18THENB=18
150 IFB<2THENB=2
160 PRINT"████████████████";TAB(B-2);"CRASH"
170 PRINT"████████████████G A M E O V E R"
180 POKE36877,220
190 FORX=15TO0STEP-1:POKE36878,X:FOORM=1TO4:POKE7922+A,9:POKE7922+A,24:NEXTM,X
200 POKE36877,0:POKE36878,0
210 PRINT"██████████████████ 'F1' ZA NADALJEVATI ████";
220 PRINT"'F2' ZA KONEC"
230 GETA$:IFA$="███"THEN END
240 IFA$<>"███"THEN230
250 GOTO10
READY.
```


slikovna uganka

1	2	3	2	4	5
---	---	---	---	---	---

6	7	8	5	9
---	---	---	---	---

10	11	12
----	----	----

6	5
---	---

8	5	10	7
---	---	----	---

1	2
---	---

6	4	2	6	5	3	9	5
---	---	---	---	---	---	---	---

3	12	5	9	7	8	7
---	----	---	---	---	---	---

Poišči za narisane pojme prava imena in jih vpiši v oštevilčena polja na desni strani.

Nakar s pomočjo številke prepiši črke v polja spodaj (enakim številkam vedno odgovarjajo iste črke), kjer boš dobil lep slovenski rek

naš književnik

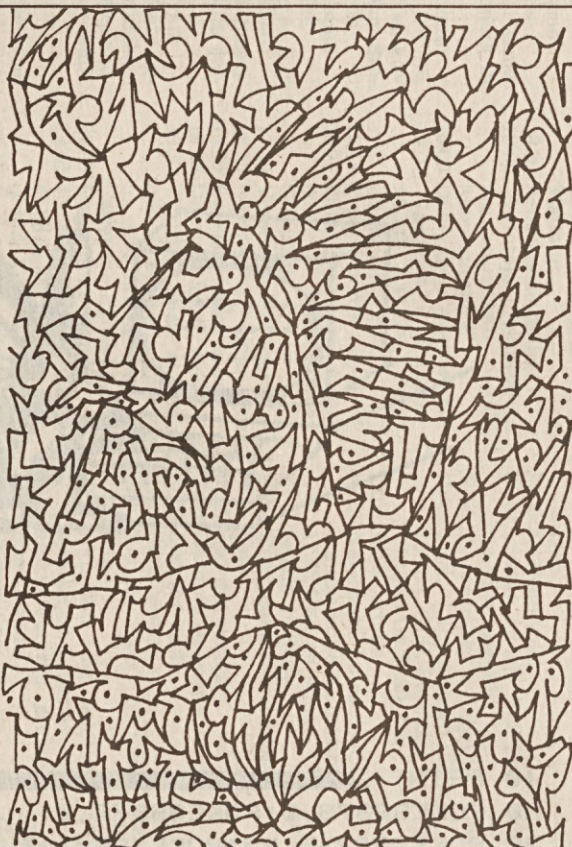

V liku ob strani imaš siva in črna polja ter več izpisanih črk. V siva polja razporedi črke, tako da boš v vsaki vrstici dobil moško ime.

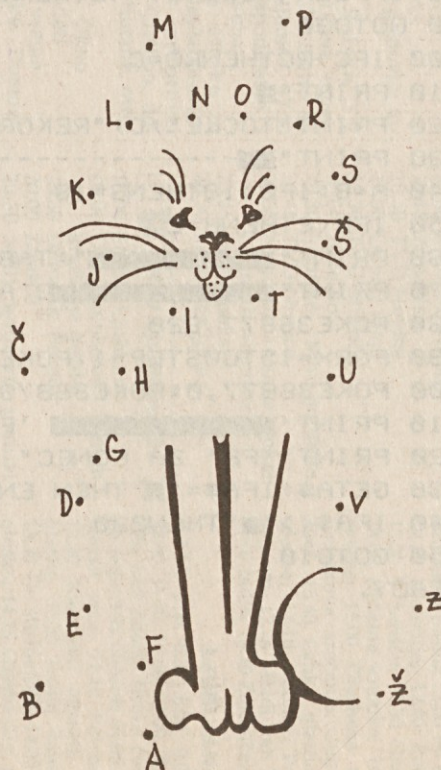
Če boš v siva polja pravilno razporedil vse črke, boš v le-teh navpično lahkobral ime in priimek našega književnika na sliki.

	G	N	A	C
	A	N	J	A
	L	E	G	
	I	M	E	N
	R	E	S	T
	A	J	K	O
	J	U	B	O
	G	O	R	

kaj se bo prikazalo

od a do ž

za male nogometne izvedence

3 ☐ EGOR
(Gornik Zabrze)

11 L ☐ NDMAN
(Malmö)

6 VON ☐ ENBURG
(Malmö)

10 P ☐ OSINECKI
(Crvena Zvezda)

5 ☐ ANCHIZ
(Real Madrid)

1 E ☐ VENES
(Brann Berger)

9 B ☐ LTAZAR
(Atletico Madrid)

4 K ☐ EMAN
(Barcelona)

8 FU ☐ RE
(Atletico Madrid)

2 SOLOZ ☐ BAL
(Atletico Madrid)

7 ČER ☐ NKOV
(Spartak Moskva)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Zgoraj imaš polovico nogometnega igrišča, na katerem so napisane številke in več črk, ki sestavljajo priimek nogometaša. Spodaj v oklepaju pa je navedena ekipa, v kateri zgornji nogometaš igra. Priimku manjka ena črka in namesto le-te je okvirček. V okvirček izpiši črko, tako da boš dobil priimek nogometaša, ki nastopa, ali je nastopal v evropskih pokalih. Te črke nato prenesi v kvadratke pod sliko na tvoji desni. Če boš pravilno izpisal vse črke, boš dobil ime in priimek znanega madžarskega nogometaša na sliki.

rešitve iz te številke

NASLOVNA STRAN

Slikovna križanka z našo združeno ekipo
Jod - prt - žabi - dar - dlan - Kl - granate - raka - uta - ena - klas - d - boa - i. Na sliki = Jadran.

STRAN 2

Naši in drugi kvizi

1. Giulio, 2. Illinois, 3. Mark, 4. v Toskani, 5. Mario, 6. v sovodenjski.

Slikovna križanka za minipoliglote

1. agrumi, 2. motore, 3. re, 4. gloves, 5. lana, 6. sarta, 7. rats, 8. uno, 9. cot, 10. marmot, 11. erta.

STRAN 3

Slikovna križanka

Modena - Ararat - gin - PA - doskok - alkova - LS - liane - opeke - Odo - Jalen - epik - Z. C. - lajne - east - Lecce - Loi - A. J. - rt. Na sliki = Lojze Spacal.

Kombinacijska križanka

PE - Orešar - ribnikarji - indeks - Tar - MS - go - Neva - otka - kamin - Rea - Alice - Jiri - vedec - ENEL - ata. Na sliki = Einstein.

STRAN 4

Slikovna križanka

ŠR - D - val - polica - palica - celica - rana - koča - ena.

Nogometne ekipe

Mechelen - Valencia - Partizan - Sarajevo - Aberdeen - Göteborg - Sporting - Atalanta. Na sliki = Maradona.

STRAN 6

Slikovna uganka

Jezero - piton - črv. Rešitev = Po toči je prepozno zvoniti.

Naš književnik

Ignac - Vanja - Oleg - Šimen - Orest - Rajko - Ljubo - Igor. Rešitev = Ivo Šorli.

STRAN 7

Za male nogometne izvedence

1 Elvenes, 2 Solozabal, 3 Jerog, 4 Koeman, 5 Sanchiz, 6 Vondenburg, 7 Čerenkov, 8 Futre, 9 Baltazar, 10 Prosinecki, 11 Lindman. Rešitev = Lajos Detari.

STRAN 8

Slikovna križanka

mesta Furlanije Julijske-krajine

Trata - kapiteli - Rupel - krokodil - steber - Irska - talent - AD - Ilir - Videm - Iva - Anna - nit - naoknica - NSU - AR - da - Gorica - Odiseja - SA - trak. Na slikah = Trst, Pordenon, Videm, Gorica.

MINIKRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

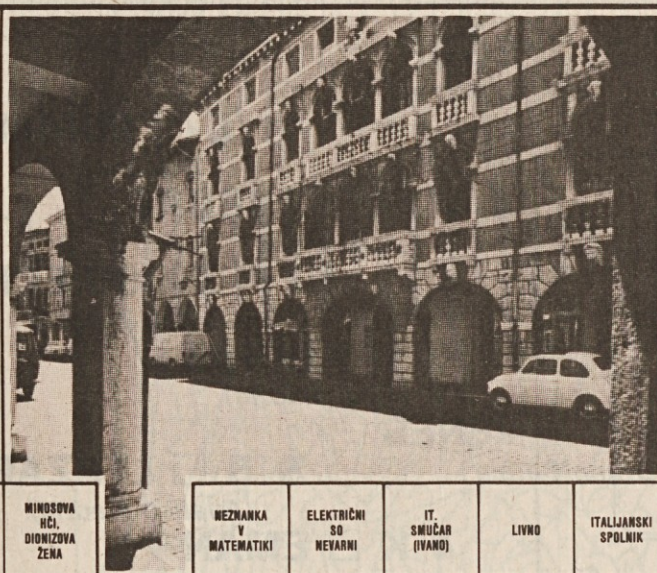
V tej številki so sodelovali:

Mario Magajna, Mitja Malalan,
Aleksander Mužina

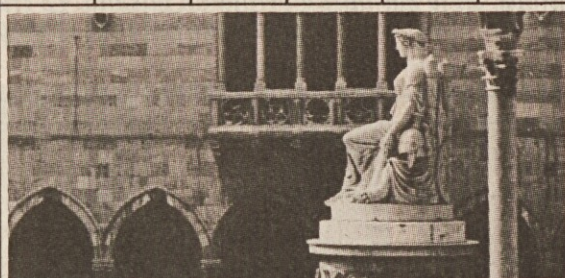
Ilustrator: Liana Drašček

slikovna križanka - mesta furlanije julijske-krajine

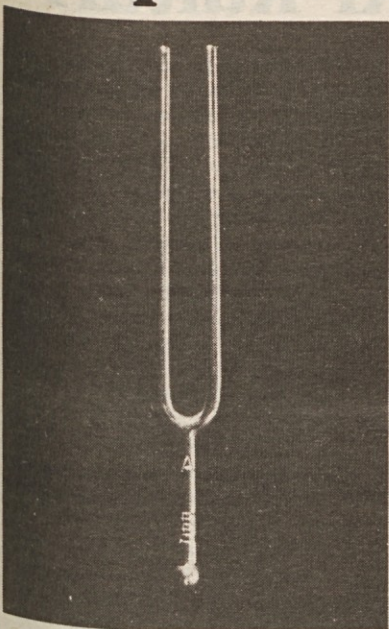

	RODEC. SMER POTI	POZIV. KLJIC	MESTO S STO VRATI	FINSKI PILOT RALLYJEV (MARKKU)		KOŠARKARSKI KLUB	MINOSOVA HČI, DIONIZOVA ŽENA		NEZNANKA V MATEMATIKI	ELEKTRIČNI SO NEVARNI	IT. SMUČAR (IVANO)	LIVNO	ITALIJANSKI SPOLNIK
TUJA VALUTA					GLAVI PODOBNI DELI STEBRA								
NAS SPORTNI DELAVEC (ALDO)					VELIKI PLAZILEC RADIO TELEVIZIJA								
JE LAHKO OPORNI ALI MOSTNI						EVROPSKA OTOŠKA DRŽAVA						JUG. NOGOMETNI TRENER OSIM	ORAC
BISTROUMNOST, NADARJENOST						AVSTRIJA, ZRN PISATELJ FLEMING			PREBIVALEC ILIRIJE MOŠKO IME				
										IT. PEVKA ZANICCHI			
					IT. PEVKA DIXA					SUKANEČ PRIVRŽENEC NUDIZMA			
					DEL OKNA								
							TOVARNA VOZIL V ULMU				AREZZO JAVOR		
							DOMAČA ŽIVAL	HVALILNA PESEM	PRITRDLNICA REKA			GOETHEJEVA MATI	ZAČETNICI ANATOLIJA KARPOVA
						HOMERJEV EP							
						SARAJEVO			OZEK KOS BLAGA				

Število nihajev še razburja glasbenike

Diapazonova bodočnost

Najhujše polemike so se sicer poglele že pred časom, najzatrnejši pa se še vedno razburjajo zaradi višine in nihajev note »A«.

Zakon določa, da je število nihajev za noto A 440 Hz, torej točno tako, kot so se dogovorili že leta 1939. Težave nastajajo trenutno pri izvajanju zakona, ki določa frekvenco samo za orkestre javnih ustanov, in predvsem pri stikih s tujino, kjer so nekoliko manj občutljivi za probleme, ki lahko nastanejo pri petju zaradi različne uglasitve instrumentov. Na prvi pogled se toliko razburjanje glede višine nihajev lahko zdi banalno, v resnici pa lahko zelo oteži ali celo onemogoči mednarodne »izmenjave« na glasbenem področju.

O tem, predvsem pa o izvajanju zakona je razpravljala tudi večja skupina izvedencev, muzikologov in glasbenikov (med njimi tudi člani 15 mednarodnih komisij Sklada Bucchi, ki je organizirala srečanje) v Rimu na okrogli mizi z naslovom Diapazonova bodočnost po odobritvi zakona.

Opera o ugrabitvi ladje Achille Lauro

Ugrabitev ladje Achille Lauro bo doživela tudi operno verzijo z naslovom *Klinghofferjeva smrt*. Premiera bo v Bruslju marca leta 1991, nato bo predstava gostovala po vsem svetu in dospela do Brooklyn Academy of Music maja istega leta. Režiser bo Peter Sellars, ki so ga mnogi spoznali ob delu *Nixon na Kitajskem*. Njegova sodelavca sta bila tedaj skladatelj John Adams, ki bo tudi tokrat avtor glasbe, in Alice Goodman, ki bo oskrbelala libreto.

Dogodek izpred štirih let - leta 1985 je namreč skupina teroristov ugrabila italijansko ladjo - predstavlja očitno zelo zanimiv zaplet in privlačno izhodišče za sodobno predstavo. Pred nekaj meseci je NBC že postregla svojim gledalcem s TV nanizanko, ki je obnovila tragične dogodke in predvsem smrt ameriškega državljana Leona Klinghofferja.

Po devetih dneh kome je v rimski bolnišnici umrl 67-letni režiser Enzo Trapani, ki si je 6. novembra skušal vzeti življenje v svojem rimskem stanovanju. Malo pred tragično gesto je izjavil, da težko doživlja starost. Trapani se je najprej lotil filmske režije, v 60. letih pa se je med prvimi približal malemu ekranu in realiziral vrsto lahkotnih sporedov. Zato so ga tudi cenili kot »očeta TV varietaja. Pod njegovim vodstvom je zaslovela vrsta mladih komikov, podpisal je tudi prvi dve izvedbi Fantastica.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Čedalje napornejše delo z Evo

Sicer je mami pomagala tudi starejša hčerka Karla. Nič kolikokrat je mamo prostovoljno nadomeščala, ko bi ta morala bedeti ob Evi, v času ko so ji s posebno pripravo ravnali kolke. V svoji preveliki skrbi pa se je gospa Manja preveč obremenila z delom za prizadeto hčer, čeprav ji je bilo čedalje bolj jasno, da mnogi starši jemljejo celo šolo le za »baby sitting« ali parkirišče za svoje neboljlene otroke.

Mali šolski avtobus je hodil po otroke na dom, odpeljal jih je v šolo in jih popoldne zopet pospremil na dom. Več ali manj do 14. leta je Eva obiskovala to šolo v Hamiltonu. Ob devetih se je začel pouk, kosilo je bilo ob dvanajstih v šoli, popoldne pa je bilo igranje, telovadba... Po zmožnosti posameznih otrok so skušali uvajati tudi druge spretnosti. Šele v zadnjih desetih letih je skrb za posebne šole v Kanadi prevzelo javno šolstvo. Sedanji otroci, ki jih bremenijo zastoji v razvoju, veliko več pridobijo, kajti pošiljajo jih v normalne šole. Na en razred dajo po dva taka otroka, potem pa mu pomagajo razvijati sicer okrnjene sposobnosti.

»Sedaj pa so tudi otroci, oziroma mladina bolj pripravljena, da jih ne izključujejo. Ko je bila Eva majhna, so včasih s prstom kazali... pogled, kaj je pa z njo narobe!« Tudi odrasli včasih tega niso razumeli: »Pa kako morete to! Kamor vi greste, gre Eva!« Kakor če bi ne bila Eva prav tako njen otrok, prav tako človek... Mati jo je še vedno vozila povsod s seboj. Eva je videla, kako je v trgovini, kako se tam obnašaš, kaj moraš storiti v določeni situaciji...

»No, preveč sem se gnala v tem in sem, kot že rečeno, živčno zbolela. Eva je bila stara devet let.« Takrat je ded, ki je pred kratkim vdovel, vzel kot sedemdesetletnik Evo k sebi v Toronto. Pomagal je lastni hčerki, hkrati pa dobil družbo. Poldrugo leto je Eva obiskovala šolo za prizadete v Torontu, kjer je bil program drugačen kot v Hamiltonu, ustrežnejši za Evo, ki je v tem času veliko pridobila.

Ko si je mati opomogla, je tudi ob zdravnikovem priporočanju spoznala, da svoje energije ne sme razdati v nekaj letih, pač pa jo mora prihraniti za celo življenje z Evo. Hčerka se je tedaj vrnila domov. »Tako sem celo svoje življenje obrnila, svoj ritem sem prilagodila Evinemu. Kuhali sva, prali, pospravljali sva hišo...«

Eva nima prave koordinacije gibov, vendar si je že pri petih letih z vztrajno vajo znala zavezati čevlje. Tudi sedaj, če jo vidiš, bi ne rekel, da je nekaj z njo narobe. Šele v daljšem pogovoru opažajo odstopa. Njen umski razvoj se je ustavil nekje v puberteti. Vendar se sama zna upravljaliti, pa tudi domača opravila ji ne delajo težav.

»S šestnajstim letom je začela Eva obiskovati »senior school«, ki je bila usmerjena bolj v strokovno smer. Nekateri, ki so bili za to sposobni, so učili vrtnarstva, pletenja, tapetništva, mizarstva, kuhanja. Sami so kuhali v šoli in za majhno odškodnino so lahko kupili v šolski menzi kosilo...«

V zadnjem času se čedalje bolj razvija tudi ideja in vzporedno s tem možnosti stalne zaposlitve gojencev z motnjami v razvoju. Po enainvajsetem letu prevzame država

Eva v krogu družine ob božiču

(Foto Cvelbar)

skrb za mladega odraslega človeka z zastojem v razvoju. Začenjajo mu dajati invalidsko penzijo, hkrati pa so nastala tako v Hamiltonu kot v drugih kanadskih mestih posebna središča imenovana »training centers«. Iz različnih tovarn dobivajo v taka središča lažja, monotona dela, sestavljanje, zavijanje, nekateri izdelujejo svinčene pečate za števec, drugi delajo vrvi in podobno in to delajo za manjšo plačo.

»Eva dobi na primer 40 centov na uro. To pa zaradi tega, da bi njen zaslužek ne presegel neobdavljlive vsote in ji s tem kompromitiral invalidnino.« Eva zna delati tudi veliko stvari z lesom, kar je od nekdaj imel veselje s tem tudi njen oče. Tako je zaposlena sedaj na oddelku »training centra«, kjer izdeluje lesene palete in količke za geometre.

»Strašno uživa, po drugi strani pa je celotno delo zelo zavarovano.« V središču je približno sto devetdeset gojencev starih od 21 do 30 let. V starem »training centru« jih imajo približno tristo. Za prevoz je poskrbljeno, zanj skrbi družba, ki se ukvarja samo s prevozom nepokretnih, ostarelih... Delno dobiva prispevke od province, delno živi od darov posameznikov, za vsak prevoz pa vsakdo prispeva neko malenkost.

(Se nadaljuje)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika: Fantastico Bis
14.10 Dok. oddaja: Kvarkov svet - Antropolog Bronislaw Malinowski
15.00 Aktualno: Primmisima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta - vesti
18.05 Nanizanki: Santa Barbara, 19.10 E' proibito ballare
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Nanizanka: Il vigile urbano - Il promesso sponsor (r. Castellano-Pipolo, i. Rosanna Banfi, Lino Banfi)
21.30 Dnevnik
21.40 Aktualno: Check-up speciale Aids (vodi Piero Badaloni)
24.00 Nočni dnevnik
0.15 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

CANALES

7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel
9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro (vodi Massimo Guarisch)
10.00 Zdravniški pregled
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto (vodi Iva Zanichchi), 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro), 20.30 Telemike
23.00 Aktualno: Maurizio Costanzo Show (gostje Bruno Lauzi, Giusy Cataldo, Ardito Desio in Natalie Guetta)
0.55 Filmske novosti
1.00 Nanizanki: Petrocelli, 2.00 Lou Grant

RAI 2

7.00 Risanke in komični posnetki
8.10 Film: Il pirata sono io (kom., It. 1940, r. Mario Mattoli)
9.30 Renesancna Italija
10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è
13.00 Dnevnik - gopodarstvo
14.15 Nanizanki: Capitol, 15.40 Lassie, vmes (15.00) Tutti frutti
16.15 Iz parlamenta - vesti
16.25 Film: Le grandi vacanze (kom., It. 1968, r. Jean Giraud)
17.50 Videocomic in šport
18.35 Nanizanka: Miami Vice
19.30 Rubrika: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 TV film: Affari di famiglia (r. Marcello Fondato, i. Florinda Bolkan, Catherine Spaak, 1. del)
22.00 Dnevnik in tribuna
22.40 TV film: Fino all'ultimo dollaro (r. George Englund, i. Rock Hudson)
24.15 Dnevnik, horoskop
0.45 Film: Ritorina il terzo uomo (krim., VB 1952, r. Herbert Wilcox, i. Michael Wilding)

RETE 4

8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.50 Topazio, 15.55 La valle dei pini
16.55 Nanizanka: General Hospital
18.00 Nad.: Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Kviz: Telecomando
20.00 Nanizanka: Dragnet - Per uno spicchio di cielo
20.30 Film: L'attenzione (erot., It. 1985, r. Giovanni Soldati, i. Ben Cross, Stefania in Amanda Sandrelli)
22.15 Film: Beverly Hills Cop (kom., ZDA 1984, r. Martin Brest, i. Eddie Murphy, Judge Reinhold)
0.15 Film: Un uomo (dram., Kan. 1977, r. Robin Spray, i. Len Cariou)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - L'articolo genuino, Il bel mangiare, Regioni allo specchio
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraž. oddaja: Telesoria - Sredozemlje
15.30 lt. prvenstvo v biljardu
16.00 Film: L'Ippocampo (It. 1963, r. G. P. Rosmino, i. Vittorio De Sica)
17.05 BlobCartoon
17.15 Nanizanki: I mostri - C'era una volta un mostro, 17.45 Vita da strega - Il regalo di nozze
18.10 Dokumentarna oddaja: Geo
18.45 Športna oddaja
19.00 Dnevnik in vreme
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Dokumentarna oddaja: Samarcanda
22.30 Dnevnik nocoj
23.00 Variete: Fuori orario
23.50 Filmske novosti
24.00 Nočni dnevnik
0.15 Dok.: Pred 20 leti

ITALIA 1

7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford - La prigioniera, 11.30 Simon & Simon
12.30 Italijanske smešnice
12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.20 Italijanske smešnice
15.30 Nanizanka: Batman - Un piano perfetto
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold
18.30 Italijanske smešnice
18.35 Nanizanki: A-Team, 19.30 I Robinson
20.00 Risanke
20.30 Film: Il tempio di fuoco (pust., ZDA 1986, r. Leo Thompson, i. Louis Gossett, Chuck Norris)
22.30 Nanizanka: Zanzibar
23.00 Šport: Grand Prix
0.10 Italijanske smešnice
0.20 Nanizanki: L'uomo da sei milioni di dollari, 1.20 Wonder Woman - La raffinata arte del crimine
2.20 DeeJay Television

RTV Ljubljana 1

10.10 Mozaik. Šolska TV: Uporabna umetnost, 10.40 Od izvira do izliva Ljubljane, 11.30 Drobno gospodarstvo - Kako do uspeha
15.45 Video strani
15.55 Žarišče (pon.)
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.50 Mozaik. Šolska TV (pon.): Uporabna umetnost, 17.20 Od izvira do izliva Ljubljane, 17.50 Drobno gospodarstvo - Kako do uspeha
18.20 Spored za otroke in mlade: Najlepše pravljice sveta - praprotni cvet, 18.45 Ciciban, dober dan - Milčnik, otroci in...
19.05 Risanke, TV Okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanke: Domovina (E. Reitz, r. Edgar Reitz, 3. del)
21.10 Tednik
22.00 Dnevnik in vreme
22.15 Komedijska slovenska odru: Namišljeni bolnik (Poquelin-Molier, Mestno gledališče Lj

ODEON

9.30 Nan.: Quattro in amore
11.15 Igra: La spesa in vacanza
13.00 Variete: Sugar, vmes risanke
15.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 16.00 Pasiones, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Quattro donne in carriera
18.30 Dok.: Človek in zemlja
19.30 Risanke
20.00 Variete: Smešnice in Sportacus
20.35 Nan.: Body Business
22.00 Na setu filma Ghostbusters II
22.30 Variete: Sportacus
22.45 Nanizanki: Sul luogo del delitto - Delitto allo stadio, 0.30 T & T

TMC

9.30 Nadaljevanke: Adamo contro Eva
10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinite
11.30 Rubrika: Ženska TV
12.30 Nad.: 79 Park Avenue
13.30 Vesti in šport
14.30 Glasba: Clip clip
15.30 Kviz: Giorigromondo
16.00 Film: Ritorno a Colans Dale (kom., ZDA 1984, r.

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.45 Nogomet - prvenstvo VB (pon.)
15.30 TVD Novice
15.45 Nočni boks (pon.)
16.30 Košarka NBA
18.00 Rubrika: Pillole
18.15 Wrestling
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stišiče
20.00 Juke Box
20.30 Rubrika: Mon-gol-fiera
21.45 TVD Novice
21.55 Nogomet - Super pokal Latinske Amerike
23.45 Nočni boks
24.30 Juke Box (pon.)

RTV Ljubljana 2

18.00 Studio Ljubljana
19.00 Dokumentarec: Pesem kraškega gozda
19.30 Dnevnik, Premor
20.00 Žarišče
20.30 Mali koncert: pianist Martin Šušteršič
20.40 Oči kritike
21.10 Alpe Jadran
21.50 Umetniški večer: Evropska filmska šola v Beogradu, nato variete Nostalgija
0.05 Svet šaha

Michael Landon, i. Eli Wallach)
18.00 Rubrika: Ženska TV
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Coscienza carnale (dram., ZDA 1971, r. Mike Nichols, i. Jack Nicholson, Candice Bergen)
22.20 Sport: Snežni planet
22.50 Vesti in šport
24.00 Film: Dolce, dolce Rachel (dram., ZDA 1971, i. Stefanie Powers)

TELEFRIULI

12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Medicinska rubrika
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: Gente di Hollywood
15.00 Music Box
17.00 Sea - tržaška stvarnost
17.15 Nadaljevanke: Dancing Parade, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika o zdravstvu
20.30 Nad.: La piovra III
22.00 Nanizanki: Custer, 23.00 Il grande teatro del West
23.30 Dnevnik, 1.30 News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.40 Deželna kronika; 8.10 Pot v svet; 8.40 Revival; 9.00 Južnoameriška folklor; 9.25 Beležka; 9.30 Zvočne kulise; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Protestne pesmi; 12.00 Po sledovih Inkov; 12.25 Melodije; 12.40 Revija ZCPZ 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1918-1941; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Mladi val: Radio za vas - vi in radio; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Radio danes, radio jutri; 13.38 Do štirinajstih; 14.02 Govorimo angleško; 14.25 Glasba jug. narodov in narodnosti; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Priljubljene melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big Band RTV Ljubljana; 18.30 Amaterski zbori pojo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturmo, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER

(slovenski program)

13.30, 14.30, 16.30 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Aktualno: Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Voden govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.35 Družinski veselje; 11.00 Pismo iz; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Ob treh popoldne, Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni spored.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi: C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

Sestanek med občinskimi upravitelji v Vidmu

Za bolj usklajeno načrtovanje krajinskega Soškega parka

Sedem občin na Goriškem bo v kratkem lahko koristilo finančni prispevek Dežele za načrtovanje krajinskega parka ob Soči. Postopek načrtovanja naj bi se zaključil, z odobritvijo načrtov, do konca leta 1991.

Občine, ki jim je Dežela načelno obljubila finančni prispevek so Šempeter, Foljan, Zagraj, Gradišče, Fara, Sovodnje in Gorica.

Včeraj je bil v Vidmu, na deželni ravnanstveni za gozdove, sestanek med deželnimi funkcionarji in predstavniki občin ter načrtovalci. Namen sestanka je bil preveriti, v kakšni fazi je pripravljalni postopek za načrtovanje, predvsem pa, da bi se to odvijalo kar se da usklajeno.

Na sestanku so predstavniki občin (manjkali so predstavniki Gorice in Gradišča), potrdili načelno soglasje za realizacijo krajinskega parka, ki ga med drugim predvideva deželni regulacijski načrt, a so obenem izrazili potrebo, da se že v prvi fazi posvetovanja in izdelave osnutka načrta povsem razjasnijo številne nedorečenosti glede izrabe prostora. Vse premalo je bila

namreč doslej obravnavana prav ta problematika.

Kakor je slišati imajo upravitelji svojo zamisel glede urejanja krajinskega parka. So za zavarovanje in ovrednotenje naravnih zanimivosti in bogastva, vendar brez drastičnih posegov ali zelo ozkih vinkulacij.

Sicer pa bo ta vprašanja treba poglobiti s skupino načrtovalcev, ki bodo pripravljali načrt za preno in valorizacijo območij, ki sodijo v sklop krajinskega rečnega parka.

Menda je tu marsikaj prepuščeno pobudi občinskih upraviteljev. Pogoji in razmere pa so dokaj različni, od občine do občine. Že slika lastništva zemljišč je dokaj neenotna: ponekod je večina zemljišč državna ali občinska last, v nekaterih občinah pa segajo zasebna zemljišča v samo rečno strugo. Spet druge imajo opravka z nerešenim vprašanjem lastniške pravice itd.

Govor je bil tudi o potrebi po usklajenem nastopanju deželnih in državnih organov, zlasti finančne uprave in državnega tehničnega zavoda. Ob koncu velja omeniti tudi rezervno

možnost: občine se lahko odpovedo izdelavi načrta za ureditev krajinskega rečnega parka in že obljubljenemu prispevku, vendar s tem vprašanja ne rešijo. Področje, ki je v deželni regulacijskem načrtu označeno kot del krajinskega parka ostaja vinkulirano v ta namen. Gre za tako imenovano pasivno vinkulacijo.

Skupščina Goriške KZE

Nocoj ob 18. uri se bo v občinski sejni dvorani v Gorici sestala skupščina Goriške krajevne zdravstvene enote. Na seji bodo med drugim razpravljali o odstopu člana upravnega odbora dr. Giulia De Santisa in imenovali njegovega namestnika. Nadalje je na dnevnem redu odobritev odškodnin upraviteljem KZE za tekoče leto ter nekaj proračunskih sprememb.

Po vsej verjetnosti pa bo na seji govor tudi o napovedanih novih omejitvah v zdravstvu, oziroma o krčenju števila bolniških postelj.

Jutri v občinski dvorani v Ronkah Predstavitev knjige o slovenski kulturi

Slovensko kulturno in rekreacijsko društvo Jadro in odbornišvo za kulturo Občine Ronke prireja jutri, 17. novembra, ob 20.30 v občinski sejni dvorani v Ronkah predstavitev knjige Slovenska umetnost in kultura na Primorskem (La cultura slovena nel Litorale), ki jo je lani izdala Goriška pokrajina v sodelovanju z Inštitutom za družbeno in versko zgodovino.

Knjigo bosta predstavila prof. Milko Rener, ki jo je uredil, in prof. Luigi Tavano od Inštituta za družbeno in versko zgodovino, ki je dal pobudo za objavo knjige, potem ko so jeseni 1986 priredili seminar o slovenski kulturi in umetnosti v Goriškem prostoru in širše na Primorskem. Na predstavitvi bosta predvidoma sodelovala tudi pokrajinska odbornika za kulturo in šolstvo.

Društvo Jadro želi s predstavitvijo prispevati k približevanju slovenske kulture italijanski večini, ki se pogosto pritožuje, da Slovencev ne pozna dovolj. V ta namen je društvo letos

priredilo tudi tečaj slovenščine za odrasle, ki ga obiskuje več kot štirideset slušateljev italijanske narodnosti. Odziv je bil tolikšen, da so tečaj morali celo razdeliti na dva dela, kar zgovorno dokazuje utemeljenost pobude po več letih, odkar ni bilo več tečajev slovenščine v Laškem. Slovenci v Ronkah in sosednjih krajih zato upravičeno pričakujejo, da bodo tovrstne dejavnosti prispevale ne samo k boljši informiranosti italijanske kulturne javnosti, ampak tudi k večjemu razumevanju naše stvarnosti.

Filmska sezona Gorica kinema se nadaljuje nocoj v Kulturnem domu v Gorici s predvajanjem filma francoskega režiserja Alaina Resnaisa Hočem domov (I want to go home). V glavnih vlogah nastopajo Gerard Depardieu, Adolph Green in Geraldine Chaplin. Film so pred dobrima dvema mesecema predstavili na festivalu v Benetkah, kjer so ga navdušeno sprejeli kritiki in gledalci.

Hočem domov je ironična in zabavna komedija o evropskem mitu Amerike in ameriskem mitu Evrope. Pripovedna nit je osredotočena na dogodivščine ameriškega ustvarjalca risank v Parizu. Film je poln citatov iz sveta risank in marsikatera oseba, ki nastopa v njem, pooseblja znanega papirnatega junaka. Film bodo kot običajno predvajali ob 20.30.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.30 »Hočem domov«. Režija Alain Resnais.

CORSO 18.00-22.00 »La più bella del reame«. Prep. ml. pod 14. letom

VERDI 17.30-22.00 »L'attimo fuggente«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Esageratamente Olinka«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Batman«.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Barva nasilja«.

SVOBODA - Šempeter 20.00 »Willow«.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al moro - Trg de Amicis (Koren) 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Klavdij Osbat iz mrliske veže na glavnem pokopališču v cerkev in na pokopališče v Štandrežu, ob 10.10 Enrica Ongaro vd. Margherit iz bolnišnice sv. Justa na pokopališču v Trbolnišnice, ob 11. uri Giuseppina Scollo iz bolnišnice Janeza ob Boga na glavno pokopališče, ob 12.30 Orsola Brandolin iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 13.15 Matilde Kobal por. Medeot iz splošne bolnišnice na pokopališču v Mošu.

KD Oton Župančič izreka družini Osbat globoko sožalje ob izgubi očeta in moža Klavdija.

V poslopje so vdrl v noči od sobote na nedeljo

Mazači na liceju Trubar

V noči na nedeljo so neznanci vdrl v poslopje malega semenišča v Ul. Alviano in pomazali zidove, vrata in table v prvem nadstropju, kjer so prostori gimnazije-liceja Primož Trubar. Mazaški podvig ni bil, vsaj po prvih ugotovitvah sodeč, običajni napad na slo-

vensko narodno skupnost z običajnimi in vsem dobro znanimi fašističnimi gesli. Tokrat so neznanci pomazali šolske prostore z napisji v slovenščini. Tarča neuravnovešencev so bili ravatelj, podravatelj in tajnica. Še največ klevetniških napisov je bilo na račun

jezuita Marka Rupnika, ki poučuje na omenjenem zavodu verouk.

Mazači so pri svojem "podvigu" uporabili belo in črno barvo iz manjših jeklenk, ki običajno služijo za barvanje avtomobilov.

Na vratih 3. liceja smo opazili tudi nekaj kljukastih križev. Mazači so svoje kulturne sposobnosti ovekovečili tudi na zunanjem delu poslopja in na začetku krajšega drevoreda, ki pelje iz Ul. Alviano proti malemu semenišču.

Nočni obiskovalci so najverjetneje dobro poznali šolsko stavbo. Vrata nekaterih razredov so namreč odklenili s ključi, ki so bili spravljani v sobi neučnega osebja.

Prejšnji dan so si posledice mazaške akcije ogledali tudi člani političnega oddelka kvesture. Sramotilne napise je v nedeljo opazil tehnik zavoda, ki je slučajno prišel na šolo. Učno in neučno osebje se je te dni potrudilo ter prepleskalo, oziroma odstranilo zaljive napise, ki že sami izdajajo umsko in moralno mizerijo tistega, ki si jih je zamislil.

Razumljivo, da je dogodek povzročil val ogorčenja, tako med profesorji, ravnatelji in drugim osebjem na šolah, kakor tudi med dijaki.

■ V pokrajinski sejni dvorani bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Luciana Spangherja »Di cà e di là da la Grapa, Di cà e di là dal Pomèri«. Gre za zbirko povesti v goriški furlanščini. Na predstavitvi, ki jo prireja filološko furlansko društvo (Società filologica friulana), bo spregovoril Luigi Tavano.

Solidarnostni izjavi

Ob podlem dejanju so profesorji in dijaki ter neučno osebje liceja Primož Trubar sprejeli naslednjo izjavo:

V ponedeljek, 13. novembra, smo dijaki in profesorji ter neučno osebje goriškega klasičnega liceja "Primož Trubar" opazili napise na stenah, na vratih in na tabli v prostorih našega zavoda. Bili so naperjeni predvsem proti našemu kolegu in profesorju.

Pred temi prostaškimi izrazi smo se čutili prizadete, gotovo vsi na človeški, marsikdo izmed nas pa tudi na verski ravni. Čutili smo napad na osnovne človeške vrednote in na samo svobodo izbire lastnega stila življenja.

Porodilo se nam je le nekaj vprašanj: kdo je bil? Zakaj?

Ce ta nekdo misli, da je to dejanje izraz poguma ali vsaj drznosti, zasluži le naš posmeh. Napisi in anonimnost izražajo le zajčjo boječnost. Vprašujemo se, če sploh ve,

kakšen namen naj bi imeli vulgarni izrazi in znaki ter kljukasti križi. Prepričani smo, da ne. S tem je razkril svojo skrito podobo.

V celem svetu smo priče velikim spremembam, dialogalni odprtosti. Države so v vse večjem kontaktu, podirajo se mnogi zgodovinski predsodki, gradijo se mostovi, rušijo se zidovi. V Gorici pa nekdo izraža nazadnjaško, konservativno mišljenje, ki ga je Evropa že zdavnaj pokopala. V Gorici se kamen na kamen gradi zid.

Solidarnostno izjavo so sprejeli tudi na učiteljskišči Simon Gregorčič - Gorica, izražajo svojo solidarnost gospodu profesorju Marku Rupniku ob podlem delovanju nekaterih nezrelih posameznikov, ki s tem škodujejo vsemu slovenskemu življu na Goriškem.

Ravnateljica, profesorski zbor in neučno osebje učiteljskišča Simon Gregorčič - Gorica, izražajo svojo solidarnost gospodu profesorju Marku Rupniku ob podlem delovanju nekaterih nezrelih posameznikov, ki s tem škodujejo vsemu slovenskemu življu na Goriškem.

V deželni komisiji razprava o peticiji proti upepeljevalniku

Na Deželi bodo danes dopoldne razpravljali o peticiji za zaprtje upepeljevalnika za odpadke pri Sovodnjah. Razprava bo v peti deželni komisiji.

Peticijo je pred meseci vložil Odbor proti upepeljevalniku, podpisalo pa jo je skoraj tisoč petsto občanov Sovodnj in Gorice.

Kakor znano, bodo razpravi prisostvovali tudi predstavniki Odbora proti upepeljevalniku.

Prav gotovo bo zanimivo vedeti, kakšno stališče bo glede zahteve tolikšnega dela prebivalstva sprejela omenjena komisija, v kateri so tako pred-

stavniki večinske koalicije, kakor tudi opozicije.

Dosedanja praksa je pokazala, da na Deželi nimajo preveč posluha za tovrstne peticije občanov. Bo tokrat drugače?

Pred dnevi smo poročali, da je Dežela podaljšala dovoljenje za obratovanje upepeljevalnika za nadaljnjih devet mesecev, kljub temu da v skoraj treh letih niso bila opravljena po zakonu predvidena dela na napravi.

Ta poseg naj bi zmanjšal, ne pa odpravil onesnaževanje ozračja, ki ga naprava povzroča.

Nesreča v tovarni Detroit Stroj zmečkal delavcu roko

Včeraj okrog 8.40 se je v tovarni Detroit pri Ronkah na delovnem mestu težje poškodoval 50-letni Antonio Divivi iz Starancana, Ul. Sauro 36/a. Mož je delal kakor običajno za strojem, ki odtiskava dele, in ki mu je hudo poškodoval roko.

Ponesrečenec so najprej priskočili na pomoč delovni tovariši. Diviva so nato z rešilcem prepeljali v tržiško splošno bolnišnico, kjer mu je dežurni zdravnik ugotovil večkratni zlom na desni roki. Delavca so sprejeli na ortopedski oddelek, s prognozo okrevanja v štiridesetih dneh.

V tovarni Detroit Refrigeration, ki se je pred kratkim preselila iz starih proizvodnih hal v nekdanji sedež Fiatove podružnice ob glavni cesti med Gradiščem in Tržičem, izdelujejo hladilne omare in druge podobne naprave za gostinske obrate, živilsko industrijo itd.

Javna razprava o sodstvu

V ponedeljek, 20. novembra, ob 18. uri bo v sejni dvorani Trgovinske zbornice v Gorici zanimiva okrogla miza, ki jo prireja goriška federacija italijanske socialistične stranke, na temo Pravica na Goriškem. Udeleženci srečanja bodo skušali podrobneje preučiti sedanj položaj sodstva in možnost okrepitve obstoječih struktur

in osebja v naši pokrajini v luči vstopa v veljavo novega kazenskega pravilnika. Častni gost okrogle mize bo podtajnik pravosodnega ministrstva senator Franco Castiglione.

koncerti

V cerkvi sv. Andreja v Verši, bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 koncert godalnega kvarteta Glasbene matice iz Trsta in flavistike Daniele Brusolo. Koncert sodi v okvir ciklusa glasbenih prireditev "L'nestris gleslis".

razna obvestila

Sejem rabljene smučarske opreme bo v soboto, 25. novembra, popoldne na sežu SPD v Ulici Malta 2.

KD Sovodnje vabi na občni zbor, ki bo danes, 16. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Ob 8. obletnici otvoritve Kulturnega doma

Tribute to Tommy Dorsey

Jazz večer posvečen pozavnistu Tommiju Dorseyju

Nastopajo: Orkester RTV Ljubljana, Big Band in New Swing Singers.

KULTURNI DOM - v sredo, 22. novembra, ob 20.30

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu (tel. 33288)

PRIZNANO POGREBNO PODJETJE

F. Preschern

Sedež: GRADIŠČE OB SOČI - Ul. Aquileia 13 - tel. 99155

AGENCIJE

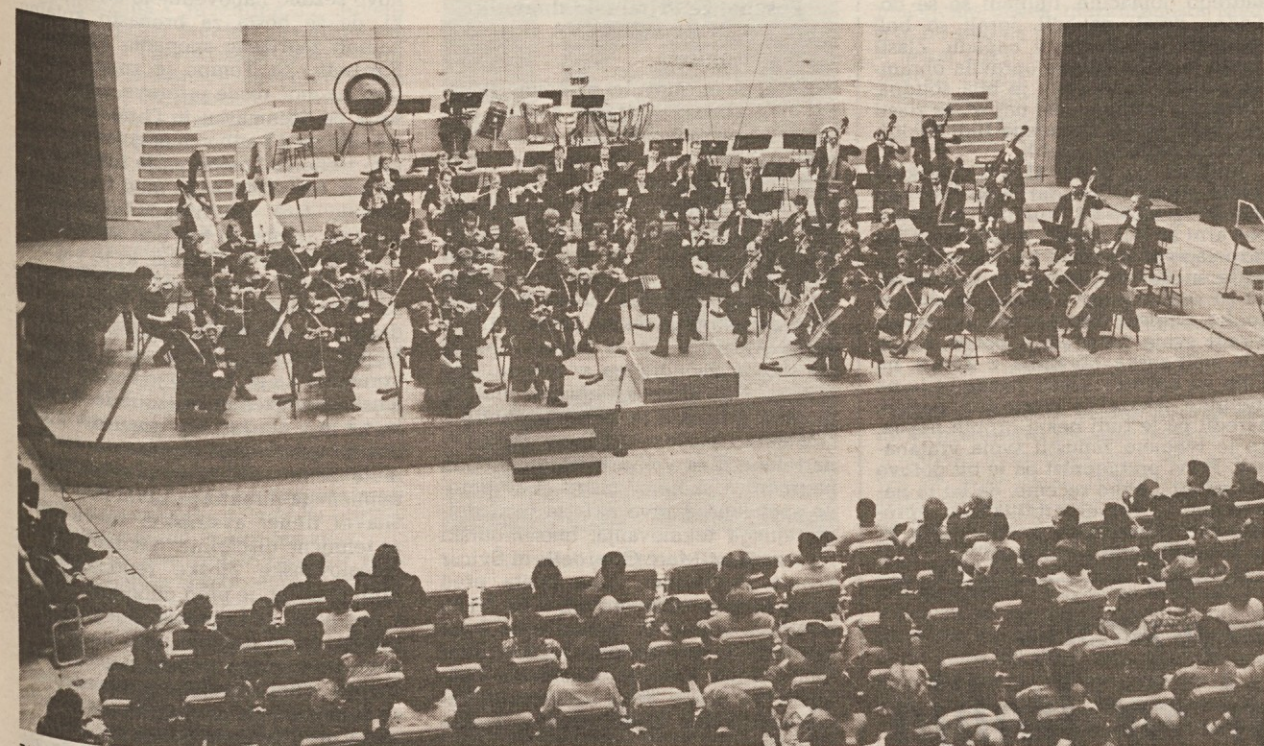
GORICA - Ul. Vittorio Veneto 137 - tel. 532424

KRMIN - Drev. Venezia Giulia 57 - tel. 60303

RONKE - Ul. San Lorenzo 15 - tel. 778380

DEŽURNA SLUŽBA (24 ur na 24) - tel. 93515

Drevi na abonmajskem koncertu GM v Trstu Beethoven s Simfoniki RTV LJ

V okviru koncertne abonmajске sezone Glasbene matice bodo drevi v Kulturnem domu v Trstu nastopili Simfoniki RTV Ljubljana. Pod vodstvom Antona Nanuta bodo izvedli uverturo Leonora III., drugo in osmo simfonijo Ludwiga van Beethovna.

Mladinska knjiga ga je predstavila v Ljubljani Izšel je tretji zvezek Enciklopedije Slovenije

V okviru 9. slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani je Mladinska knjiga včeraj predstavila tretji zvezek Enciklopedije Slovenije, svojega ambicioznega in prestižnega knjižnega projekta, ki se bo po predvidevanjih izteklo šele čez desetletje z izdajo trinajstega zvezka. Direktor Mladinske knjige Borut Ingolič je v uvodu podčrtal pomen tega izjemnega knjižnega dela, ki predstavlja pravo »slovensko pot iz roda v rod«, kot je napisano v motu za reklamno promocijo dela. Tretji zvezek je izšel pravočasno, kot je bilo napovedano, kar predstavlja v sedanjih letih slovenskih suhih založniških krav pravzaprav lep uspeh. To je bilo mogoče z velikim trudom, požrtvovalnostjo in zagnanostjo uredniškega odbora in sodelavcev, je poudaril Ingolič. Mladinska knjiga je skratka držala besedo, izdala doslej po en zvezek letno in pripravlja že četrtega. Drugi pa niso opravili tistega, kar so obljubili in kar bi morali storiti za ta projekt, ki ni le načrt Mladinske knjige, pač pa zavzema razsežnosti vseslovenskega kulturnega značaja. Borut Ingolič je imenoval tiste, ki so se izneverili: Izvršni svet Slovenije, Kulturno skupnost in Komite za kulturo, ki finančno niso podprli projekta v tolikšni meri, kot naj bi bilo domenjeno. Kljub temu da

je Mladinska knjiga prodala 28 tisoč izvodov prvega zvezka Enciklopedije Slovenije, 22 tisoč izvodov drugega in je v prednaročniški kampanji dobila naročila za 15 tisoč izvodov tretjega zvezka, bo ob koncu leta imela s projektom Enciklopedija Slovenije 21 milijard dinarjev (novih) izgube, ki jo bo morala očitno kriti z interno subvencijo.

Ta direktorjev kritični opomin je dal grenak priokus predstavitvi, ki pa po pomenu izdanega dela spada vsekar med pomembne praznike slovenskega založništva. O knjigi sami je podrobneje spregovoril odgovorni urednik Marjan Jamnikar. Tretji zvezek Enciklopedije Slovenije (od Eg do Hab) zavzema na 416 straneh 1087 gesel za skupnih 45.292 vrstic. Uvaja ga tiskarska in založniška družina Eger, zaključujejo pa ga Habsburžani. Stvarnih gesel je skupno 520, prav toliko biografskih, kazalk pa je 47. Stvarna gesla so po obsegu izdatnejša, saj zavzemajo skupno 33.587 vrstic, biografska gesla 11.656 vrstic, 49 vrstic pa je kazalk. Ilustracije zavzemajo nad četrtino vsega prostora v zvezku. Skupno jih je 939, od tega 453 barvnih in 488 črno-belih. Pri pripravi tretjega zvezka Enciklopedije Slovenije je sodelovalo skupno 491 piscev in 95 ustanov.

Celovška založba odpira slovensko literaturo nemškemu prostoru

Drava - založniški most med kulturama

Dva jezika, dve kulturi, en izziv: jezika sta slovenščina in nemščina, kulturi slovenska in nemška, izziv — njuno obojestransko spoznavanje. To je v bistvu programsko geslo, s katerim celovška založba Drava nastopa letos na 9. slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, kjer je včeraj predstavila svojo knjižno bero iz zadnjih dveh let.

»Naša založba dobiva v zadnjem času vedno jasnejši okvir, le-ta pa temelji na dvojezičnosti in bikulturnosti.« je uvodoma poudarila vodja založbe Helga Mračnikar. Drava se odpira v nemški knjižni svet (je član Združenja avstrijskih malih založnikov, letos se je predstavila na frankfurtskem knjižnem sejmu), hkrati pa s prevodi nemških avtorjev v slovenščino krepi spoznavanje moderne nemške literature v slovenskem kulturnem prostoru. Ob prevodih del slovenskih pisateljev v nemščino in iz nemščine pa ne zanemara domačih koroških avtorjev, ki postajajo tako vezni člen med obema kulturama.

Med novostmi je Helga Mračnikar posebej omenila prevod Kosmačevega Pomladnega dne v nemščino. To je že tretje Kosmačevo delo v nemščini. Knjiga z naslovom Ein Frühlingstag, ki ga je prevedel Klaus Detlef Olaf in ga ga dan prej uspešno predstavili v Celovcu, spada v okvir plasiranja slo-

venske literature v nemški prostor, kar je pravzaprav tudi glavno težišče celovške založbe. V pripravi je tudi prevod knjige Molčanja Rudija Seliga.

Med prevodi nemških avtorjev velja opozoriti na Pisateljev popoldan, ki ga je prevedel Borut Trekman.

V slovenskem programu sta izšli dve knjigi: Koncert za raka Franceta črneti, ki je na predstavitvi tudi spregovoril o tem svojem delu, in pesniška zbirka Maruše Krese-Weidner Danes. Drava bo v kratkem izdala tudi pesniško zbirko Gustava Januša In sredi stavka si posoda, ki je v pripravi.

Med novosti spadajo vsekakor tudi prevodi angleškega leposlovja. V zadnjih tedih so tako izšle knjige Srečno potepuh Williama Kennedyja, Dokler se še snideva Judith Krantz, Dame iz hiše Missaloughi Colleen McCollough in Pravila življenja Fay Weldon.

Drava polaga še naprej veliko pozornost znanstveni literaturi, saj so njene knjige in priročniki s tega področja naleteli pri izvedencih na velik uspeh. Podobno velja tudi za monografska dela, in to predvsem za pred kratkim izdano Cevčevo in Primožičevo monografijo Kmečke hiše v Karavankah, o kateri sta avtorja tudi obširno spregovorila.

Helga Mračnikar in Jože Hudeček med tiskovno konferenco v Ljubljani

Na predstavitveni tiskovni konferenci (vodil jo je Jože Hudeček) je bilo nadalje še govora o težavah, ki jih ima založba z izvažanjem svojih knjig v matično domovino, o specifičnosti založbe, ki deluje v okviru dveh kulturnih prostorov, o razširjenosti prodaj-

je. Uvodoma je Mračnikarjeva poudarila, da je Drava majhna založba, majhnost pa še ne pomeni nepomembnosti. Po širokem, odprtem programu, ki si ga je zadala in ga tudi udejanja, je tej ugotovitvi težko oporekati.

M. K.

V Milanu razstava zakladov NUK

V prostorih osrednje milanske knjižnice Biblioteca Trivulziana, ki ima svoj sedež v Gradu Sforzesco, bodo danes ob 18. uri svečano odprli razstavo z naslovom "I Tesori della Biblioteca Nazionale di Lubiana". Gre za razstavo nekaj sto dragocenih primerkov, ki jih hranijo v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Razstavljeni bodo srednjeveški rokopisi v cirilici in glagolici, srednjeveški slovenski in latinski rokopisi ter vrsta slovenskih knjig, tiskanih v času od 16. do 20. stoletja. Na nocojšnji otvoritvi bo govoril prof. Franco Barbieri z milanske univerze, svečanosti pa se bodo udeležili tudi ugledni gostje iz Ljubljane.

Razstavo so priredili v sodelovanju med knjižnicama, ki imata že več let tesne stike, ter s pokroviteljstvom milanske in ljubljanske občinske uprave. Razstava bo odprta do 15. decembra, vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 9.30 do 12. ure, ter od 14. do 16.30 (ob sobotah in nedeljah do 17. ure). Prihodnje leto bo milanska Biblioteca Trivulziana pripravila razstavo starih knjig v NUK v Ljubljani.

Na prestižnem in strogem vsedržavnem tekmovanju v Folignu pri Perugii

Izjemen uspeh harmonikarjev GM

Harmonikarski ansambl in harmonikarji, ki delujejo v sklopu Glasbene matice, so minuli petek in soboto še enkrat potrdili svojo visoko raven v vsedržavnem merilu. Na prestižnem in izjemno strogem tekmovanju v Folignu (Perugia), sta namreč ansambla Kvintet harmonik s Proseka-Kontovela in orkester Synthesis 4 osvojila v svojih kategorijah prvi mesti, prvo mesto v svoji kategoriji je osvojil tudi solist Dario Savron iz Zgonika, solist Maurizio Marchesich pa v svoji kategoriji tretje mesto.

Kvintet harmonik šole Glasbene matice s Proseka-Kontovela, ki ga vodi prof. Loredana Hočevnar, pa je šel še dlje, saj je poleg prvega mesta v svoji kategoriji, dosegel tudi absolutno najboljši rezultat na tekmovanju z 98 točkami od 100 možnih. Kvintet harmonik, ki ga sestavljajo Igor Cante, Boris Dolliani, Aleksander Ipavec, Dario Savron in Daniela Stefani, je v tekmovalnem delu izvajal Slovanske skice Fritza Doblerja in štiri humoreske (na štiri letne čase) Jana Truhlerja in je dobesedno prevzel ocenjevalno komisijo s kar je potem pokazala tudi najvišja ocena, ki jo je prejel. Nagrada je bila diploma za absolutno prvo mesto, srebrna kolajna in 500.000 lir. Na drugo mesto v tej kategoriji se je uvrstil Kvintet ACMU iz Foligna z 90 točkami.

Harmonikarski orkester Synthesis 4, ki ga vodi prof. Claudio Furlan, je v kategoriji ansamblov z več kot 15 izvajalci, dosegel za svoje izvajanje prav tako izredno visoko oceno 97 točk od 100 možnih in delil ex aequo prvo mesto z ansamblom Luciano Fancelli iz Mirana (Benetke). V tekmovalnem delu je izvajal Simfonijo v B-duru Johana Christiana Bacha in pa 25 akvarelov ruskega skladatelja Jurija Šišakova. Tudi ansambel Synthesis 4 je za svoje prvostopno izvajanje prejel diplomu za prvo nagrado, srebrno kolajno in pa denarno nagrado v znesku 1.500.000 lir.

Med posamezniki je Dario Savron iz šole GM s Proseka-Kontovela v kategoriji do 16. leta osvojil absolutno prvo mesto s 95 točkami in poleg diplome za prvo mesto in srebrne kolajne prejel tudi denarno nagrado 200.000 lir. Poleg obvezne skladbe, Fugazzovega Pleša škratov, je zaigral še skladbo Reminiscence. Druga nagrada v tej kategoriji

sploh ni bila podeljena, tretjo pa sta z 89 točkami delila dva nastopajoča.

V kategoriji tekmovalcev z nad 18 leti starosti pa je Maurizio Marchesich iz šole prof. Claudia Furlana, s 85 točkami osvojil tretje mesto in prejel diplomu in kolajno. Njegov uspeh pa je še toliko večji, ker prvega in drugega mesta sploh niso podelili in je potemtakem tudi ta naš harmonikar bil dejansko v svoji kategoriji najboljši.

Po končanem tekmovalnem delu je bil v soboto zvečer še zaključni koncert, h kateremu so bili pripuščeni samo prvonagrajenci iz vsake kategorije. Kvintet harmonik s Proseka-Kontovela je na njem izvedel Doblerjeve Slovanske sklice, ansambel Synthesis 4 Šišakove Akvarele, Dario Savron pa Kašlikove Reminiscence. Na tem zaključnem koncertu je nastopil tudi svetovno znani ruski harmonikar Efim Jurist, ki je bil tudi član ocenjevalne komisije. Zaigral je dve klasični skladbi Bacha in Beethovna in splet ruskih narodnih in še nekaj dodatkov.

Tekmovanje v Folignu je povezano tudi z nagrado za posameznike Luciano Fancelli, ki pa je tudi tokrat že drugo leto zapovrstjo niso podelili.

Kot že omenjeno, so kriteriji za sodelovanje na tem tekmovanju izredno strogi, zato se ga udeležujejo le najboljši ansambl in posamezniki in je tudi njihovo število razmeroma omejeno. V ocenjevalni komisiji so poleg eminentnih harmonikarskih virtuozov tudi ravnatelji in docenti konservatorijev, kar je jamstvo za strogo in nepristransko ocenjevanje. Spričo tega je uspeh naših harmonikarjev Glasbene matice še toliko pomembnejše. Negativna plat tekmovanja pa je bila po oceni nastopajočih in njihovih vodij v nezadostnem organizacijskem naporu, potrebnem za tako kvaliteto, slaba informiranost na tekmovanju samem in pa odločno premajhen oder za številnejše ansamble, kot na primer za 24-članski ansambel Synthesis 4.

Toda vse te opazke stopijo v ozadje ob uspehu naših harmonikarjev, katerih študijski trud je bil obilno poplačan in njihovo zadovoljstvo tudi zato upravičeno veliko.

JOŽE KOREN

Kvintet harmonik šole GM s Proseka-Kontovela

V prijateljski nogometni tekmi na Wembleyu Soliden nastop »azzurrov«

Anglija - Italija 0:0
ANGLIJA: Shilton (v 46' Beasant), Stevens, Pearce (v 67' Winterburn), McMahon (v 67' Hodge), Walker, Butcher, Robson (v 46' Phelan), Waddle, Beardsley (v 79' Platt), Lineker, Barnes (17' Wright, 18' Rocastle).
ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Vialli (v 82' Baggio), Giannini, Carnevale (v 71' Serena) (12' Tacconi, 13' Ferrara, 14' De Agostini, 15' Fusi, 16' Crippa, 17' Marocchi, 20' Mancini).
SODNIK: Forstinger iz Avstrije.
GLEDALCEV: 82.000.
LONDON — Selektor italijanske vrste Vicini po tekmi ni skrival svojega zadovoljstva: »O tem srečanju na Wembleyu lahko dam zelo spodbudno oceno. Angležem je bilo veliko od tega, da zmago. Mi smo sicer tvegali, a le po dolgih podajah in pri akcijah, ki so sledile strelom s koda. Moja ocena ne bi bila prav nič drugačna, tudi če bi bil rezultat drugačen, torej če bi izgubili ali zmagali. Uspehom proti Bolgariji in Madžarski je sledil

trenutek evforije, srečanje z Brazilijo pa je vneslo nekaj terorja. Sam nisem nikoli menil, da so vsa vprašanja rešena. Ta neodločen izid proti Angliji pa mi daje zadoščenje, saj je bila tekma na visokem tehničnem nivoju.«
Ko so ga vprašali, kdo je bil najboljši, je odvrnil, da se je vsa ekipa izkazala, zlasti solidna je bila obramba, med posamezniki pa je omenil Donadoni in Gianninija.
Ko je govoril o igralcih, ki jih je zamenjal, je pojasnil, da tega ni naredil, ker z njimi ne bi bil zadovoljen, temveč le zato, da bi vnesel na teren nekaj svežih moči.
Vsekakor lahko rečemo, da so se Italijani dobro držali in da jim ni bilo nič darovano, prej nasprotno. Sodnik je namreč razveljavil verjetno povsem regularen gol Carnevaleja. Tekla je tedaj 32. minuta in Italijani so se končno nekoliko otesili silovitega pritiska domačinov. Odločitev sodnika pa Vicinijeva moštva ni zmedla, tako da je še naprej s protinapadi spravljal v

zadrego domačine. Italijani so se dosledno držali navodil, igrali so bolj stisnjeno, a odločno v napadu. Zlasti dobro je svojo nalogo opravila obramba, a tudi vezna vrsta je bila solidna. Nekoliko je odpovedal napad, še zlasti pa Vialli. Poleg slednjega tudi Maldini ni bil na ravni ostalih.
Angleži so sicer skoraj vseskozi imeli pobudo, vendar niso povsem stisnili gostov na njihovo polovico. Nevarni so bili zlasti s streli s koda (na razpolago so jih imeli kar 13, »azzurri« pa le enega). Priznati pa je tudi treba, da so »azzurri« na trenutke imeli srečo, ko Angleži niso povedli predvsem zaradi svoje netočnosti, potem ko je bila italijanska obramba z Zengo na Čelu na kolenih. Zlasti Zenga se je na trenutke izkazal z izvrstnimi posegi, naredil pa je tudi nekaj grobih napak, ko je tvegano zapustil svoja vratanapak. Pravi protagonist pa je bil gotovo Donadoni. Lahko rečemo, da bo ta nastop gotovo vnesel v italijansko reprezentanco precej miru in optimizma, ki ga je načel poraz proti Braziliji.

Pred nadaljevanjem svetovnega pokala Za Gartnerja Italijani letos največja neznanka

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

Kaže, da so snovalci svetovnega pokala v alpskem smučanju čedalje bolj dovzetni za novosti, vsaj veliko bolj kot pred leti, ko so se kot pijani plota opirali na ustaljene navade. Tokrat pa je bil že začetek domala senzacionalen - v Argentini in Avstraliji, kjer so sploh prvič videli boje za točke, nadaljevanje pa je prav tako nenavadno, saj so morale Alpe novembrske in prve decembrske tekme prepustiti Severni Ameriki. Če je takšen spored marsikoga začudil, pa v novem svetovnem pokalu po tekmovalni plati ni pričakovati kakih posebnih novosti.

V moški konkurenci bosta poglobljena tekme za veliki kristalni globus, nagrado za skupno zmago, prav gotovo spet lanska prva akterja tega dolgoletnega tekmovalnega, luksemburški reprezentant Marc Girardelli in Švicar Pirmin Zurbriggen. Oba imata pred seboj izredno mikaven cilj - še četrto zmago, s katero bi se izenačila z legendarnim italijanskim reprezentantom, Južnim Tirolcem Gustavom Thöniem, ki ima v svoji tekmovalni zalogi edini doslej štiri kristalne globuse.

Morda bo v tem dvoboju bolj zagnan Zurbriggen, ki se je konec septembra poročil, naznanil pa že, da bo spomladi postavil svoje tekmovalne smuči v kot. Girardelli pa kajpak ne bo popustil, kar dokazujejo tudi njegove priprave, ki še nikoli niso bile tako intenzivne kot pred to zimo. Vsak dan je imel na voljo helikopter, s katerim je že zarana poletel od doma na prelaz Stelvio, kjer se je posvečal zlasti slalomu in veleslalomu, ker je menil, da se v minuli sezoni prav v teh disciplinah ni posebno obnesel. Nasprotno pa je mojster smuka Zurbriggen med pripravami ostal kar pri svoji ljubezni - hitrih disciplinah.

Težje je pred to zimo ugibati, kako se bo razpletal boj za naslednja mesta pri vrhu skupne razvrstitve svetovnega pokala. V minuli sezoni je tretje mesto pripadlo italijanskemu reprezentantu Albertu Tombi, ki je le za točko potisnil na četrto Norvežana Oleja Christiana Furusetha. Tudi za

novi sezono napovedujejo strokovnjaki, da se bosta za bronasto kolajno najbolj zagrizeno spopadla Tomba in Furuseth. Za Tombo je znano, da je imel na moč resne priprave. Zgledoval se je po Stenmarku in Girardelliju, ki sta bila med vadbo zmeraj sama s svojimi trenerji, Tomba pa je imel na voljo kar četverico, ki je med treningom skrbela zanj. Vsi ti samotni treningi Alberta Tombe so bili pod strokovnim očesom Gustava Thönijsa, ki je večkrat ugotavljal, da Tombi veliko bolj ustreza, če trenira zase, zato so ga ločili od drugih italijanskih reprezentantov. Najbrž je s tem Tomba zares pridobil, vprašanje pa je, koliko je celotna italijanska reprezentanca izgubila. Res pa je, da je v alpski ekipi azzurrov s prihodom nekdanjega reprezentanta Helmuta Schmalzla, ki je prevzel mesto tehničnega direktorja, zavel nov veter. Glavni trener avstrijskih specialistov za tehnične discipline, nekdanji trener jugoslovanske moške reprezentance, Filip Gartner, je pred odhodom v ZDA v pogovoru za Primorski dnevnik celo zatrdil, da so Italijani pred nadaljevanjem svetovnega pokala največja neznanka. Tudi v avstrijsko reprezentanco so pricurljale novice, da Italijani že zlepa niso trenirali toliko kot pred to sezono. Gartner pa je tudi mnenja, da prihaja v pošte za tretje mesto poleg Tombe in Furusetha vsekakor tudi Avstrijec Günther Mader, ki je nadvse prizadevno vadil tehnične discipline, nastopil pa bo tudi na vseh smukih in ne le na kombinacijskih.

Tudi iz norveške reprezentance, ki jo trenira Aleš Gartner, mlajši brat Filipa Gartnerja, so prihajale novice, da bo Furuseth z nastopom v smuku poskušal prodor k vrhu. Toda sam Furuseth, ki bo po uvodni prireditvi, slalomu in veleslalomu v Avstraliji, nadaljeval svetovni pokal kot vodilni s 40 točkami pred zahodnim Nemcem Bitterjem, ki jih ima 32 - trdi, da smuka še ne jemlje čisto resno.

Kakorkoli že, v tej sezoni bo kandidatov za vrh skupne razvrstitve svetovnega pokala več kot minulo sezono. To je bilo po svoje tudi pričakovati, saj bo v tej zimi, ko ne bo na sporedu olimpijskih iger ali svetovnega prvenstva, prvi cilj svetovni pokal.

Kvalifikacije za svetovno nogometno prvenstvo

Znani vsi evropski finalisti za Italijo

Včeraj so odigrali dvanajst kvalifikacijskih srečanj za uvrstitev na svetovno nogometno prvenstvo, od katerih pa so bila le nekatera odločilna, saj so si na primer Švedska, Anglija, Jugoslavija in Španija uvrstitev že zagotovile.

Veliko presenečenje je gotovo priprava Romuniji, ki je nastopala v 1. skupini. Romuni so namreč izločili Dansko in se bodo po dvajsetih letih spet znašli v finalni skupini za SP.

Zgodovinski uspeh je dosegla tudi Irška (skupina 6). Pod vodstvom Jacka Charltona, brata bolj slavnega Johna, svetovnega prvaka iz leta 1966, se je namreč prvič v svoji zgodovini uvrstila v finalni del svetovnega prvenstva.

Vozovnico za Italijo so si priskrbeli še Sovjetska zveza in Avstrija (skupina 3), Zahodna Nemčija (skupina 4), Škotska (skupina 5) ter Češkoslovaška (skupina 7). Odigrali so tudi srečanja Grčija - Bolgarija (skupina 1), Albanija - Poljska (skupina 2), Nizozemska - Finska (skupina 4), Švica - Luksemburg (skupina 6), ki pa niso bila več odločilna. Odigrati morajo sicer še tekmo med Francijo in Malto, ki pa tudi ne bo nikomur ne koristila ne škodila.

SKUPINA 1

ROMUNIJA - DANSKA 3:1 (2:1)
STRELCI: Balint (2) in Sabau za Romunijo, Povlsen za Dansko.

GRČIJA - BOLGARIJA 1:0 (0:0)
STRELEC: Nioplias

LESTVICA

Romunija	6	4	1	1	10:5	9
Danska	6	3	2	1	15:6	8
Grčija	6	1	2	3	3:15	4
Bolgarija	6	1	1	4	6:8	3

KVALIFICIRANA: Romunija

SKUPINA 2

ALBANIJA - POLJSKA 1:2 (0:1)
STRELCI: Tarasiewicz in Ziober za Poljsko, Kushta za Albanijo.

LESTVICA

Švedska	6	4	2	0	9:3	10
Anglija	6	3	3	0	10:0	9
Poljska	6	2	1	3	4:8	5
Albanija	6	0	0	6	3:15	0

KVALIFICIRANI: Švedska in Anglija.

SKUPINA 3

SZ - TURČIJA 2:0
STRELEC: Protasov (2)

AVSTRIJA - NDR 3:0
STRELEC: Polster (3)

LESTVICA

SZ	8	4	3	1	11:4	11
Avstrija	8	3	3	2	9:0	9
Turčija	8	3	1	4	12:10	7
NDR	8	3	1	4	9:13	7
Islandija	8	1	4	3	6:11	6

KVALIFICIRANI: Sovjetska zveza in Avstrija.

SKUPINA 4

ZRN - WALES 2:1 (1:1)
STRELCI: Allen za Wales, Voeller in Haessler za ZRN.

NIZOZEMSKA - FINSKA 3:0 (0:0)
STRELCI: Bosman, e. in R. Koeman.

LESTVICA

Nizozemska	6	4	2	0	8:2	10
ZRN	6	3	3	0	13:3	9
Finska	6	1	1	4	4:16	3
Wales	6	0	2	4	4:8	2

KVALIFICIRANI: Nizozemska in Zahodna Nemčija (kot najbolje uvrščena iz skupin 1, 2 in 4).

SKUPINA 5

ŠKOTSKA - NORVEŠKA 1:1 (0:0)
STRELCI: McCoist za Škotsko in Johnsen za Norveško.

LESTVICA

Jugoslavija	8	6	2	0	16:6	14
Škotska	8	4	2	2	12:12	10
Francija	7	2	3	2	8:7	7
Norveška	8	2	2	4	10:9	6
Ciper	7	0	1	6	6:18	1

V soboto: Francija - Ciper.
KVALIFICIRANI: Jugoslavija in Škotska.

SKUPINA 6

ŠPANIJA - MADŽARSKA 4:0
STRELCI: Manolo, Butragueno, Juanito in Fernando.

MALTA - IRSKA 0:2
STRELEC: Aldridge.

Nogometni disciplinski ukrepi

»Diskvalificirali« igrišče Lazia

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je »diskvalificirala« igrišče Lazia za eno kolo zaradi nešportnega obnašanja rimskih navijačev na tekmi Lazio - Atalanta 5. t. m. Glede tega srečanja sta bila izključena za eno kolo tudi Nicolini (Atalanta) in Sclosa (Lazio). Kar se tiče ostalih tekem 5. t. m. so za eno kolo izključeni še Colantuomo, Giovannelli in Sabato (Ascoli), Di Chiara (Fiorentina) in Piccioni (Cremonese).

V B ligi (tekme 12. t. m.) sta bila izključena za dve koli Creavero (Torino) in De Simone (Messina), za eno kolo pa Firicano (Cagliari), Armenise (Reggina), De Trizio (Pescara), Lucarelli (Pisa) in Rossi (Brescia).

Glede prijateljskega srečanja 9. t. m. Portuale - Triestina je bil član tržaškega moštva Danelutti izključen kar za dve koli.

Naj omenimo še, da je prvi opomin med številnimi nogometaši dobil tudi Udinesejev član Oddi.

Po dogovoru med McLarnom in Ferrarijem

Prost zadovoljen s prvim obiskom pri Ferrariju

Trikratni svetovni prvak v formuli ena Alain Prost (telefon AP) je dejal, da ni še doživel takih izbruhov navdušenja gledalcev kot v Italiji

MODENA — Pri McLarnu so očitno uvideli, da ne bi od trmatega vztrajanja na tem, da Prost do zapadlosti pogodbe ne odide k Ferrariju, imeli nobene koristi. Pri italijanski avtomobilski hiši so namreč takoj odvrnili, da bodo isto zahtevali za Bergerja. Tako je prišlo do sporazuma in trikratni svetovni prvak Prost se je že včeraj približe seznanil z ambicijami pri Ferrariju. Za volan rdečega bolida bo stopil šele prihodnji teden, jasnejša slika o vožnju pa si bo ustvaril na poskusnih vožnjah, ki bodo od 4. do 10. decembra v Estorilu. Že včeraj pa je francoski as izrazil zadovoljstvo nad vzdušjem, ki ga je našel. Dejal je, da je bolj družinsko kot pri McLarnu: »Vsekar ni to trenutek za kritike,« je dejal. »vendar sem prepričan, da se ne mora ponovito to, kar se je dogajalo s Sennom, mislim na nizko raven, na kateri se je vse končalo.«

Skupaj s Prostom bosta v Estorilu tudi Mansell in novi kolavdator, 21-letni Gianni Morbidelli iz Pesara, ki je nadomestil Finca Lehta.

kratke vesti - kratke vesti

Kubanske odbojkarice prve brez poraza

NAGOJA — Kot smo že pisali, so si kubanske odbojkarice že kolo pred koncem zagotovile svetovni pokal. Včeraj, v zadnjem kolu, pa so dosegle svojo sedmo zaporedno zmago in dokazale, da trenutno nimajo enakovrednega tekmeča: v vseh 7 tekmah so namreč izgubile vsega skupaj en sam set, pri tem pa so odpravile dobitnike kolajne na seuliški olimpiadi, Sovjetsko zvezo, Peru in Kitajsko (Kuba v Seulu zaradi bojkota ni nastopila).

Izidi zadnjega kola: Kuba - Južna Koreja 3:0, SZ - Kanada 3:1, NDR - Peru 3:2, Kitajska - Japonska 3:0. Končna lestvica: 1. Kuba 14; 2. SZ 12; 3. Kitajska 10; 4. Japonska 8; 5. Peru 4; 6. Južna Koreja 4; 7. NDR 4; 8. Kanada 8.

Reggijeva izločena na turnirju »masters«

NEW YORK — Italijanka Raffaella Reggi je izpadla že v 1. kolu teniškega turnirja »masters«. Reggijeva je s 6:3, 7:5 premagala Čehoslovakinjo Sukova. Ostala izida 1. kola: Garrison (ZDA) - Kelesi (Kan.) 6:3, 6:1; Navratilova (ZDA) - Fernandez (ZDA) 6:2, 6:3.

Samaranch o možnosti kandidature Berlina za OI

PARIZ — Predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch je dejal, da bi kandidatura Berlina za izvedbo iger v začetku 21. stoletja predstavljala »simbol miru«. Samaranch je dodal, da predlog, za katerega se je pred leti zavzemal predsednik olimpijskega odbora ZRN Willi Daume, ni več utopija. Zgleda, da se pristavi predsednik mednarodnega olimpijskega odbora, da zamisel osvaja tudi oblasti v NDR.

Nebioli v Indiji

NEW DELHI — Prima Nebiola, predsednika mednarodne atletske zveze, je včeraj sprejel indijski predsednik Ramaswamy Venkataraman. Nebiolo je odpotoval v Indijo ob priložnosti otvoritve atletskih iger »Asian track and field meet«, ki sovpadajo s slovesnostmi ob 100-letnici Nehrujevega rojstva.

Ameriške pošte med sponzorji

WASHINGTON — Ameriške pošte se potegujejo, da bi prišle v ožji izbor sponzorjev letnih v zimskih olimpijskih iger leta 1992. V ta namen so se odločile investirati 15 milijonov dolarjev (okrog 21 milijard lir).

Tržaško prvenstvo v skirolkanju

Grmadi Hobles prvo mesto

V nedeljo sta se Grmada Hobles in Mladina udeležili tržaškega rolkarskega prvenstva v Boljuncu za trofejo F. Albrizio v organizaciji tržaškega Sci CAI. Grmada Hobles, ki se je ojačali s tekmovalci iz Slovenije, je bila prisotna s šestnajstimi tekmovalci, Mladina pa s sedmimi. Naši tekmovalci so se odlično obnesli. Grmada Hobles je zanesljivo premagala vsa druga društva, saj je osvojila kar štiri prva, tri druga in dve tretji mesti.

Tudi Mladina se je dobro izkazala, saj je osvojila eno prvo eno prvo in dve tretji mesti in se tako na društveni lestvici uvrstila na dobro tretje mesto.

CICIBANKE: 1. Božena Radič (Grmada) 20'09"; 2. Nina Grom (Grmada) 20'10"; 3. Maja Kent (Grmada) 21'50". CICIBANI: 1. Erik Iori (Grmada) 16'16"; 2. Jure Piršič (Grmada) 16'17"; 3. David Bogatec (Mladina) 16'24"; 4. Matej Lacchi (Mladina) 17'56"; 5. Gorazd Berginc (Grmada) 19'14"; 6. Vasilij Pipan (Grmada) 19'30"; 7. Matej Mole (Grmada) 19'30"; 8. Aleks Zakrajšek (Grmada) 20'29"; 9. Igor Volk (Grmada) 21'13"; 10. Gaspar Mrak (Grmada) 21'13"; 11. Jernej Javor (Grmada)

21'41"; 12. Tibor Drasič (Mladina) 23'30"; 13. Mitja Košuta (Mladina) 26'30"; 14. Danjel Tence (Mladina) 26'48". MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Erik Tence (Mladina) 22'53"; 2. Erik Peric (Grmada) 34'07"; 3. Martin Košuta (Mladina) 33'21". MLADINCI: 1. Rajko Žečević (Grmada) 33'31". ČLANI: 1. Gianni Rupil (SC Weissenfels) 29'17"; 2. Gianni Legiša (Grmada) 31'55". AMATERJI: 1. Frank Kauka (Grmada) 25'33".

DRUŠTVENA LESTVICA: 1. Grmada Hobles 656; 1. Sci Cai 248; 3. Mladina 214 točk.

Turnir v malem nogometu v Tolminu

Nogometni klub Twisted Texas iz Tolmina organizira 2. mednarodni turnir v malem nogometu, ki bo od 29. t. m. do 1. decembra v Tolminu, in sicer m. do 1. decembra v Tolminu, in sicer v dvorani Šolskega centra Vojvodina. Prireditelji vabijo ekipe iz zamejstva, da se udeležijo pobude. Podrobnosti pojasnila nudita Metod Kutin (065-82928) in Aleš Fon (82907).

ERVIN IORI

ob robu naših nogometnih igrišč

Po odličnem začetku Štandrežci popustili

Sangiorgina - Juventina 3:2, Juventina - Corno 1:0, Porcia - Juventina 0:0, Juventina - Torviscosa 3:1, Pro Fiumicello - Juventina 2:1, Juventina - Pro Cervignano 0:1, Lauzacco - Juventina 1:1, Juventina - San Canzian 0:1, Costalunga - Juventina 3:1. To je dosedanja obračun štandreške Juventine Radenska v prvi amaterski ligi. Že na prvi pogled je jasno, da so štandreški nogometaši prvenstvo začeli povsem dobro, tako da so po 4. kolu zasedali kar 3. mesto na lestvici, kar so nogometni komentatorji ocenili kot največje preseženje te skupine.

Srečanje v Fiumicellu pa je uvedlo novo obdobje pri štandreškem društvu. V zadnjih petih kolenih so prej Gričoni potem pa Mianovi varovanci zbrali od desetih možnih le eno točko. Očitno premalo, da bi obdržali korak z najboljšimi. Iz nedelje v nedeljo je ekipa nevarno drsela na lestvici in po zadnjem spodrsrlaju v Trstu je obšla na predzadnjem mestu lestvice.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Preden prepusimo besedo enemu od najboljših Juventinovih predstavnikov, Davidu Klanjščeku, povejmo, da je po domačem neuspehu proti Pro Cervignanu prišlo do zamenjave trenerja. S klopi sta odšla trener Gričoni in njegov pomočnik Tavcar, na njuno mesto pa je prišel Claudio Mian, ki je v lanskem sezoni treniral San Canzian, ki trenutno vodi na lestvici.

Z Davidom Klanjščkom smo se pogovorili že pred pričetkom prvenstva, ko nam je povedal nekaj posebnosti te kategorije. Njegova večletna izkušnja v promocijskem prvenstvu je potrdila, da je imel v marsičem prav. Če preberemo takratne Klanjščkove izjave, bomo opazili, da je napadelec Juventine svaril svoje klubske tovariše pred prenapetimi navdušenjem in povedal, da v tej kategoriji je osvojena točka zlata vredna.

David, po devetih kolenih je Juventina Radenska na predzadnjem mestu razpredelnice. Si pričakoval kaj takega po tako obetavnem začetku?

»Libero« Juventine Trevisan

»V teh trenutkih verjetno vsakdo izmed nas analizira vzroke, ki so botrovali tako nepričakovanemu padcu. Sicer sam sem prepričan, da je treba glavni razlog za naš položaj iskati v težavah, ki jih imamo s poškodovanimi in izključenimi igralci. Od začetka prvenstva dalje nismo nikoli nastopili v enaki postavi, kar je za ekipo, ki nima izkušenj v tej ligi, izredno težavno. Še danes ne razpolagamo z najboljšo postavo, saj nekateri igralci zaradi poškodb, ki so jih utrpeli pred prvenstvom, niso še stopili na igrišče. Ob tem bi dejal, da nas razmere silijo, da nastopamo z nekaterimi igralci, ki so še poškodovani. Sam imam velike težave s hrbtom in gležnji. Kljub temu pa moram igrati, saj ne moremo nastopiti s tremi, štirimi standardnimi igralci manj. To je po mojem mnenju glavni razlog za sedanjí položaj.

Drugo, kar bi hotel pripomniti in se navezuje na to, kar sem rekel pred samim prvenstvom: v zadnjih tekmah

plačujemo davek neizkušenosti. Medtem ko smo na uvodnih srečanjih imeli nekaj sreče, da nasprotniki niso kaznovali z goli naše spodrsiljave, v zadnjih srečanjih pa te sreče ni več. Vsako našo napako nasprotna ekipa dobro izkoristi in to je dejstvo, mimo katerega ne moremo iti.«

Po štirih kolenih je prišlo do zamenjave trenerja. Je prihod Miana prinesel kakšno novost?

»S tehničnega vidika gotovo ne. Verjetno se je kaj spremenilo v odnosu med igralci in trenerjem. Sicer je to povsem razumljivo, saj Miana nihče ni poznal, medtem ko je bil Gričoni že več let trener Juventine in igralci so se nanj navadili.«

Kakšne nasvete bi dal soigralcem, da bi premostili sedanje težave?

»Nisem nezmožljiv, zato tudi nasvetov ne bom dajal. Lahko pa povem svoje osebno mnenje. Prepričan sem, da nastali položaj ne bo zmanjšal naših možnosti, kar zadeva obstanek v ligi. Treba pa je nekoliko drugače stopiti na igrišče. Motivacija mora biti na višku in se ne sme popustiti niti za trenutek. Na tak način bomo kompenzirali tudi nekatere tehnične pomanjkljivosti, čeprav sem prepričan, da smo s tega zornega kota povsem enakovredni večini ekip, ki nastopajo v tej ligi.«

RUDI PAVŠIČ

Marušič (Juventina) član reprezentance

Juventinov predstavnik mladinske ekipe Marušič je bil sklican v goriško pokrajinsko reprezentanco, ki bo v sredo, 22. t. m., ob 14.45 odigrala v Gradišču prijateljsko srečanje s postavo Itale (under 18).

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija nogometne deželne zveze je izključila kar tri Vesnine igralce: Fabrizia Papinija za dve, Gianfranca Leonardija in Fulvia Picchierija pa za eno kolo.

V Trstu 7. zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI

Tretji memorial Z. Jelinčiča

Božidar Filipovič

Egon Pertot

V soboto, 18. t. m., se bo po daljšem premoru spet nadaljevala zamejska šahovska sezona. V Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška, 20; 2. nad.) bo namreč s pričetkom ob 15.30 na sporedu sedmo redno zamejsko šahovsko prvenstvo ZSSDI, veljavno za tretji memorial Zlatka Jelinčiča. Memorial se bo nadaljeval in zaključil naslednjo soboto, 25. t. m., ob 15.30, tokrat na Opčinah.

Tudi tokrat bo, kot že prvič lani, prvenstvo potekalo po sistemu "aktivnega šaha", ki je med šahisti vse bolj popularen, saj je predvsem primeren za današnji hiter ritem življenja. Vsak šahist ima namreč na razpolago pol ure časa na partijo, tako da slednja seveda traja skupno največ uro. Vseeno je taka že "prava" partija, ne pa hitropotezna, kjer ima šahist na razpolago le pet minut časa za razmišljanje na tekmo.

Vpisovanje na prvenstvo je odprto vseh zamejskim šahistom, bo pa tik pred njegovim začetkom. Od števila vpisanih bo odvisno, po katerem sistemu bodo turnir odigrali, ali bo torej igral vsak z vsakim ali pa bodo šahiste

porazdelili v kvalifikacijske skupine s končnim finalnim turnirjem. Prvi trije uvrščeni bodo prejeli pokale, vsi ostali pa spominske kolajne. Zmagovalec si bo seveda prislužil naziv šahovskega prvaka ZSSDI za naslednjo sezono ter tudi dobil prehodni spominski pokal Zlatka Jelinčiča.

Lani sta si naslov prvaka delila v zadnjih letih najbolj uspešna zamejska šahista: mojster Božidar Filipovič in državni prvokategornik Egon Pertot, tretje mesto pa je z lahkim zaostankom osvojil goriški mojster Pino Lakovič pred odličnim Dragom Bajcem. Omenili bi, da so se zamejska šahovska prvenstva začela leta 1983, do lani pa so bila vsa hitropotezna. Takrat je bil zmagovalec Egon Pertot pred Filipovičem, vsa naslednja (do lanskega) pa je osvojil prav Filipovič pred Pertotom in le enkrat pred Lakovičem oz. Bajcem. Kdo bo letošnji zmagovalec? Favoriti so tudi letos mojstra Filipovič in Lakovič ter prvokategornik Pertot, ki so že vrsto let redni člani deželne šahovske reprezentance, presenetli pa jih lahko marsikdo, predvsem pa briljantni Bajc.

obvestila - obvestila

ŠK BRDINA
obvešča člane, da so na zaspologo na društvenem sedežu izkaznice FISU in društvene izkaznice za leto 1989/90. Člani jih lahko dvignejo v ponedeljek od 19. do 21. ure

ŠD BREG - smučarski odsek
priredi sejem smučarske opreme, in sicer v telovadnici v Dolini. Oprema se sprejema v ponedeljek, 20. t. m., in v torek, 21. t. m., od 19.30 do 21. ure. Prodaja opreme bo v soboto, 25. t. m., od 18. do 21. ure, v nedeljo, 26. t. m., od 10. do 12. ure ter od 16. do 19. ure ter v ponedeljek, 27. t. m., od 18. do 21. ure. Vabljeni vsi zainteresirani!

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI
prireja v soboto, 18., in v soboto, 25. t. m., 7. redno zamejsko šahovsko prvenstvo, veljavno za 3. memorial Zlatka Jelinčiča. Igrali bodo po sistemu aktivnega šaha (pol ure za igralca na partijo). Memorial bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) ob 15.30. Vabljeni vsi zamejski šahisti s Tržaškega in Goriškega!

SK DEVIN - ŠD SOKOL
priredita 25., 26. in 27. novembra v dvorani Igo Gruđen - Nabrežina št. 89 (v neposredni bližini Trga sv. Roka) sejem nove in rabljene smučarske opreme. Stojan in Any s trgovino 3 A Sport (Tržič - Drevored San Marco 5) vam bosta na razpolago z novostmi 1989/90. Urnik sejma: v soboto, 25., in ponedeljek, 27. t. m., ob 15. do 21. ure in v nedeljo, 26. t. m., od 10. do 21. ure.

JK ČUPA
vabi člane in prijatelje na klubsko večerjo, ki bo v soboto, 18. t. m. v restavraciji Urdih v Mahinjah. Prijave sprejemajo do 17. t. m. pri Optiki Malalan na Opčinah (tel. 213957) in v trgovini Bavcon v Gorici (tel. 31662).

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo OBČNI ZBOR v četrtek, 23. t. m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Ura bo javljena naknadno.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT
vabi svoje člane na redni sestanek, ki bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 na sedežu odseka, Ul. Carducci 8, 2. nadstropje. Vabljeni!

ZSSDI
obvešča, da bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, seja teritorialnega odbora za Tržaško, razširjena na vse predsednike športnih društev.

V torek na državnem mladinskem košarkarskem prvenstvu

Prva zmaga borovcev, jadrancovci praznih rok

SKUPINA A
FERROVIARIO - BOR RADENKA
63:77 (30:36)

BOR RADENKA: Smotlak 10 (6:9), Paulina 6, Gobbi 18 (7:7), Arena 19 (2:2), Kocman 6, Bajc 15 (6:7), Nardini, Pavlica, Škerk 0 (0:1), Pertot.

TRI TOČKE: Gobbi in Kocman 2, Arena in Bajc 1. PON: Arena (36), Paulina (38), Bajc (39).

Borovci so v vroči telovadnici Da Vinci dosegli važno zmago proti železničarjem. Osvojeni točki pomenita veliko za Borovo postavo, ki je imela naporen začetek prvenstva, saj se je pomerila z najboljšimi ekipami te skupine. Začetek srečanja je bil izenačen, kar je dalo misliti, da bodo naši imeli tudi tokrat težave. Domačini so zdržali le do 10' prvega dela srečanja (14:14), nato se je Borova peterka z delnim izidom 7:2 nekoliko oddaljila, vendar so domačini ostali vedno za petami do konca polčasa. Po odmoru so žagarjevi varovanci zaradi hitre igre in točnega meta odločno povedli. Tekma je bila prijetna, le škoda, da sta sodnika bila preveč stroga. Tokrat so borovci skupinsko dobro igrali, Bajc je dokazal svoj talent, Gobbi in Arena sta dala svoj običajen doprinos. Ostali so še kar zadovoljivi. Že jutri bodo borovci v telovadnici pristanišnih delavcev igrali zaostalo tekmo proti moštvu

Gazzera iz Mester, in sicer ob 18.30. (U. A.)

LESTVICA PO 4. KOLU: Hitachi Benetke 8; Stefanel Trst, Pall. Pordecone, Don Bosco in Fantoni Videm 6; Gazzera in Ferroviario 4; Solvay Tržič, Arte Gorica in Libertas Trst 2; Bor Radenska in POM Tržič 0.

SKUPINA B

AUTOSANDRA - JADRAN FARCO
78:70 (39:39)

JADRAN FARCO: Oberdan 9, Daneu 8 (1:4), Sterni, Battini 23 (3:7), Gerli, Lesica 11 (0:1), Sosić 5 (1:5), Stanisa 14 (0:1).

TRI TOČKE: Battini 1, Daneu 1, Lesica 1, Oberdan 1.

Jadrancovci so nastopili v okrnjeni postavi, še kako pa se je poznala odsotnost centra Martina Pertota, posebno v obrambi. Kljub temu pa so bili naši v prvem polčasu povsem enakovredni domačinom, saj se je prvi del tudi končal ob izenačenem izidu.

V nadaljevanju so jadrancovci sicer držali korak z nasprotniki do sredine polčasa, ko pa je Rudi Stanisa zapustil igrišče zaradi petih osebnih napak, so nekoliko popustili in poraz je bil tu. (b)

LESTVICA PO 4. KOLU: San Benedetto Gorica in Oderzo 8; Coengliano 6; Jadrana Farco, Tecnoluce, Ricreatori 4 in Soteco Gradišče 4; Virtus Padova, Ardita Gorica in Virtus Videm 0.

Jadrancovci Dean Oberdan (z žogo) med mladinsko prvenstveno tekmo proti Autosandri. (Foto Križmančič)

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Martinovanje in še kaj

Pestro delovanje ljubiteljev gora Sloge in Devina

Člani planinskih odsekov ŠZ Sloge in SK Devina že daljše obdobje sodelujejo med seboj s skupnimi izleti, pohodmi in planinskimi akcijami. Tako so se tudi to nedeljo ob res krasnem vremenu, saj je sonce pripekalo, vendar ni bilo pretoplo, podali na izlet na njihovo martinovanje. Nekaj desetlin planincev, ki so bili ob zaključku dnevanjskega praznika, ki je najprej, kot rečeno, predvideval prijeten sprejem obiskovalcev Vremščice, nato pa še proslavitev sv. Martina.

Martinovanje je bilo na prijetni kmetiji kmečkega turizma v Hudičevu, ki po današnji planoti, osrednja točka planinskega odseka ŠZ Sloge Viktor Stoparja. Slednji je prisotnim zonskih skupnih izletov Sloge in Devina, ki jih je bilo prav mnogo. Pla-

Vodja planinskega odseka ŠZ Sloge Viktor Stopar

ninci teh dveh društev so se namreč podajali na razne množične pohode v Slovenijo (Snežnik, Porezen, Vremščica itd.), prirejali skupne akcije ter pač aktivno delovali skozi vso sezono. Večer je idealno dopolnila še harmonika Jordana Puriča.

Planinci ŠZ Sloge in SK Devina se bodo v kratkem udeležili, če bo seveda vrne naklonjeno, izleta v neznanost, kasneje pa še množičnega zimskega pohoda na Javornik ter še nekaj drugih planinskih akcij.

Uspelo martinovanje SPDT

Planinci SPDT so se to nedeljo v res velikem številu udeležili martinovanja v koči lovške družine Lijak na Koprniku pri Trnovem. Izlet, ki je bil avtobusni, kar je še prispevalo k dobrem počutju in družabnosti prisotnih, je vodil odbornik SPDT Aleksij Civar. Slavje je vsestransko odlično uspelo, pri tem pa ima veliko zaslugo idealno jesensko vreme.

To nedeljo SPDT po Vertikali

SPDT prireja to nedeljo, 19. t. m., izlet po Vertikali, ki ga vodi načelnik markacijskega odseka SPDT Peter Suhadolc. Hoje bo kakih pet ali šest ur, izlet pa bo povezan z markacijsko akcijo, saj bodo prisotni med drugim "osvežili" markacije od Repna, kjer je zbirališče izletnikov na glavnem trgu ob 9. uri, do Praprota.

Z avtobusom v Istrske toplice

SPDT prireja naslednjo nedeljo, 26. t. m., avtobusni izlet v Istrske toplice z vzponom na Zrenj (472 m) in povratek v vas Oprtalj. Izlet vodi Mario Milčič, vpisovanje pa je na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad., tel. 767304) do vključno srede, 22. t. m.

Cena izleta je 15 tisoč lir. Zbirališče izletnikov bo ob 7.30 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). V primeru premajhnega števila vpisanih izlet odpade.

Ob predavanju predstavili smučarsko sezono SPDT

Ekstremni smučar in alpinist Luka Karničar je pred kratkim v okviru predavateljske sezone SPDT prikazal v Gregorčičevi dvorani v Trstu kratek film in vrsto diapozitivov o svoji "ekstremni" dejavnosti, večer pa je naslovil "S smučmi v visokih gorah". Prikazu je sledilo res lepo število prisotnih.

Po predavanju pa so predstavili letošnjo smučarsko sezono SPDT. Načelnik smučarskega odseka pri tem društvu Pavel Fachin je prisotnim orisal bližnjo sezono, ki bo sestavljena iz tečajev, izletov in tekmovalij.

Naslednje predavanje SPDT bo v četrtek, 30. t. m., član Obalnega PD iz Kopra Branko Bratož pa bo prikazal diapozitive z ekskurzije po Pirenejih, katerega se je udeležilo tudi nekaj članov SPDT.

Dva tedna kasneje, 14. decembra, pa bo spet v Gregorčičevi dvorani v Trstu, tradicionalni vsakoletni dru-

tveni večer SPDT, na katerem bodo prisotni prikazali diapozitive z letošnje planinske visokogorske sezone, ki se je pred kratkim zaključila.

Predsmučarska telovadba SPDT

SPDT prireja tudi letos predsmučarsko telovadbo, ki bo tokrat v telovadnici šole Divisione Julia v Drevoredu XX septembra. Televadba bo ob petkih od 20. do 22. ure, vpisovanje pa je na mestu samem. Vse informacije pri Pavlu Fachinu (tel. 742488).

Aktivni plezalci AO SPDT

Delovanje članov Alpinističnega odseka SPDT je kar živahno. V petek je namreč med rednim sestankom AO na svojem sedežu v Ul. Carducci 8/2. nad. Erik Švab prikazal film o jadranskem padalstvu, ki ga je posnel na nedavnem uspelem tečaju na Vremščici. Večera se je udeležilo zadovoljivo število alpinistov in interesentov, ki so z zanimanjem sledili izvajanju.

Člani AO SPDT se bodo spet zbrali na svojem rednem sestanku jutri ob 20.30 na sedežu odseka. Naslednji sestanek AO SPDT bo v petek, 24. t. m., ob 20.30, ko bo znani tržaški alpinist Stefano Zaleri - Calicetto prikazal diapozitive s svoje nedavne uspešne plezarije na Cerro Torre.

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir. beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Redna salvadorska vojska priznava, da je ponekod »položaj zapleten« Gverilska fronta zasedla številne strateške točke v San Salvadorju

Vojaki pregledujejo tudi ljudi, ki mirno čakajo na avtobus (Telefoto AP)

Gverilci fronte Farabundo Martí so včeraj po zidovih glavnega mesta lepih lepake, s katerimi oznanjajo, da se osvobojeno ozemlje širi, zato vabijo prebivalstvo, naj se organizira in na teh območjih ustanovi ljudske vlade. Gverila pa nadzoruje poleg nekaterih »strateških« četrti San Salvadorja, tudi doberšen del predmestja. Komanda fronte pa vabi vse svoje vojsake, naj zaostrijo boj, da bi čimprej prišlo do popolne kontrole države s strani fronte. Dalje fronta navaja, da je kljub premoči redne vojske dosegla cilj, ki si ga je zastavila, in sicer da v državi, zlasti pa v vojaških krogih, ustvari zmedo. V manj kot 15 urah je namreč gverila »s prenehanim streljanjem zasedla pomembne točke, uničila na desetine sovražnikovih enot, zajela je tudi zaenkrat še nedoločeno število vojakov, orožja in blindiranih vozil«. Ob vsem tem pa vodstvo fronte Farabundo Martí ostro obsoja salvadorske oborožene sile, »ki so brez pomisleka

Po štirin dneh skoraj neprekinjenih bojev je torej položaj v San Salvadoru, pa tudi v drugih večjih središčih, že dramatičen. V trgovinah se police praznijo, primanjkuje tudi bencina, pogosti so izpadi električne energije, marsikje pa voda iz vodovodov ni pitna.

Ribiška ladja ulovila v mrežo podmornico

Ribiška ladja FV Scotia je ribarila v tako imenovanem »prekletem trikotniku«¹ med Škotsko in Irsko, kjer so v zadnjih letih zagotovo izginile številne ribiške ladje. Poveljnik Benjamin Scott je bil na poveljniškem mostu, ko je ladja začela z neverjetno hitrostjo pluti v vzvratni smeri. Blazna dirka je trajala dobri dve milj, ko so končno popustile vrvi vlečne mreže, tako da se je podmornica osvobodila. K sreči ni spremenila globine plovbe, saj bi gotovo povlekla za sabo tudi ribiško ladjo, če bi potonila. V zadnjih desetih letih je Velika Britanija plačala še 500 funtov odškodnine ribičem, ki so preživeli taka srečanja. O nesrečah, ki so se brez priče zgodile v nočnih urah, pa admiraliteta ni prevzela odgovornosti.

Odgovornost koroške vlade pri krizi tovarne Obir

JOŽE ŠIRCELJ

Palestinci praznovali prvo obletnico svoje državnosti

Na sliki (telefoto AP): podobni pri-
zori so bili na vseh zasedenih arab-
skih ozemljih.

Po volitvah v Namibiji vsi pogoji za uveljavitev omikanega sožitja

Voditelj SWAPO Sam Nujoma je upal na izdatnejšo volilno zmago

Volilni izidi so nedvomno v pred-
marsikatero razgreto glavo in pred-
vsem razkrili, da gre tudi Namibijcem
predvsem za človeka vredno in svo-
bodno življenje, osvobodeno ideolo-
kih zablod in rasiističnih predsodkov.
In če jim bo to spoznanje uspelo ohrani-
niti tudi še v preostalem obdobju do-
neodvisnosti in še posebej po njem.
Utegnejo izkušnje namibijskih volitev
postati vzor tudi za druge, zlasti v Afri-
ki, kjer je med vladajočimi struktura-
mi (desnimi in levimi) še vedno ljud-
vladujoče nezaupanje v zrelost ljud-
stva, da si samo izbira svoje vodstvo
in usodo. Še posebej skrbno pa jih
bodo proučevali v sosednji Južni Afri-
ki, ki še vedno ne ve, kako naj bi se
lotila obljubljenih in neizogibnih re-
form.

VOJKO PLEVELJ